

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK ANABİLİM DALI
İÇ MİMARLIK PROGRAMI

ÖĞRENCİ YURTLARI ORTAK KULLANIM
ALANLARININ MEKÂN KALİTESİ BAĞLAMINDA
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AHMED TALAT MUBAREK

İSTANBUL, 2023

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK ANABİLİM DALI
İÇ MİMARLIK PROGRAMI

ÖĞRENCİ YURTLARI ORTAK KULLANIM
ALANLARININ MEKÂN KALİTESİ BAĞLAMINDA
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AHMED TALAT MUBAREK
(200251101)

Danışman
(Prof. Dr. Seçil Şatır)

İSTANBUL, 2023

31/07/2023

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İç Mimarlık Anabilim Dalı İç Mimarlık tezli yüksek lisans programı öğrencisi 200521101 numaralı **Ahmed Talat MÜBAREK**'in, hazırladığı "**Öğrenci Yurtları Ortak Kullanım Alanlarının Mekân Kalitesi Bağlamında İncelenmesi**" konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 31.07.2023 Pazartesi günü saat 14:30'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne Oy Çoğunluğu/Oy Birliği** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi**Karar**

1. (Danışman) Prof. Dr. Seçil ŞATIR

Kabul

2. Dr. Öğr. Üyesi Sevtap ELMAS

Kabul

3. Doç. Dr. Emine GÖRGÜL

Kabul

4.

5.

6. (İkinci Danışman)*.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Ahmed Talat Mubarek

TEŞEKKÜR

Tez çalışmamdaki tüm süreçlerde; benden yardımlarını, desteğini ve engin tecrübesini esirgemeyen, tezime olan motivasyonumu yükselten, ilgi ve sabır gösteren, değerli fikirleriyle ışık tutup, zaman ayıran Tez Danışmanım Sayın Prof. Dr. SEÇİL ŞATIR'a bana olan tüm katkılarından ötürü teşekkürlerimi sunarım. Yüksek lisans eğitimim boyunca, bilgilerinden yararlandığım ve benim bugünlere gelmemde emeklerini, desteklerini esirgemeyen FSMV Üniversite'si Mimarlık Fakültesi bünyesinde yer alan bütün hocalarıma, öğretim üyelerine ve idari kadroya teşekkür ederim.

İkinci ülkem, beni kucaklayan Türkiye Cumhuriyeti 'ne, zorlu eğitim sürecimde beni yalnız bırakmayan maddi, manevi desteklerini esirgemeyen müdürlerim ve çalışma arkadaşlarım Sn. Kenan, Gökhan, Kerem, Özgür ve Oktay Bey'e şükranlarımı sunuyorum.

Türkiye'de yüksek lisansımı tamamlamama vesile olan bilimsel ve pratik hayatımın her aşamasında bana destek veren sevgili öğretmen babama,

Mesleki ve bilimsel olarak yüce hedeflere ulaşmak için bana azim, çalışkanlık ve özgüven ruhu aşılayan sevgili öğretmen anneme,

Aziz mühendis kardeşlerim Hassan, Nur, Hüseyin, Aya ve Sena'ya,

Sevgili nişanlım, benim yoldaşım Jenan ve kıymetli Ailesi'ne,

En yakınımda olan ve unutulmaz destekler veren Zahit, Cüneyt, Dr. Raef, Tuncay bey ve Ayşegül hanıma,

İş ve üniversite arkadaşlarıma, beni destekleyen bu başarıyı elde etmemde emeği geçen herkese, bu çalışmayı okuyan öğrenci, öğretmen ve meslektaşlarıma saygı ve sevgiyle ithaf ediyorum.

Ahmed Talat Mubarek

ÖĞRENCİ YURTLARI ORTAK KULLANIM ALANLARININ MEKÂN KALİTESİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Ahmed Talat Mubarek

ÖZET

Bu çalışma, genel olarak ve özel olarak Türkiye'deki öğrenci yurtları hakkında genel bir teorik çerçeve sunmayı ve bu yurtlardan birinin gerçek bir örneğini ve bu hizmet sektörü için onaylanmış Türk standartlarına ne ölçüde uygulandığını açıklamayı amaçlamıştır.

Bu çalışmanın öncelikli amacı, söz konusu durumdaki Ateş Corner Öğrenci Yurdu (ACÖY) öğrencilerinin fiziksel, psikolojik ve sosyal özelliklerine ilişkin memnuniyet düzeylerini ölçmektir. Çalışma dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmanın konusuna genel bir giriş, araştırmanın amacı, soruları ve önemi yer almaktadır. İkinci bölüm, öğrenci yurtlarının kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlayan genel teorik çerçeveyi ele almaktadır. Üçüncü bölüm, incelenmekte olan öğrenci yurdunun kullanılmaktaki durumunu, teorik ve mekân tanımlarını ele alır. Dördüncü bölüm ise, birçok yurt yatırım projesinin bu konuda düşündürebileceği yüksek verimliliğe sahip bir öğrenci yurdu önerisini gözden geçirmektedir. Çalışmanın sonucunda, öğrenci yurdunun bazı lüks unsurlar haricinde uluslararası düzeyde genel standartların çoğunu uyguladığı ve öğrencilerin, yurdun sahip olduğu fiziksel, psikolojik, sosyal özelliklerinden memnuniyet düzeylerinin tatmin edici seviyede olduğu tespit edilmiştir. Bu konuda çalışan araştırmacılara, yurt yönetimlerinin, bu çalışmada incelendiği üzere, karşılanmayan psikolojik, sosyal ve fiziksel gereklilikler hakkında bilgi edindirmek ve yurtlarda kalan öğrencilerle yıllık veya üç ayda bir periyodik görüşmeler yapılması tavsiye edilmektedir. Bununla birlikte öğrenci yurtlarına ilişkin, şikâyetlerin ve beklentilerin periyodik olarak gözden geçirilmesini ve öğrenci misafirler için daha fazla verimlilik ve rahatlık

sağlamak üzere mümkün olduğunca çok sayıda ilgili markanın dâhil edilmesini içeren çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeleri: Öğrenci yurtları, Ortak kullanım alanları, Alan kalitesi, Tesisler

A STUDY OF THE COMMON SPACES IN STUDENT DORMITORIES IN TERMS OF SPACE QUALITY

Ahmed Talat Mubarek

ABSTRACT

This study aimed to present a general theoretical framework about student dormitories in Turkey in general and specifically, and to explain a real example of one of these dormitories and to what extent it has been applied to approved Turkish standards for this service sector.

The primary purpose of this study is to measure the satisfaction levels of the students of Ateş Corner Student Dormitory (ACÖY) regarding their physical, psychological and social characteristics. The study consists of four main parts. In the first chapter, there is a general introduction to the subject of the research, the purpose, questions and importance of the research. The second part deals with the general theoretical framework that provides a comprehensive understanding of the dormitories. The third chapter deals with the current state of use, theoretical and spatial definitions of the student dormitory under investigation. The fourth section reviews the proposal for a highly efficient student dormitory that many dormitory investment projects might suggest. As a result of the study, it has been determined that the student dormitory applies most of the general standards at the international level, except for some luxury elements, and the satisfaction levels of the students with the physical, psychological and social features of the dormitory are at a satisfactory level. Researchers working on this subject are advised to provide information about the unmet psychological, social and physical requirements of dormitory administrations as examined in this study, and to conduct annual or quarterly periodic meetings with students staying in dormitories. However, it is recommended that studies be carried out on student dormitories that include periodic

review of complaints and expectations and involving as many relevant authorities as possible to provide greater efficiency and convenience for student guests.

Keywords: Student dormitories, Common areas, Space quality, Facilities

ÖNSÖZ

Mantıklı düşünürsek öğrenci sayısının artması talebin artmasına neden olur, bu da kaçınılmaz olarak inşaat firmaları için bir pazar oluşmasına neden olur.

Ve öğrenci yurtların nicelik değil nitelik açısından önemlidir, Sadece barındırıp uyuyacak bir yer değil, yaşanacak bir yerdir, Bu nedenlerle yurtlardaki ortak alanların, kalitesinin ve verimliliklerinin önemi ön plana çıkarılması gerektiğini düşünüldü.

Esenyurt bölgesindeki öğrenci yurtlarından birini seçildi, Türk standartlarıyla karşılaştırma yapıldı, Daha sonra Türk standartlarıyla İngiliz standartlarını karşılaştıran yapıldı, Yurtta kalan öğrenci örneklemine ve ortak alanların yaşamlarına etkisinin boyutuna yönelik anket yapıp ve memnuniyet analizi yapıldı.

Anketi dolduran öğrencilere ve bu araştırmanın hazırlanmasında yardımcı olan yurt yönetimine teşekkürlerimi sunarım.

Eylül, 2023

Ahmed Talat Mubarek

SEMBOLLER

C	: Dokunun kapasitansı
H	: Isı miktarı
M_x, M_y, M_{xy}	: Moment Bileşenleri
N_x, N_y, N_{xy}	: Normal Kuvvet Bileşenleri
q	: Faz yükü
t	: Zaman
u,v	: Yer değiştirme vektörü bileşenleri
w	: Açısal hız
XC	: Kapasitif reaktans
XL	: Endüktif reaktans
α	: Asal gerilme doğrultusundan sapma açısı
ρ	: Yoğunluk
$\sigma_x, \sigma_y, \sigma_{xy}$	: Kabuk iç gerilmeleri

İÇİNDEKİLER

ÖZET	v
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ	ix
SEMBOLLER.....	x
ÇİZELGE VE TABLO LİSTESİ.....	xv
ŞEKİL VE RESİM LİSTESİ	xvii
KISALTMALAR.....	xviii
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
1. ÖĞRENCİ YURDULARINDA YAŞAMA KAVRAMI VE YURT STANDARTLARI.....	5
1.1. YÜKSEKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ GENÇLERİN YAŞAM MEKÂNLARI.....	8
1.1.1. Türkiye Deki Öğrenci Yurtlarının Genel Araştırılması.....	10
1.1.2. T.C Öğrenci Yurdunun standartları.....	17
1.1.3. Dünyada Öğrenci Yurdu Örneği (Will Wyatt Court) Londra/ Birleşik Krallık	26
1.1.4. Öğrenci Yurtları Standartları Karşılaştırma ve Değerlendirmesi.....	30
1.2. YURDUN KONUMU VE ULAŞMA KOLAYLIĞI.....	40
1.3. KULLANICI GEREKSİNİMLERİ VE YURT KAVRAMI.....	40
1.3.1. Fiziksel ve Psiko-Sosyal Kullanıcı Gereksinimleri.....	41
1.3.2. Fiziksel Kullanıcı Gereksinimleri	42
1.3.2.1. Isıtma ve Soğutma Gereksinimleri	42
1.3.2.2. Destek Teknik Hizmetin Gereksinimleri	42
1.3.2.3. Akustik konfor ve İşitsel Gereksinimler	43
1.3.2.4. Kullanılmış Material Özellikleri	44

1.3.2.5. Mekân Aydınlatma Gereksinimleri.....	44
1.3.2.6. Sağlık, Geri Dönüşüm Verimliliği Gereksinimleri.....	45
1.3.2.7. Yangın Güvenliğin Gereksinimleri.....	45
1.3.2.8. Sirkülasyon Ve Yönlendirme Verimliliğinin Gereksinimleri.....	46
1.3.3. Psiko-Sosyal Kullanıcı Gereksinimleri.....	46
1.3.3.1. Mekân Estetiklerin Gereksinimleri.....	46
1.3.3.2. Oda Düzeni Ve Mobilya Kalitesinin Gereksinimleri	47
1.3.3.3. Mahremiyet, Özellik ve Emniyet Gereksinimi	49
1.3.3.4. Toplumsal, Davranışsal ve Psikolojik Sağlığın Gereksinimleri.....	50
1.3.4. Ortak Alanların ve Mekânların Kullanıcı Gereksinimleri.....	51
1.3.4.1. İhtiyaç Alanları ve Bölümlerin gereksinimleri	52
1.3.4.2. Rekreasyon Yaşam Bölümlerinin gereksinimleri.....	53
1.3.4.3. Sosyal Ek Bölümlerin gereksinimleri	54
1.3.5. Kullanıcı Gereksinimleri ve Yurt Kavramı Temelinde İlgili Araştırmalar.....	55
1.3.5.1. Karantina Sırasında Yurtlarda Kalan Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Durumu ve Öznel Çevresel Algıları: Bir Vaka Çalışması. (Mao, Yu, Tang, Zhang, Luo, Zhuang,2023).....	55
1.3.5.2. İran Devlet Üniversitelerindeki Kız Öğrencilerin Yurt Yaşam Kalitesi (Searajzadeh, Gatabi, 2022).....	56
1.3.5.3. Kampüs Yurtlarında Yaşayan Öğrenciler Arasındaki Uyuşmazlıklar (Jobbehdar, et al., 2020).....	57
1.3.5.4. Yurtların Fiziki ve Psikolojik Gereksinimler Açısından Değerlendirilmesi: Karabük İli Örneği (dinçer, & Öztürk, 2020).....	57
1.3.5.5. Öğrenci Yurtlarında İç Ortam Kalitesinin Kullanıcı Memnuniyeti (Kocaman, Filiz, Cetinkol, 2017)	58
1.3.5.6. Öğrenci Konaklamasının Geleceği: Ortaya Çıkan Öğrenci İhtiyaçlarını Karşılama.....	59
1.3.5.7. Üniversiteye Yönelik Seçilmiş Öğrenci Yurtlarında İşlevsel, Estetik, Yapısal Nitelikler ve Memnuniyet Açısından Bir Değerlendirme (Muyiwa, Akinluyi, Muyiwa, 2015).....	59

İKİNCİ BÖLÜM	61
2. N CADDE ATEŞ CORNER GENEL TANIMI VE ÖZELİKLERİ.....	61
2.1. NCADDE ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD'UN KONUMU	63
2.1.1. Toplu Ulaşım Yakınlığı.....	64
2.1.2. Üniversitelere Yakınlığı.....	66
2.1.3. Sağlık, Güvenlik, Doğal Yaşam, Spor Alanları, Meydan, İbadet Yerleri, Restoranlar Kişisel Bkim Yerleri ve kültür Merkezlerine Yakınlığı	67
2.2. NCADDE ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD'UN FİZİKSEL VE PSİKO-SOSYAL KULLANIM KALİTELERİ.....	70
2.2.1. ACÖY Fiziksel Kullanıcı Gereksinimleri	70
2.2.1.1. ACÖY Isıtma Soğutma Sistemi.....	70
2.2.1.2. ACÖY Destek ve Teknik Hizmetleri	71
2.2.1.3. ACÖY Akustik ve İşitsel Sistemi	72
2.2.1.4. ACÖY Mekân Aydınlatma Kalitesi.....	73
2.2.1.5. ACÖY Kullanılmış Material Özellikleri	74
2.2.1.6. ACÖY Sağlık, Geri Dönüşüm Verimliliği.....	74
2.2.1.7. ACÖY Yangın Güvenliğin Alarım Sistemi	75
2.2.1.8. ACÖY Sirkülasyon ve Yönlendirme Verimliliği	76
2.2.2. ACÖY Psiko-Sosyal l Kullanıcı Gereksinimleri.....	76
2.2.2.1. ACÖY Mekân Estetiklerin Kalitesi.....	76
2.2.2.2. ACÖY Oda Düzeni ve Mobilya Kalitesi.....	77
2.2.2.3. ACÖY Mahremiyet, Özellik ve Emniyet Verimliliği	77
2.2.2.4. ACÖY Toplumsal, Davranışsal ve Psikolojik Sağlığın Verimliliği.....	79
2.3. NCADDE ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD'UN PLANLAMA VE ORTAK ALANLARI.....	80
2.3.1. Birinci Grup: ACÖY Odaları	81
2.3.1.1. Tek veya İki Kişilik Odalar:.....	83
2.3.1.2. Üç veya Dört Kişilik Odaları.....	84

2.3.2. İkinci Grup: Ortak Kullanım Alanları	87
2.3.2.1. Giriş ve Lobi Bölümü	87
2.3.2.2. İdari bölüm	89
2.3.2.3. Spor Salonu	90
2.3.2.4. Revir	91
2.3.2.5. Mutfak ve Kafeterya	92
2.3.2.6. Kütüphane	93
2.3.2.7. Çamaşırhane	94
2.3.2.8. İç Avlu Alanları ve Teraslar	94
2.4. ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD'UN DEĞERLENDİRMELERİ.....	95
2.4.1. ACÖY Öğrencilerine Anket uygulaması.....	95
2.4.2. Anket Analizlerinin Değerlendirilmesi.....	104
2.4.2.1. Tarama (Betimleme) Anketin Analiz Değerlendirmesi:.....	105
2.4.2.2. Soru-Cevap Anketinin Analiz Değerlendirilmesi	105
2.4.2.3. Memnuniyet Analizin değerlendirilmesi:.....	108
2.4.3. ACÖY Analizinin sonuç Eleştirileri:	109
2.4.3.1. Uygun Olan Standartlar	109
2.4.3.2. Türk Yurt Standartlara Uygun Olmayan Özellikler.....	116
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:	119
3. YURT GEREKSİNİMLERİNİN ÖZETİ VE ATEŞ CORNER	
KOŞULLARININ UYGUNLUĞU	119
SONUÇ, BULGULAR ve ÖNERİLER	123
KAYNAKÇA	128

ÇİZELGE VE TABLO LİSTESİ

		Sayfa
Tablo 1:	Şehirlerde bulunan yaşam kurumları muadillerinin, öğrenci yurtlarında bulunmasını sağlamak gerektiğinde toplu yaşam alanlarının yurtlara aktarımı düşüncesi	10
Tablo 2:	İstanbul İl’inde yurt, kapasite, öğrenci sayısı ve doluluk oranını gösteren oranlar.....	11
Tablo 3:	Yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin sayısı ve artış hızı	11
Tablo 4:	Yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin toplam nüfus içerisindeki sayıları ve oranı	14
Tablo 5:	Yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin barınma durumları	15
Tablo 6:	Alındığı bilgilere istinaden devletin ve özel yurtların sayısı; (kaynak: YÖK istatistiki bilgilerine göre düzenlenmiştir	16
Tablo 7:	TC Öğrenci Yurtları Standartları	18
Tablo 8:	Will Wyatt Court Öğrenci Yurdu’nun farklı oda olanakları.....	29
Tablo 9:	İngiltere (UK)’ de Öğrenci Yurtları Standartları	32
Tablo 10:	Uluslararası ülkelerde Öğrenci Yurtlarında Kalan Öğrencilerin Sayıları	36
Tablo 11:	Uluslararası düzeyde, İngiltere’deki öğrenci yurtları standartlarının Türk öğrenci yurtları standartlarında bulunup, bulunmadığı analizi	37
Tablo 12:	Özgül, Çelik, Çağlar, (2017: 34)’ ün saptadığı ve kodlarla belirlediği ana hizmet barınma, Öğrenci odaları fiziksel malzeme ve donanımları	49
Tablo 13:	N Cadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu’nun Esenyurt’taki toplu ulaşım hatları ve özellikleri; kaynak	66
Tablo 14:	N Cadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu’nun üniversitelere yakınlık düzeyleri	67

Tablo 15:	Sağlık ocağı, hastane, güvenlik ve acil durum toplanma merkezi olarak park	68
Tablo 16:	Doğal yaşam ve Kültür merkezi alanları; (kaynak: Haritaların kaynakları	70
Tablo 17:	N Cadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu'nun Kat planlarında odaların yerleşim düzenleri	83
Tablo 18:	Oda Tiplerinin özellikleri (Oda Resimleri için)	84
Tablo 19:	1+1 Oda Tiplerinin özellikleri	86
Tablo 20:	Öğrenciler bire bir uygulanmış anketin 10 sorusunun cevaplarını gösteren tablodur.....	98
Tablo 21:	Öğrencilere uygulanma bulunan anket memnuniyet yüzdeleri ...	104
Tablo 22:	ACOE Fiziksel özelliklerinin Türk Yurt Standartlarına uygunluğu karşılaştırması.	110
Tablo 23:	Türk Yurt Standartları'nın Madde 8' ine göre uygun olmayan bölümler	117
Tablo 24:	Türk Yurt Standartları 15. Madde 'ye göre bulunması gerekli bölümler	118

ŞEKİL VE RESİM LİSTESİ

Şekil 1:	Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi	6
Şekil 2:	İl dışından gelen öğrencilerin illere göre dağılımı haritaları	10
Şekil 3:	Türkiye'de yurt kapasitesinin 20 yılsa artış hızı	14
Şekil 4:	Ateş Corner Öğrenci Yurdu – Oturum dağılımı	62
Şekil 5:	Ateş Corner Öğrenci Yurdu – Demografik dağılımı	62
Şekil 6:	NCAC Ö.Yurdu'nun Esenyurt sınırları içinde konumu	64
Şekil 7:	N Cadde Ateş Corner Yurdu'nun Arazi üzerindeki konumu	81
Şekil 8:	Ortak Mekânların planı.....	87
Şekil 9:	Anketin demografik sorularına verilmiş cevapların anlatımları ..	96
Resim 1:	Will Wyatt Court	29
Resim 2	Will Wyatt Court İç Resimleri	30
Resim 3	Belediye Külliyesi ve Esenyurt Üniversitesi	65
Resim 4	N Cadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu	81
Resim 5	Kişilik odası / erkek / kız	86
Resim 6	Resimler	88
Resim 7	İdari bölüm	89
Resim 8	Erkekler spor salonu ve kızlar spor salonu	90
Resim 9	Revir	91
Resim 10	Mutfak ve kafeterya	92
Resim 11	Kütüphanesi	93
Resim 12	Çamaşırhane.....	94
Resim 13	1.katta bulunan iç avludur.....	94

EKLER LİSTESİ

EKLER 1:	Tez Tanıtım Formu	127
EKLER 2:	Öğrenci Müfredat Bilgilerine Erişim İzni.....	128

KISALTMALAR

- a.e. Aynı eser/yer
a.g.e. Adı geçen eser
a.y. Yazara ait son zikredilen yer
b.a. Eserin bütününe atıf
bkz. Bakınız
bkz.: aş. Eserin kendi içinde aşağıya atıf
bkz.:yuk. Eserin kendi içinde yukarıya atıf
C. Cilt
çev. Çeviren
ed. veya haz. Editör/yayına hazırlayan
k.g. Karşı görüş
karş. Karşılaştırınız
s. Sayfa/sayfalar
t.y. Basım tarihi yok
v.d. Çok yazarlı eserlerde ilk yazardan sonrakiler
y.y. Basım yeri yok

GİRİŞ

Öğrenci yurtlarında ortak alan kalitesi kavramı pek çok nedenden dolayı önemlidir. Öncelikli olarak bireylerin barınma ihtiyacı en temel fizyolojik ihtiyaçlardan biridir. Öğrencilerin barınma ihtiyacının karşılanması güvenle, sağlıklı, mutlu ve iyi bir geleceğe hazırlanmalarında önemli bir faktördür. Temel ihtiyaçlarını en uygun ve kaliteli bir şekilde karşılayabilen öğrencilerin eğitim hayatlarında da başarılı birer birey olarak topluma kazanımı sağlanabilecektir.

Üniversite şehirleri, üniversite öğrencilerinin sosyal, sağlık, bilimsel, kültürel veya sportif bakımlarının en önemli sektörlerinden biri olarak kabul edilir ve özellikle ailelerinden gurbetçi olan öğrenciler için entegre bir üniversite hayatı sağlar. Şehirler üniversite öğrencisi için uygun, sosyal ortamlardır. Gurbetçi öğrenci, özel ihtiyaçları olan öğrencilerin yanı sıra, sağlık veya sosyal, belirli bir yüzde sınırları içinde, genel olarak 24 saat sağlam değerleri desteklemek için yutrlarda kalmak durumundadırlar. Ayrıca şehirlerde ikamet eden tüm öğrenciler için yutrlarda, üç öğünün verildiği ve ardından ihtiyaca göre yerleştirildiği entegre bir diyet vardır. Bu yaş grubundaki öğrencilere üniversitede beslenme konusunda uzmanlaşmış profesörler tarafından eğitim verilmektedir.

Üniversite şehirleri, içinde ikamet eden öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmeleri adına, kaliteli ortak alanlar, bütünsel bakım, barınma, beslenme, spor- sosyal – sanatsal vb. aktivite programları sağlandığı nedenle, üniversite öğrencilerinin bakımı için en önemli kurumlardır denilebilir. Yönetimden alınan bilgilere göre NCadde Ateş Corner bünyesinde konaklama oranının %70 olduğu görülmektedir. Bununla birlikte konaklayan öğrencilerin ihtiyaçları gözlemlendiğinde yurt hedefleri aşağıda ifade edilmektedir.

Yurtların Hedefleri:

En üst düzeyde kalmak için uygun bir yer sağlamak.

Öğrenci için tam bir rahatlık sağlamak ve ders çalışmak için uygun bir atmosfer yaratmak.

Boş zamanı değerlendirmek ve öğrencilerinin yararına olacak çeşitli etkinlikleri uygulamaya yönlendirmek.

Öğrencilere diğer kolejlerden ve farklı topluluklardan gelen öğrencilerle tanışma fırsatı vermek

Öğrenciler için gerekli sağlık hizmetlerinin sağlanması, öğrencilerin acil durumlarda hastaneye taşınması için özel bir ambulans. Temin edilmesi.

Öğrencilerin düşünce ve akademik anlayış geliştirmelerine yardımcı olacak bilimsel ve akademik kitaplar içeren kütüphaneler sağlamak.

Öğrencilerin amaçlarının eğitim aldıkları derslerine yoğunlaşmasını sağlayacak gürültüsüz çalışma ortamlarının hazırlanması.

Üniversite şehirlerindeki öğrenci faaliyetlerini üniversitenin ruhuna uygun olarak yönlendirmek.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Üniversite öğrencilerinin barınma yerinde yaşayacağı sorunlar akademik başarıyı, kişisel ve sosyal gelişimi olumsuz yönde etkilemektedir. (Yazıcı, 2001).

Barınma sorunu, öğrencilerin üniversiteye yerleşmeleri için en önemli sorunlardan biridir. Yurt durumu, öğrenci memnuniyeti, fiziksel ve psikososyal kullanıcı ihtiyaçları kapsamında analiz edilmelidir. Öğrenciler yükseköğretim yaşına adım attıkları anda psikolojik ve sosyal uyum sürecine girerler. Şehir dışı üniversitelere kabul hakkı kazanan öğrenciler; genellikle ilk yıllarında yurtları tercih etmektedirler. Birçok yurt güvenli, erişilebilir ve uygun maliyetlidir. Bu durum yurtları diğer konaklama seçeneklerine göre daha cazip kılmaktadır.

Bu çalışmada, NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu'nun fiziki donanımı, planlaması ve kullanıcı ihtiyaçlarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, yükseköğrenim çağına gelmiş ve ikamet ettikleri il dışında bulunan öğrencilerin ortak alan kullanımlarının incelenmesi amaçlanmıştır.. ATEŞ CORNER Öğrenci Yurdu örnek alınarak öğrencilerin istekleri ile ilgilenilmesi vb. fikir ve önerileri dikkate alınmıştır.

Yurtlarda kalan öğrencilerin derslerinde başarılı olabilmeleri için yurtlarda, kendi kullandıkları alanın ve ortak alanlarının rahat ve kullanışlı olması, bununla birlikte gerekli fiziksel donanımı barındırması gerekmektedir. Aynı zamanda ebeveynlerin psikososyal açıdan tatminkâr olması gereklidir. Bu koşullar sağlandığında yurt, hem öğrenciler hem de aileler için cazip bir seçenek olarak gözükmektedir. Uyulması gereken kurallar ve ortak alanlarla ilgili öğrenci yurt

odaları tasarlanırken kullanım alanlarının belirlenmesi gerekmektedir. Sosyal ve kültürel alanlar, mutfak ve banyo alanları için konforlu ve ferah bir ortam tasarlanmalıdır. Aksi takdirde; öğrencinin memnuniyeti karşılanmazsa öğrencilerin dersteki başarısı, sosyal ilişkilerindeki uyumsuzluk ve pasiflik gibi sorunlar ortaya çıkar.

Bu genel amaçlara ulaşmak için bu çalışma aşağıdaki alt amaçlara ulaşmayı amaçlamaktadır:

Öğrenci konutunun dayandığı temel ilkeleri belirleyin.

Yurtların bağlı olduğu fiziksel ve psikososyal kriterlerin gözden geçirilmesi

ACÖY öğrencilerinin barınmalarının en önemli özelliklerini genel fiziksel ve psikososyal kriterlere göre belirleme

ACÖY öğrenci yurtlarının Türk üniversite konut yönetmeliği standartlarına uygunluk derecesinin gözden geçirilmesi

Konaklamanın özellikleri ve verilen hizmetler ile ACÖY barınmasında öğrenci memnuniyet düzeyinin analizi.

Projenizin uygulayabileceği yüksek verimli öğrenci konutları için oluşturduğunuz bir modelin gözden geçirilmesini sağladığınızdan emin olun.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Günümüzde birçok öğrenci, ailesi ile yaşadığı şehirden farklı bir şehirde yükseköğrenim eğitimi almaktadır. Bu durum öğrenciler için önemli bir barınma sorunu oluşturmaktadır. Barınma, öğrencilerin eğitim verimliliğini ve sosyal yaşam kalitelerini artırmak için tasarlanmıştır. Çalışma aynı zamanda yerleşim alanlarının fizyolojik ve psikososyal kullanıcı ihtiyaçlarını da ele almaktadır. Bu tezin önemli konuları arasında barınmanın incelenmesi yer almaktadır; konu ile ilgili ayrıntılı bir analiz gereklidir. Bu sebeple çalışma kapsamında NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu'nu örnek alınmıştır. Bu tez çalışması ile öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının belirlenmesi ve literatüre katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

(LİTERATÜR, YERİNDE GÖZLEM, ANKET)

Burada ATEŞ CORNER yurdu için hem iç hem de dış mekândan çekilmiş fotoğraflar ile yerinde gözlem yöntemi kullanılmıştır. Daha sonra anket yoluyla 63

öğrenciden veri toplanmıştır. Çalışma, biri betimleyici diğeri analitik olmak üzere iki yaklaşıma dayanmaktadır.

Tasarım ilkeleri ve hizmet türleri analitik yaklaşımla, konut bileşenleri temelinde analiz edilerek mekânın orantılılığı üzerinde durulacaktır. Yurt odalarındaki kişi sayısı dikkate alınarak, mekân yüzey kaplamalarında kullanılan malzeme, renk ve bütünsel uygunluk açısından da incelenmek amaçlanmıştır. Ayrıca, öğrenci ve yurt çalışanlarının yurt içindeki hareket yollarının bir bakıma mekân sirkülasyonunun incelenmesi, ayrı ayrı olarak ele alınmaktadır. Tarama yani betimleme, soru-cevap ve memnuniyet tarzında üç farklı tablo oluşturulmaktadır. Ayrıca memnuniyet tablosu en az bir ve en fazla beş puanlık bir değerlendirmeye göre cevaplandırılmıştır. Sonrasında memnun yâda memnuniyetsizliği gösteren ikinci tablo elde edilmiştir.

ARAŞTIRMA SORULARI

Daha önce belirtilen araştırma amaçlarına dayalı olarak, aşağıdaki sorulara cevap elde etmek te amaç edilmiştir. Bu tez çalışması aşağıdaki soruları cevaplayacaktır.

Öğrenci yurtlarının dayandığı temel ilkeler nelerdir?

Yurtların dayandığı fiziksel ve psikososyal kriterler nelerdir?

ACÖY öğrenci yurdunun genel fiziksel ve psikososyal kriterlere göre en önemli özellikleri nelerdir?

ACÖY öğrenci yurdu Türk öğrenci yurdu düzenleme standardına ne kadar uygundur?

ACÖY öğrenci yurdundaki öğrencilerin yurdun özellikleri ve sunulan hizmetlerden memnuniyet düzeyi nedir?

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ÖĞRENCİ YURDULARINDA YAŞAMA KAVRAMI VE YURT STANDARTLARI

Konut gereksinimi, bireyin barınmasını sağlamak için yeterli olan mekânı tanımlamakta, bireylerin konut edinme isteklerini kapsamaktadır (Oral, 2014). Barınma insanoğlunun temel ihtiyaçlarından biridir. Barınma ihtiyacı insanların yaşadığı dönemin özelliklerine, farklı uygarlıklarda bulunduğu ortamın koşullarına göre değişim göstermiş ve şekillenmiştir (Kahraman, 1998)

Toplumsal değişimler, teknoloji ilerlemeleri ve ekonomik faktörler, konut anlayışını evrim geçirerek dönüştürmüştür. Konut artık sadece barınma ihtiyacını değil, aynı zamanda sosyal gereksinimleri de karşılayan bir unsur haline gelmiştir. Günümüzde, konut kavramı bireylerin meslekleri, yaşam tarzları ve diğer değişkenlere bağlı olarak farklı anlamlar taşımaktadır. (Gür, 2009; Yılmaz, 2016).

Oral (2014) Konut kavramını bireyin beslenme, uyuma ve sosyalleşme gibi önemli ihtiyaçlarının karşılandığı fiziksel mekân olmasıyla birlikte insanları dış tehlikelerden de koruyan güvenli bir yer olarak tanımlamaktadır. Yıldırım (2012) ise, konut kavramını bir barınak olmanın dışında kişiler için bir güvence, tüketim malı, yatırım aracı ve yaşam çevresini oluşturan bir yapı taşı olarak tanımlamıştır.

Bu çalışmada yükseköğrenime başlayan gençlerin en çok önem verdiği konu barınma ve öğrenci barınma konuları ele alınmıştır. Göze çarpmayan barınma sorunu, ev ortamından uzakta yükseköğretim kurslarına başlamakla problem olmaya başlar.

Tarihsel bir bakış açısıyla insanların barınma ihtiyaçlarının ve konut formlarının geçirdiği evreleri incelendiğinde, ilk yıllarda mağaralardan başlayan sığınma macerası, kulübeler, çadırlar ve diğer aşamalardan geçerek güncelde daha modern bir hal almıştır. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde güvenlik ihtiyaçlarının karşılanmasında en önemli unsur olarak tanımlanan barınma, insanların mahremiyet ihtiyaçlarına da cevap vermektedir.

Şekil 1: Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi

Şekil 1'deki ihtiyaçlar barınma, istikrar, arkadaşlık, güvenlik v.s. başlıklarını ele almaktadır. Bunlar bir kişinin okumak, düşünmek, öğrenmek, bilgiye ulaşmak ve sahip olabilmek için ihtiyaç duyduğu gereksinimlerdir.

Üniversite öğrencilerinin büyük bir kısmının barınmak için yerleştiği yükseköğrenim yurtları, genellikle bir kalabalık hissine, sınırlı mahremiyete ve ortak olan birçok hizmet ve mala sahiptir. Bu nedenle stres, uyku ve uyum problemlerini arttırarak başarı oranlarını düşürme potansiyeline sahip kalabalıklar ve ortamın fiziksel olarak uygunsuzluğunun sürekli farkındalığı; Özellikle sıkı ulusal barınma düzenlemeleri ve kısıtlamaları, yurt yönetimi konusunda yeni bir farkındalık gerektirir.

Yurtlar, öğrencilerin sadece geceleme yaptıkları bir yer olarak değil, eğitimin bir parçası olarak görülmelidir. "Yurt işletmeleri, üniversite öğrencilerine barınma, çalışma ortamı, kısmen yiyecek hizmetleri vb. sınırlı hizmetler sunmaktadır" (Met & Özdemir, 2016:86). Bu bakış açısıyla bütüncül bir eğitim yaklaşımı hayata geçirilerek gençler için daha zengin ve daha tatmin edici bir ortamda çok yönlü gelişim fırsatları yaratılacaktır.

Tablo 1: Şehirlerde bulunan yaşam kurumları muadillerinin, öğrenci yurtlarında bulunmasını sağlamak gerektiğinde toplu yaşam alanlarının yurtlara aktarımı düşüncesi.

Yaşam alanları	Sağlık	Sosyal hayatı	Kültür	Toplu alanlar	Hükümet	Ticari
Öğrenci yurdu	Revir	Spor salonu	Kütüphane	Ana giriş	Yönetim	Kafeterya

Tablo 1'e göre şehirlerde verilen birtakım hizmetlerin yurtlarda da muadili olan hizmetlerden bahsetmek mümkündür. Bu hizmetler şu şekildedir:

- Şehirlerdeki hastane ve eczanelerin yerine yurtlarda revir alanlarının yer alması,
- Şehirlerdeki sosyal tesis/stadyum yerine yurtlarda spor salonlarının olması,
- Kültür merkezleri ile aynı hizmeti verebilecek okuma yerlerinin (kütüphane) yurtlarda var olması,
- Şehir meydanı yerine yurtlarda ana giriş ya da ortak buluşma yerlerinin tasarlanması ve inşa edilmesi,
- Belediye ve emniyet kurumlarının yerine yurtlarda yönetim biriminin olması,
- Şehirlerdeki AVM gibi mağazaların yerine yurtlarda kafeteryaların olması,
- Aslına bakılırsa, Türkiye' de ve dünyada az sayıda da olsa büyük üniversitelerin ana yerleşkelerinde, başlı başına birer şehir kimliğinde öğrenci yurtları yer almaktadır. Hatta adı belli büyük üniversitelerin yerleşkelerinde öğretim üyeleri için de lojmanlar bulunmaktadır. Bu büyük yerleşkelerde yukarıda tek, tek sayılmış bulunan ihtiyaç mekânları son derece planlanmış olarak yer alır. Bu tezin tanımlamak istediği konu ise öğrenci yurtlarının da benzeri ihtiyaçlar için bina içinde planlanmış mekânlarının sorgulanmasıdır.

Yukarıda ifade edilen ve şehirlerde olup da bunun yerine yurtlarda da olması gereken hizmetler incelendiğinde öğrenci yurtlarının şehirlere göre daha küçük ve sınırlı hizmetleri sunduğu görülmektedir.

İnsan hayatının bazı dönemleri uzun süreli etkiye sahiptir. Bu etkilerden en önemlisi de üniversite öğrenim dönemidir. Çünkü insanın üniversite eğitiminden kazandığı unvanı, ona hayatı boyunca eşlik eder.

Bir kişi 18 yaşına geldiğinde ve üniversite eğitimi sırasında öğrenci yurdunda kaldığında ve zamanının çoğunu yurttan geçirdiğinde, okulda öğrendiği bilgileri yurttan çalışarak daha fazla pekiştirir ve giderek psikolojik etkilerini artırır. Bu etkiler aşağıda listelenmiştir:

- Yeni bir ortama taşınarak bireysel ihtiyaçlarını yerine getirebilmek.
- Üniversite ve öncesi arasındaki farkları bilmek.
- Yeni arkadaşlık ilişkileri başlatmak ve farklı kültürlerle ait insanlar ile tanışmak.

- Konu, sistem ve usulleri öğrenmek.
- Fikir ve düşünceleri ölçülü olmak.
- Üniversite öğrencileri yurtlar gibi yeni bir ortamda belki fiziksel ihtiyaçlarını gidereceklerdir. Ancak, psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak, belki de yukarıda tanımlanmış bulunan sosyal ve kültürel ihtiyaçlarına cevap verildiği ortamlarda ve iletişimlerle mümkün olacaktır.

1.1. YÜKSEKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ GENÇLERİN YAŞAM MEKÂNLARI

Ayrı tesisler olarak kampüs konutu girişimi, on dördüncü yüzyıla kadar uzanmaktadır. O zamanlar baskın olan düşünce ekolü, bir kolejlin veya üniversitenin, sosyal ve kişisel eğitim de dâhil olmak üzere bireyin toplam eğitiminden sorumlu olduğu ve öğrenci barınma tesisleri sağlaması gerektiğidir. Daha sonra üniversite terimi için yeni bir tanım ortaya çıkmıştır. Üniversite, “öğrenmenin ilerlemesi ve bilginin yayılması için birlikte yaşayan ve çalışan bireyler topluluğu” olarak tanımlanmıştır (Zahran, 1972).

Kampüste barınma planı, İngiliz kolej geleneğinin "tüm insan" ile ilgilenme geleneğine inanan kolejlerdeki profesörler tarafından geniş çapta desteklenmiştir. Oxford'daki New College yurtları - yaklaşık MS 1400 - eğitim ve yaşam gereksinimleri için eksiksiz bir uyum sağlamıştır. Aynı disiplini daha sonra Cambridge, Harvard ve Yale üniversiteleri izlemiştir. O zamandan beri, kolejler ve üniversiteler eğitim ortamlarını tamamlamak için bir dizi nedeni göz önünde bulundurarak (Hassanain, 2008) gençlere yönelik barınma programlarına önem vermeye başlamışlardır (Zahran, 1972). Bu programlar aşağıdaki gibidir (Ryan, 2003; Rinn, 2004; Bekurs, 2007; Paine, 2007; Cross et al., 2009; Khozaei et al., 2011; Najib et al., 2011):

- Bir barınma sisteminin olmaması, öğrencilerin akademik performansını düşürmede bir faktör oluşturabilir.
- İyi şekilde planlanmış barınma sistemi, öğrenci nüfusu arasında karşılıklı çıkarları ve arzu edilen eğitim sonuçlarını teşvik eder. Uygun barınma sistemi; işbirliği, güvenlik, sorumlu vatandaşlık, katılım, entelektüel teşvik, karşılıklı anlayış içinde uyum ve ilham sağlar.

- Barınma sistemleri, kurumsal sadakati ve nihai mezun desteğini teşvik eder ve yaratır.
- Barınma sistemleri, diğer çalışma alanlarında uzmanlaşmış farklı geçmişlere sahip oda arkadaşlarıyla temas kurarak öğrencinin kendi disiplini dışındaki disiplinlere ilişkin farkındalığını ve bilgisini arttırmaya yardımcı olur.
- Barınma sistemleri, öğrenci nüfusu arasındaki dayanışma ve birliği vurgular. Sportif ve kültürel faaliyetlerin yanı sıra farklı çalışma alanlarında yer alan öğrencileri çeken ve birleştiren en önemli ortak paydadır.
- Barınma sistemleri, üç ana hedefi sağlamayı amaçlamaktadır. Bunlar, öğrencilerin entelektüel yeterlilik kazanmasına, kişisel karakter oluşturmaya ve tatmin edici bir yaşam deneyimine yol açacak davranış, düşünce ve hayal gücü kalıplarının oluşturulmasına yardımcı olmaktır.

Son birkaç yılda, kolej ve üniversite öğrencilerinin hem kampüs içi hem de kampüs dışındaki yaşamları üzerine çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu tür çalışmalar, bir öğrencinin başa çıkma stratejileri ve öğrenci yurdunun davranışları üzerindeki etkisi gibi, yaşamının çeşitli yönlerine ilişkin anlayışlarının da gelişmesini sağladı. Ancak, ideal bir yurdun özellikleri hakkında sahip olunan bilgiler ise oldukça sınırlıdır. (Khozaei et al. 2014).

Birçok üniversite, öğrencilere genellikle kampüs içinde barınma imkânı sağlar. Öğrenci yurtları, çok sayıda öğrencinin konakladığı yoğun nüfuslu binaları temsil eder. Bu yurtlarda öğrenciler, odaları bir veya daha fazla öğrenci ile paylaşır. Tipik bir geleneksel yurttaki odaların kapıları çift yönlü uzun bir koridora açılır ve her katta; öğrenci grupları bir tuvaleti ve diğer ortak tesisleri paylaşır (Rodger ve Johnson, 2005).

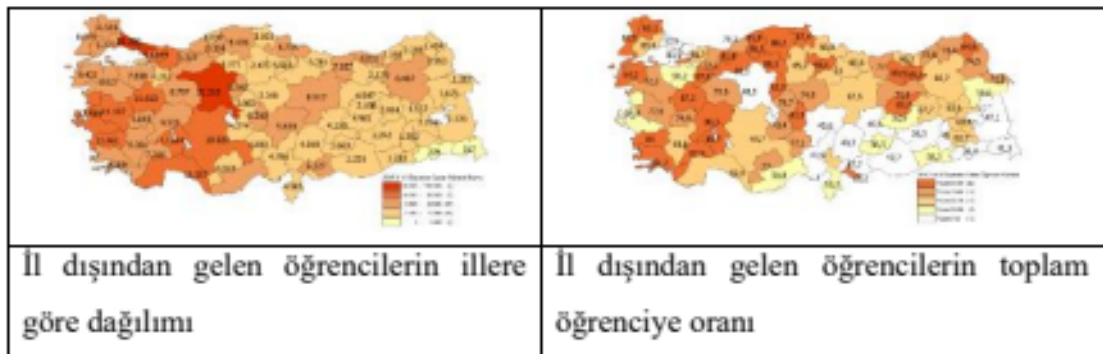
Odalar, umumi tuvaletleri ve banyoları paylaşan tek, çift, üç veya dört kişilik olarak inşa edilmiştir. Bazı yurtlar ayrıca özel banyolu odalar veya ortak banyolu özel odalar sunabilmektedir. Bununla birlikte, suit tarzı yurtlar, bir grup öğrencinin aynı daireyi paylaştığı başka bir yurt türüdür. Bu yurtlar, hem uyku hem de çalışma alanları sağlanarak yapılmıştır. Dairenin düzenine bağlı olarak, bir veya iki öğrenci

özel bir yatak odasında kalabilir ve banyo, salon ve mutfak gibi ortak tesisleri paylaşabilir. (Khozaei et al. 2014).

Öğrenci yurtları, öğrencilerin bir veya iki kişiyle odaları paylaştığı, odaların uzun, merkezi bir koridora çıktığı ve okulun her katında tuvalet ve çalışma salonlarını paylaşan yaklaşık on beş kişilik grupların olduğu yoğun nüfuslu yurtları ifade etmektedir. Öğrenciler büyük salonlarda veya dinlenme alanlarında buluşup, yurt içindeki yemekhanelerde yemek yerler. Alternatif olarak, suit tarzı veya apartman öğrenci yurtları, özel yatak odalarında dört kişilik küçük gruplar halinde barınan ve kendi aralarında ortak salon, banyo ve mutfak alanlarını paylaşan müstakil daireler sunmaktadır. Bu daireler yemekhaneler olabilir. İki tasarım türü arasındaki farklar, hem ortak ve özel alanların büyüklüğü gibi fiziksel unsurları, hem de konut personelinin sayısı ve yakınlığı gibi destekleyici unsurları ve konut sakinlerinin birlikte ve ayrı zaman geçirme olanaklarını içerir. (Rodger ve Johnson, 2005).

1.1.1. Türkiye Deki Öğrenci Yurtlarının Genel Araştırılması

Aşağıdaki haritada öğrenci göç süreçlerinin dağılımını görülmektedir: İl dışından gelen öğrencilerin illere göre dağılımı ve il dışından gelen öğrencilerin toplam öğrenciye oranı. Öğrenci göçünün en fazla olduğu şehirler İstanbul ve Ankara olarak görülmektedir.

Şekil 2: İl dışından gelen öğrencilerin illere göre dağılımı ve oranlarını gösteren Türkiye haritaları Kaynak: ÖSYM verilerinden elde edilmiştir: (https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Yuksekk_Ogretimde_Barinma_Politikalarinin_Degerlendirilmesi_ve_Turkiye_Icin_Oneriler-Yusuf_Esdir.pdf).

Tablo 2:İstanbul İli’ nde yurt, kapasite, öğrenci sayısı ve doluluk oranını gösteren oranlar.

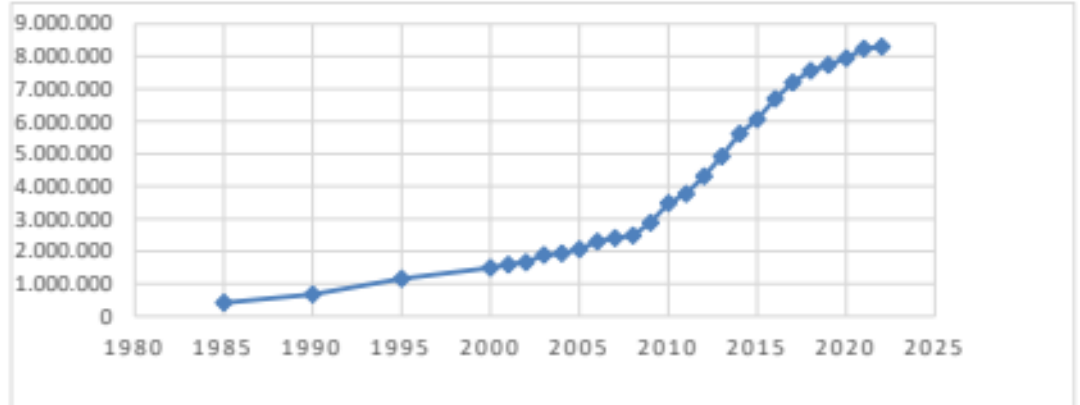
(https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Yuksek_Ogretimde_Barinma_Politikalarinin_Degerlendirilmesi_ve_Turkiye_Icin_Oneriler-Yusuf_Esidir.pdf).

(15.03.2017 tarihli MEB e-yurt sisteminden alınan verilerden derlenmiştir.

İl	Yurt Sayısı	Yurt Kapasitesi Barınan	Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı (%)
İstanbul	376	42.681	20.674	48

Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi’ne göre son 10 yılda üniversite öğrencilerinin sayısı üç katına çıkmış olup ve her yıl ortalama %9 oranında artış göstermiştir. Söz konusu artışı gösteren istatistiki veriler Tablo 2’de yer almaktadır.

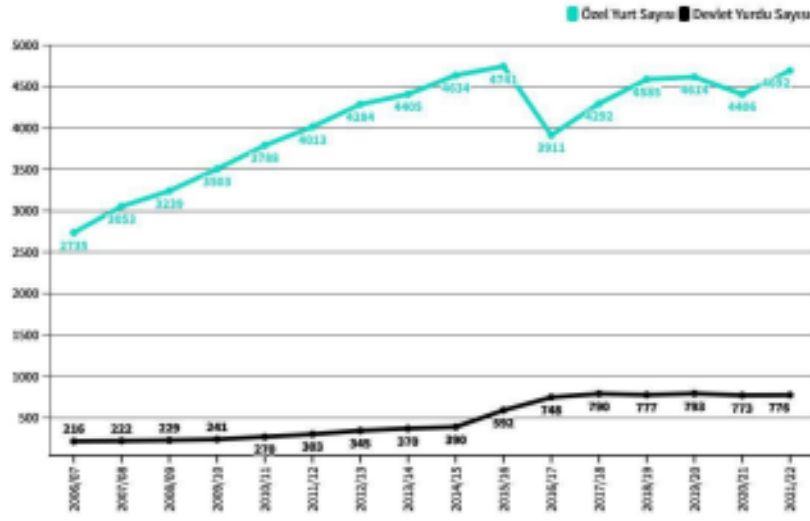
Tablo 3: Yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin sayısı ve artış hızı; (kaynak: <https://istatistik.yok.gov.tr/>).

Tablo 2’de 1985-2022 yılları arasındaki Türkiye’de yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin sayıları ve bu sayıların artış grafiği görülmektedir. Tablo incelendiğinde yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin sayısında en fazla artışın 2010-2022 yılları arasında gerçekleştiği ve söz konusu yıllardaki artışın üç kate yakın olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 3’te Türkiye’de 2021 yılına kadar olan vefat eden öğrenci sayısı 5468’dir. Bu kayıplar 4692 özel ve 776 kamuya ait olmak üzere sınıflandırılmış ve bu sayıların artış grafiği görülmektedir.

Öğrenci Yurdu Sayısı | Türkiye

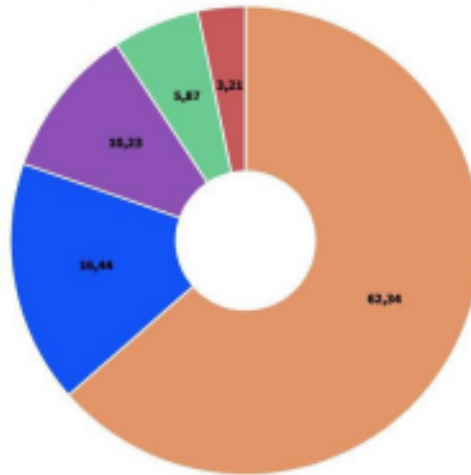
Kaynak: MEB Örgün Eğitim İstatistikleri 2021-2022

Türkiye'deki öğrenci yurtları arasında % 60'ı devlet yurdu. Özel yurtlar arasında %16,44 ile dernek yurtları ilk sırada yer alıyor. Ticari yurtlar ve şahıs yurtları toplam yurtların %14'üne yakın.

Türkiye'deki Yurtların Kapasiteleri %

2021-2022 Eğitim Öğretim Dönemi

KKK Yurtları Dernek Yurtları Ticari Yurtlar Vakıf Yurtları Şahıs Yurtları

Kaynak: MEB Örgün Eğitim İstatistikleri

Tablo 4:Yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin toplam nüfus içerisindeki sayıları ve oranı; (kaynak: <https://istatistik.vok.gov.tr/>)

Yıl	Ülkenin Nüfusu	Öğrencilerin Sayısı	Yüzde oranı	Grafik
1990	55.120.000	1.154.000	2,1	
2000	64.252.000	1.486.000	2,3	
2010	73.003.000	3.481.000	4,8	
2012	75.627.000	4.304.000	5,7	
2013	76.667.864	4.924.000	6,4	
2014	77.695.904	5.619.000	7,2	
2015	78.741.053	6.063.000	7,7	
2016	79.814.871	6.690.000	8,4	
2017	80.810.525	7.199.000	8,9	
2018	82.003.882	7.561.000	9,2	
2019	83.154.997	7.741.000	9,3	
2020	83.614.362	7.941.000	9,5	
2021	84.680.273	8.241.000	9,7	
2022	84.780.505	8.297.000	9,8	

Tablo 3 incelendiğinde yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin toplam ülke nüfusu içerisindeki sayılarının her yıl giderek arttığı görülmektedir. Öyle ki, 1990 yılında 1.154 bin öğrencinin eğitim gördüğü tespit edilirken bu sayı 2022 yılında 8.297 bin seviyelerine ulaşmıştır. Söz konusu tabloda dikkat çeken bir diğer unsur ise 2012-2013 ve 2015-2016 yılları arasında öğrenci sayısının toplam nüfus içerisindeki artış oranının %0,7 dolaylarında seyrederek bu yıllar arasında en yüksek seviyeye ulaşmasıdır. Diğer bir unsur ise, bu artış oranının son yıllarda daha az olduğudur.

Anadolu Ajansının 15.09.2022 tarihli hazırladığı rapora göre öğrenci sayısı artmasına rağmen öğrenci yurtlarına artış gözlenmediği görülmektedir.

Türkiye'nin yurt kapasitesi: Avrupa'da birinci başlıklı raporda Türkiye'nin, yurtlardaki 850 bine yakın yatak kapasitesiyle Avrupa'da bu alanda lider konumda olduğu yer almaktadır. Öyle ki, Avrupa ülkelerinin bu alanda Türkiye'nin

rakamlarına yaklaşmadığı görülmektedir. Türkiye; İspanya, Hollanda, Almanya ve Fransa'nın toplam yurt yatak kapasitesinin toplamından bile daha fazla kapasiteyle öğrencilere hizmet vermektedir. Avrupa ülkeleri genel olarak öğrenci konaklama taleplerinin %6 ila %15'ini karşılayabilirken, Türkiye'de bu oran geçen sene yüzde 90'ları geçmiştir.

Şekil 3: Türkiye'de yurt kapasitesinin 20 yılsa artış hızı

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2020-2021 eğitim öğretim yılı verilerine göre Türkiye genelinde dernek yurtları, vakıf yurtları, şahıs yurtları, ticari özel yurtlar, vakıf üniversitesi yurtları, üniversite yurtları ve diğer tüzel kişiliklere ait başlıklar altında tasnif edilen yurtları 2 bin 894 yurt bulunmaktadır,

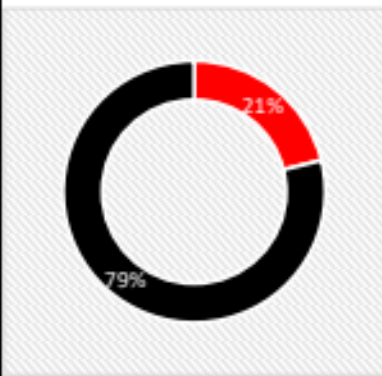
Tablo 5. Yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin barınma durumları (Kaynak: Filiz ve Çemrek, 2006: 213-215)

BARINMA DURUMU	TÜR	SAYI (Bin)	ORANI (%)
	Arkadaşlarıyla evde	187	37,4
	Özel Yurt- Apart Yurt	45	9
	Devlet Yurdu	195	39
	Pansiyon	7	1,4
	Yakınlarının Yanında	13	2,6
	Ailesi ile birlikte	45	9
	Diğer	8	1,6
Toplam		500	% 100

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin yurt olarak en fazla devlet yurdunda kaldıkları, yurt haricinde ise en fazla arkadaşlarıyla ev ortamında kaldıkları görülmektedir. Filiz ve Çemrek, (2006: 213-215) araştırması kapsamında, öğrencilerin sosyo-ekonomik özelliklerine ilişkin sonuçlar dikkate alındığında:

Özel yurt ve apart yurttaki kalan öğrencilerin, bu tür barınma biçimini seçmede, temiz ve düzenli bir ortam olması (%48.9), ev ortamı sağlaması (% 17), güvenli olması (% 14.9), 1-2 kişilik odaların olması (% 12.8) ve diğer nedenlerin (% 6.4) etkili olduğu ifade edilmektedir. Arkadaşlarıyla birlikte öğrenci evinde kalan öğrencilerin %55.1'inin rahat ve huzurlu bir ortamda yaşaması, % 33'ünün kendisine ait bir odası olması, % 7'sinin daha ekonomik olduğunu düşünmesi, % 2.7'sinin sorumluluk duygusu taşıması ve kalan % 2.2'sinin ise diğer nedenlerle bu tür barınma biçimini tercih ettiği görülmektedir. Öğrencilerin % 68'inin barındığı yerden memnun olduğu, kalan % 32'sinin ise barındığı yerden memnun olmadığı ve barınma yerinden memnun olmayan öğrencilerin, memnun olmama nedenlerinin sırasıyla ders çalışamama (% 33.5), kendini rahat hissetmeme (% 28), arkadaşlarıyla anlaşamama (% 18), ulaşım zorluğu (% 14.3) ve diğer nedenler (% 6.2) olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Alındığı bilgilere istinaden devletin ve özel yurtların sayısı; (kaynak: resmi istatistiki bilgilerine göre düzenlenmiştir.

Yurt Türü	Sayısı	Barındırdığı öğrencilerin sayısı	
Devletin yurtları (kırmızı renkli)	800 Yurt	850.000 Öğrenci	
Dernek, vakıf, ticari, tüzel ve özel yurtları (siyah renkli)	2.984 Yurt	3.170.500 Öğrenci	
Toplam	3.784 Yurt	4.020.000 Öğrenci	

Türkiye Cumhuriyeti'nde var olan yurtların barındırma oranı toplam öğrencilerin yarısına ancak yetebilir ve bu rakamların içinde yabancı öğrenciler bulunmaktadır. Anadolu Ajansı 10.12.2021 tarihinde DEİK Eğitim Ekonomisi İş Konseyi Başkanı Prof. Dr. İrfan Gündüz "Türkiye, en çok uluslararası öğrenci ağırlayan ülkeler arasında yer almaya başladı" açıklaması vermiştir. 224.000 yabancı öğrenci Türkiye'de bulunmaktadır.

28 Kasım 2022 YÖK yükseköğretim Kurulu'nun paylaşmış olduğu raporuna göre "198 ülkeden gelen 300 binden fazla uluslararası öğrenci Türkiye'de öğrenim görmektedir. "Dünya geneline baktığımızda, 2000 yılında 2,1 milyon olan toplam uluslararası öğrenci sayısının 2021 yılında üç katına çıkarak 6,3 milyonu geçtiği görülmektedir.

Türkiye'de 2000 yılında yaklaşık 18 bin kayıtlı uluslararası öğrenci var iken, 2022 yılında 198 ülkeden gelen 300 binden fazla uluslararası öğrenci öğrenim görmektedir. Türkiye'deki uluslararası öğrenci sayısı artış oranının ABD ve Birleşik Krallık gibi ülkelerdeki artış oranlarının üstünde olduğu izlenmektedir. Uluslararası öğrenci sayısı ABD'de 1.7 katına, İngiltere'de 2.5 katına çıkmıştır; Türkiye'de ise tam 10 katına

çıkmıştır"(<https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2022/yuksekogretimde-uluslararasılaşma-ve-türkiye-deki-universitelerin-uluslararası-görünürlüğünü-artırma-calistayi.aspx>).

1.1.2. T.C Öğrenci Yurdunun standartları

Burada. Türkiye'deki yurt standartları gözden geçirilecek

Tablo 7: TC Öğrenci Yurtları Standartları:

(https://ookgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_04/11120321_Yzel_YYre_nci_BarYnma_Hizmeti_KurumlarYnYn_StandartlarY_ile_YalYYma_Usul_ve_Esas_larY_HakkYnda_YYnerge.pdf).

TC ÖĞRENCİ YUTLARI STANDARTLARI	
r.	AÇIKLAMA
	(1) Kurumların yatakhane ve çalışma odalarında var olan pencerelerin binanın dış cephesinde bulunması ve doğal havalandırmayı sağlaması gerekir. <u>Bu bölümlerdeki toplam pencere alanı, o bölümün taban alanının %10'undan az olamaz.</u> Yeterli aydınlatma ve merkezi havalandırma sistemi bulunan kurumlarda yönetim odaları, ziyaretçi görüşme odası, kütüphane, dinlenme odası, yemekhane, spor odası, revir odası, erzak deposu ve diğer bölümlerde pencere şartı aranmaz
	(1) Kurumlarda bölümlerin tavan yüksekliği taban ile tavan arasındaki mesafe ölçülerek belirlenir. <u>Tavan yüksekliği 2,5 metreden az olamaz. Tavan yüksekliğinin 3 metreden fazla olması durumunda, hacim hesaplanırken tavan yüksekliği 3 metre olarak kabul edilir.</u> (2) Kurumların, kontenjana esas teşkil eden alan veya hacimleri hesaplanırken çıkan nihai sonucun küsuratlı olması halinde 0,5 ve üstü değerler bir üst rakama yuvarlanır.
0	(1) Öğrenci yurt ve pansiyonlarında; a) Yatakhanelerde <u>her bir öğrenci için en az 12 m3 hacim</u> düşecek şekilde kontenjan belirlenir. Öğrenci yurt ve pansiyonlarında <u>bir kişilik yatakhaneler, 8 m2 den küçük olamaz.</u> Yatakhane içerisinde bulunan <u>banyo, tuvalet ve lavabo alanı yatakhane hacim veya alan hesabına dâhil edilmez.</u> (2) Yükseköğrenim öğrencilerine hizmet veren öğrenci yurt ve pansiyonlarında her bir yatakhane <u>en az 1 ya da 3, en çok 6 öğrenci</u>

	<u>barınabilir</u>. Bir yatakhaneye iki öğrenci kontenjanı verilmez ve yerleşimi planlanamaz (3) Bendinde belirlenen yatakhaneler bulunmakla birlikte ayrıca içerisinde tuvalet, lavabo; buzdolabı, çamaşır makinası, ütü, televizyon, koltuk, sehpa, çalışma masası, sandalye ve benzeri eşyalar bulunan en az 24 m2 büyüklükte 1 kişilik odalar ile 1 ya da 3 kişilik, içinde yatak odası, çalışma/oturma odası bulunan en az 36 m2 alana sahip suit daireler bulunabilir (4) Her bir öğrenci stüdyo dairesinde 1 ya da 3 öğrenci barınabilir. Öğrenci stüdyo dairesi, bir öğrenci için en az 20 m2 alana; 3 öğrenci için en az 40 m2 alana sahip olur. b) Her bir öğrenci stüdyo dairesinde mutfak, çalışma, yatma ve oturma alanları bir arada bulunur. Öğrenci stüdyo dairesindeki banyo, tuvalet ve lavabo ise bu alandan en az bir kapıyla ayrılır
1	(1) Kurumlarda yatakhane ve çalışma odalarının kapı genişliği en az 80 cm olmalıdır. Kapılarının genişliği 140 cm'den fazla olursa kapılar çift kanatlı yapılır. (2) Kapıların genişliği, kapı kasasının içten içe ölçülmesiyle belirlenir. (3) Yatakhane kapıları içeri doğru, çalışma odası kapıları koridora doğru açılır. Kapıların içeri ya da dışarıya doğru açılmaması hâlinde, duvara paralel olarak açılır şekilde sürgülü kapı yapılır. <u>Koridor genişliği 2 metreden fazla ise yatakhane kapıları dışarı doğru açılabilir.</u> (4) Kapılara eşik yapılmaz. Eşik yapılması halinde engelli bireylerin hareketini, yangın çıkışlarını ve benzeri eylemleri engellemeyecek önlemler alınır.
2	(2) Kurum binalarının merdiven genişliği; <u>kontenjanı en çok 200 öğrenci olanlarda en az 1,2 metre</u> olur. Bunun üzerindeki <u>her 1-100 öğrenci kontenjanı için 0,2 metre daha ilave edilir.</u> Kurumun bütün katlarına ulaşan asansör ve asansörün jeneratöre bağlı olması durumunda, kurumda merdiven genişliği en az 1 metre olur. Bu durumdaki kurumlarda, 200 öğrenci kontenjanının üzerindeki her 1-200 öğrenci kontenjanı için 0,1 metre daha ilave edilir. Yangın merdiveni ile genişliği 1 metreden az olan merdivenler

	hariç olmak üzere merdiven genişliği hesabında kurumda bulunan merdivenlerin toplam genişliği dikkate alınır. (3) Kurumların bulunduğu binanın bahçe ve bina girişinde merdiven bulunması hâlinde bedensel engelli bireyler için rampa, dikey engelli lifti veya güvenlik tedbirleri alınmış benzeri erişim imkânları bulunur. Engelli rampalarının eğimleri ilgili mevzuata uygun olmak şartıyla en fazla % 8 olmalıdır. (4) Merdiven basamaklarının algılanabilmesi ve kayıp düşmenin önlenmesi için <u>basamaklara kaymaz şeritler yapılır.</u>
3	(1) Öğrenci yurt ve pansiyonlarının <u>koridor genişlikleri</u>; koridorda yatakhane ve çalışma odası bulunuyorsa ve bu koridordaki yatakhanelerin toplam <u>kontenjanı en çok 10 ise 1 metreden</u>, en çok 25 ise 1,2 metreden, en çok 50 ise 1,5 metreden, 50'den çok olanlarda 2 metreden az olamaz. (2) Öğrenci stüdyo daireleri ve öğrenci apart dairelerinde koridor genişlikleri; bağımsız daireler aynı katta ise koridordaki dairelerin toplam kontenjanı en çok 10 ise 1 metreden, en çok 25 ise 1,2 metreden, en çok 50 ise 1,5 metreden, 50'den çok olanlarda 2 metreden az olamaz.
4	(1) Kurumlarda su kesintisi durumunda kullanılmak üzere paslanmaz çelikten ve TS 1258 standartlarına uygun yapılmış, toplam kurum kontenjanına göre <u>öğrenci başı en az 30 litre hacminde, binanın tesisatına bağlı modüler su deposu</u> veya tankı bulundurulur. <u>Yemekhane veya mutfak varsa kişi başı 10 litre daha ilave edilir.</u>
5	(1) Öğrenci yurtlarında bulunması gereken bölümler: a) <u>Arşiv ve dosya odası</u>: İsteğe bağlı ve ihtiyaca cevap verecek büyüklükte olur. b) <u>Banyo</u>: Ortaöğrenim ve yükseköğrenim yurtlarında her yatakhane odasında banyo bulunabilir. Bulunmaması halinde <u>katlarda en fazla 8 öğrenci için soyunma bölümü de olan banyo</u> bulunur. Ortaokul/imam-hatip ortaokulu yurtlarının yatakhane odalarında banyo bulunmaz. Katlarda en fazla 8 öğrenci için soyunma bölümü de olan banyo bulunur. c) <u>Belletici odası</u>: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu ve ortaöğrenim

	öğrencilerinin barındığı yurtlarda en az 8 m2 büyüklükte olur. Birden çok belletici olduğunda her biri için 4 m2 daha ilave edilir. ç) <u>Çamaşırhane ve ütü odası</u>: Çamaşırların yıkanıp kurutulabileceği çamaşırhane odası bulunur. Ütü yapılabilecek uygun ortam ve malzeme sağlanır. d) <u>Çok amaçlı salon/spor odası</u>: Çok amaçlı salon veya spor odası bulunur. <u>20 m2 den az olmayacak</u> şekilde düzenlenir. e) <u>Diğer personel odası</u>: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olur. f) <u>Dinlenme Odası</u>: Öğrencilerin sohbet edebilecekleri, sosyal etkinliklerde bulunabilecekleri şekilde ve büyüklükte düzenlenir. g) <u>Erzak deposu/ambar</u>: Gıda maddelerinin uygun şartlarda korunacağı biçimde ve ihtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir. ğ) <u>Çalışma odası</u>: Yurtlarda bir veya birden çok sayıda çalışma odası bulunur. h) <u>Güvenlik odası/alanı</u>: Yurt binasının girişinde veya dışında uygun bir yerde ve yeterli büyüklükte olur. ı) <u>Kantin/çay ocağı</u>: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte uygun fiziki şartlara ve donanımına sahip olacak şekilde düzenlenir. i) <u>Kütüphane</u>: <u>En az 20 m2</u> büyüklüğünde olur. Öğrencilerin ihtiyaçlarına ve seviyelerine uygun kitaplar, internet, bilgisayar ve yazıcı bulunur. j) <u>Mescit/ibadethane</u>: <u>En az 10 m2</u> büyüklükte ve ibadet etmeye uygun, doğal havalandırması ve aydınlatması sağlanmış olarak düzenlenir. Ayrıca, abdest almaya uygun alan düzenlenir. k) <u>Mutfak</u>: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olur. Yemek pişirme, saklama ve servis araç gereçleri ile temizlik araçları bulunur. Yemeklerin hizmet alımı yoluyla temin edilmesi durumunda yemek servisi için uygun şekilde düzenlenir. l) <u>Müdür odası</u>: En az 10 m2 olur. m) <u>Müdür yardımcısı odası</u>: En az 10 m2 olur. Kontenjanı en az 150 öğrenci olan kurumlarda zorunludur. 8 n) <u>Rehberlik odası</u>: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu öğrencilerinin
--	--

barındığı yurtlarda en az 10 m2 büyüklükte olur. Ortaöğrenim öğrencilerinin barındığı yurtlarda ise isteğe bağlı olarak düzenlenir. o) <u>Sağlık odası/revir</u>: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu ve ortaöğretim öğrencilerinin barındığı yurtlarda kontenjana bakılmaksızın, yükseköğrenim öğrencilerinin barındığı yurtlarda ise <u>kontenjanın 150 ve üzerinde olması durumunda en az 10 m2 büyüklükte, içinde ilk yardım dolabı, portatif bir sedye ve istirahat etmek üzere hazırlanmış en az bir yatağın bulunduğu sağlık odası/revir düzenlenir.</u> ö) <u>Temizlik malzemeleri odası</u>: Erzak deposu/ambar ve mutfaktan bağımsız, kilitlenebilir bir oda düzenlenir. p) <u>Tuvalet ve lavabolar</u>: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu yurtlarının yatakhanelerinde tuvalet ve lavabo bulunmaz; katlarda 8 öğrenci kontenjanına kadar bir tuvalet ve bir lavabo bulunur. Ortaöğrenim ve yükseköğrenim yurtlarında her yatakhane odasında ayrı kabinler halinde bir tuvalet ve bir lavabo bulunabilir. Bulunmaması halinde <u>katlarda 8 öğrenci kontenjanına kadar bir tuvalet ve bir lavabo bulunur. Engelli öğrencilere barınma hizmeti verilen katlarda tuvalet, lavabo ve banyolardan en az bir tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir. Erkek ve kadın personel için her 10 personele kadar birer tuvalet ve lavabo ayrılır, engelli personele de uygun olarak düzenlenir.</u> r) <u>Veli görüşme/ziyaretçi alanı/odası</u>: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte giriş katında bulunur. s) <u>Yatakhane</u>: Bu Yönergede belirlenen standartlara uygun büyüklükte ve en az 40 öğrenci kontenjanına göre düzenlenir, yatakhane odalarından en az biri engelli erişimine uygun biçimde olur. ş) <u>Yemekhane</u>: Öğrenci kontenjanına uygun büyüklükte, ihtiyaca cevap verecek şekilde düzenlenir. t) <u>Yönetim memuru odası</u>: En az 8 m2 büyüklükte olur. (2) Yurt binalarında giriş kapıları ve binanın tüm dış cephelerini görüntüleyen, yeterli çözünürlükte ve <u>en az üç aylık kamera kaydını saklama özelliği bulunan görüntüleme sistemi</u> bulunur.

9	(1) Öğrenci yurt ve pansiyonlarının mescit/ibadethane, kütüphane ve dinlenme odaları dışında kalan bölümlerinin zemininde halı ve benzeri kaplama malzemeleri kullanılamaz. Ancak oda içlerinde ve koridorlarda ses yalıtımı sağlayan yolluk türü malzeme kullanılabilir. (2) Kurum binası ya da binalarının bahçeli olması durumunda, bahçe duvarla çevrilir. 12 (3) Öğrenci apartları ve öğrenci stüdyo daireleri kurumlarında dairelerde kullanılan elektrik, su, doğal gaz gibi hizmetlerin bedeli, hizmet sunum taahhütnamesinde belirtilmek kaydıyla öğrenci veya kurum tarafından karşılanır. (4) Öğrenci yurt ve pansiyonlarında öğrencilerin valizlerini koymak amacıyla <u>valiz odası kurum yönetimince düzenlenebilir.</u> (5) Öğrenci yurtlarında ve ortaöğretim <u>öğrencilerinin barındığı pansiyonlarda jeneratör</u> bulunması zorunludur. (6) Rahatsızlığı nedeniyle yatakhane dışında istirahat etmesi gereken öğrencinin, bulunması halinde sağlık odası/revirde istirahat etmesi için gerekli imkânlar sağlanır.
---	---

TC öğrenci yurtları standartlarının özetlenmiş ve analiz için seçilerek öne çıkartılmış madde içerikleri:

Madde 8:

Yurtların yatakhane ve çalışma odalarının toplam pencere alanı, o bölümün taban alanının %10'undan az olamaz.

Madde 9:

- Kurumlarda bölümlerin tavan yüksekliği 2,5 metreden az olamaz. Tavan yüksekliğinin 3 metreden fazla olması durumunda, hacim hesaplanırken tavan yüksekliği 3 metre olarak kabul edilir.

Madde 10:

- Yatakhane her bir öğrenci için en az 12 m³ hacim düşecek şekilde kontenjan belirlenir

- Öğrenci yurt ve pansiyonlarında bir kişilik yatakhaneler, 8 m2 den küçük olamaz.
- Banyo, tuvalet ve lavabo alanı yatakhane hacim veya alan hesabına dâhil edilmez.
- Her bir yatakhane en az 1 ya da 3, en çok 6 öğrenci barınabilir.
- Merekare alanları belirlenmiş yatakhaneler bulunmakla birlikte ayrıca içerisinde tuvalet, lavabo; buzdolabı, çamaşır makinası, ütü, televizyon, koltuk, sehpa, çalışma masası, sandalye ve benzeri eşyalar bulunan en az 24 m2 büyüklükte 1 kişilik odalar ile 1 ya da 3 kişilik, içinde yatak odası, çalışma/oturma odası bulunan en az 36 m2 alana sahip suit daireler bulunabilir.
- Öğrenci stüdyo dairesi, bir öğrenci için en az 20 m2 alana; 3 öğrenci için en az 40 m2 alana sahip olur. b) Her bir öğrenci stüdyo dairesinde mutfak, çalışma, yatma ve oturma alanları bir arada bulunur. Öğrenci stüdyo dairesindeki banyo, tuvalet ve lavabo ise bu alandan en az bir kapıyla ayrılır.

Madde 11:

- Kurumlarda yatakhane ve çalışma odalarının kapı genişliği en az 80 cm olmalıdır. Kapılarının genişliği 140 cm'den fazla olursa kapılar çift kanatlı yapılır.
- Koridor genişliği 2 metreden fazla ise yatakhane kapıları dışarı doğru açılabilir.

Madde 12:

- Kurum binalarının merdiven genişliği; kontenjanı en çok 200 öğrenci olanlarda en az 1,2 metre olur. Bunun üzerindeki her 1-100 öğrenci kontenjanı için 0,2 metre daha ilave edilir.
- Kurumların bulunduğu binanın bahçe ve bina girişinde merdiven bulunması hâlinde bedensel engelli bireyler için rampa, dikey engelli lifti veya güvenlik tedbirleri alınmış benzeri erişim imkânları bulunur. Engelli rampalarının eğimleri ilgili mevzuata uygun olmak şartıyla en fazla % 8 olmalıdır.-

- Merdiven basamaklarının algılanabilmesi ve kayıp düşmenin önlenmesi için basamaklara kaymaz şeritler yapılır.

Madde 13:

- Öğrenci yurt ve pansiyonlarının koridor genişlikleri; koridorda yatakhane ve çalışma odası bulunuyorsa ve bu koridordaki yatakhanelerin toplam kontenjanı en çok 10 ise 1 metreden, en çok 25 ise 1,2 metreden, en çok 50 ise 1,5 metreden, 50'den çok olanlarda 2 metreden az olamaz.

Madde 14:

- Toplam kurum kontenjanına göre öğrenci başı en az 30 litre hacminde, binanın tesisatına bağlı modüler su deposu veya tankı bulundurulur. Yemekhane veya mutfak varsa kişi başı 10 litre daha ilave edilir.

Madde 15:

- Öğrenci yurtlarında bulunması gereken bölümler: Arşiv ve dosya odası, Banyo; katlarda en fazla 8 öğrenci için soyunma bölümleri de olan banyo, çamaşırhane, ders saatleri dışında öğrencileri çalışma vb. durumlarını hatırlatıcı nöbetçi odası, dinlenme odası, çok amaçlı salon-salon-spor salonu, lokantası bulunan yurt için erzak depose, çalışma odası, personel odası, güvenlik görevlisi odası, kantin-çay ocağı, kütüphane, mescit, mutfak, müdür odası, kontenjanı 150 öğrenci olan yurtlar için müdür yardımcısı odası, rehberlik odası, sağlık için revir-150 sayıdaki öğrenciler için 120 m2 olacak revir, temizlik malzemesi odası, her bir 8 öğrenci için bir adet tuvalet ve lavabolar, ayrıca yurdun personeline ait 10 personel sayısına kadar bir adet tuvalet ve lavabo, veliler için ziyaret mekanı, en az 40 öğrenci kontenjanına göre planlanmış yemekhane,, 8 m2 yönetim memuru odası, yurt binalarını içten ve girişten denetleyen en az 6 aylık veri depolayan kamera sistemi,

Madde 19:

- Bahçesi olan yurt binalarının bahçe duvarları olmalıdır.
- Öğrenci yurt ve pansiyonlarında öğrencilerin valizlerini koymak amacıyla valiz odası kurum yönetimince düzenlenebilir.

- Bütün bu standard maddelerin İngiltere’deki öğrenci yurtlarının standartları ile benzeştiği, belki ancak ibadet için ayrılmış mescit odasının Avrupa ülkelerinde bulunmayacağı var sayılmaktadır. Öncelikle Avrupa ülkelerinde bu konuda standard bulunmaması olanaksızdır.
- “Öğrenci yurdu – yurtlardaki standartlar – Vatandaş Tavsiyeleri.pdf – ABBYY FineReader PDF 15” başlıklı bir kaynağa (<https://www.citizensadvice.org.uk/housing/renting-a-home/student-housing>) başvurulduğunda, Yurt sağlayan üniversiteler, hükümet tarafından onaylanmış bir yasaya ait olmalı veya yerel makam tarafından ruhsatlandırılmış olmalıdır. Kurallar, güvenli ve kaliteli bir konaklamaya sahip olmayı amaçlamaktadır. Konaklama yerinde, yolunda gitmeyen bir şey varsa, sorunlarla başa çıkmak için, kodlar geliştirilmiştir. Toplamda üç kod vardır:
- Öğrenci konaklamalarının yönetimine yönelik uygulama kuralları, genellikle Birleşik Krallık Öğrenci Konaklama Kodu Akreditasyon Ağı (Accommodation Code Accreditation Network UK (ANUK) olarak bilinir. Üniversiteler bu kod ağına kayıtlı ise, yurt konusundaki her türlü çözülmemiş problemler için ülkenin ‘Ulusal Kod Yöneticisi’ ile iletişime geçmek gerekir.
- “Yönetmelikler, öğrenci barınmasında iyi yönetim uygulamasını ölçmek için standartlar belirler. Onarım ve bakım, yangın, gaz ve elektrik güvenliği, kiracılık/ruhsat şikâyetlerinin yönetimi gibi bir dizi alanda standartları vardır.”
- Üniversitelerin kayıt olabileceği ikinci kod “Eğitim kurumları tarafından yönetilen ve kontrol edilen öğrenci konaklamalarında akreditasyon ağı yanısıra (ANUK), daha büyük yurt geliştirmeleri için Unipol (Merkezi Bolonya’da bulunan, sigorta ve bankacılık alanlarında faaliyet gösteren bir İtalyan finansal hizmetler holdingi) standartları kodudur.
- “Bu kodlar, yurt sahibinin ne yapması gerektiğini görmek için çok yararlı bir kaynaktır. Konaklamanın, ilgili yönetmelikte belirtilen standartları karşılamadığı fark edildiğinde, öğrenci ya da velisi, bu konuda gereken kuruma başvurabilecektir.”
- Üçüncü kod ise üniversitelerin kayıt olmadığı bir kod sistemidir. Eğitim kurumları tarafından yönetilmeyen ve kontrol edilmeyen öğrenci

konaklamalarına yönelik daha büyük gelişmeler için bir Unipol Standartlar Kodudur. Bu kod sisteminde ise direct olarak Unipol kurumuna başvurulabilecek ve gerekli işlemler yapılabilir.

Konu bu çerçevede ele alındığında, İngiltere’ de bulunan öğrenci yurtları standartlarında öncelikli olarak standard içeriklerinden öte, olumsuzluklar temelinde zorluk çekmeden başvuru kurumlarının varlığı ve tam anlamı ile sistemsel ağı söz konusudur. Bu sistemler temelindeki koruyucu önlemler ağı ya da kurumları Türkiye’deki standard bilgi girişlerinden oldukça farklıdır. Türkiye’de ki bilgi girişlerinden farklı olan ve öğrencileri gençler arasında yaygın gibi olgulara karşı koruyucu önlemler içeren daha özellikli bilgiler buraya alınmıştır. Bu doğrultuda aşağıda İngiltere öğrenci yurtları standartlarının yalnız özelleşmiş bilgileri dikkate alınmıştır.

1.1.3. Dünyada Öğrenci Yurdu Örneği (Will Wyatt Court) Londra/ Birleşik Krallık

Amerika Birleşik Devletleri öğrenci konutları bakımından en kurumsal ve iyi işleyen modele sahip olduğu için ilk ülke örneği olarak seçilmesi düşünülmüştür. İngiltere ise bu konuda ikinci en dikkat çeken ülke olarak bilinmektedir.

Avrupa ülkelerindeki birçok büyük şehirde henüz bu piyasanın yeni oluşma aşamasında olduğu söylenebilir. Türkiye’dekinin aksine, özel sektörün genelde öğrenci konutlarının mülkiyeti ve işletmesinde daha fazla paya sahip olduğu yabancı ülkelerde (Eşidir, 2017: 18) Birleşik Krallık’ta bulunan 91 üniversite ve 115 yüksekokulda 2,3 milyon öğrenci eğitim görmektedir. Uluslararası üniversite sıralama sisteminde, Birleşik Krallık üç üniversite ile ilk onda yer almaktadır. 33 Amerika Birleşik Devletleri’nden sonra yüzde 12,6 ile uluslararası öğrencilerin en fazla tercih ettiği ikinci ülkedir. 34 Birleşik Krallıkta çoğu öğrenci konutu tek kişilik odalardan oluşmaktadır. Bunun nedeni, ailesinin yanından ilk defa ayrılan gencin kendine ait mahremiyet fırsatını ilk defa yakalamasını sağlamaktır. Genelde odalarda banyo-tuvalet ve katlarda ortak kullanımlı mutfak bulunmaktadır. Bazı üniversitelerde suit öğrenci odaları da bulunmaktadır. Birleşik Krallık’ta her öğrenci konutunun kendi konseyi vardır. Bu öğrenci konseyleri sendikalara benzer bir yapıda daha büyük bir çatı altında toplanmaktadır. Bu konseylerin, öğrencilerin sosyal

faaliyet ve eğitimle alakalı organizasyonlarını düzenleme ve öğrencilerin sesi olma gibi işlevleri vardır (Eşidir, 2017: 21).

Will Wyatt Court Öğrenci Yurdu, Londra'da hareketli Hoxton ve Shoreditch semtlerinin yakınında bulunan, yakın zamanda yenilenmiş bir öğrenci konaklama yeridir. Konaklama, öğrencilere, şehri her yönü ile tanımaya başlaması için çeşitli odalar sunmaktadır. City University of London ve University of Liverpool gibi büyük üniversiteler öğrenci konaklama birimine arabayla 8 dakika uzaklıktadır. Avrupa ülkelerinde yaşayan ve eğitim gören öğrencilere göre tanıtımı yapılmış olan yurt, öğrencilerin ulaşım ihtiyaçlarının kolaylığını öncelikle ele almaktadır.

Özellikler

İnternet ortamından edinilmiş bilgiler doğrultusuna göre yurt öğrencilere, rahat bir yatak, kişisel çalışma masası ve sandalyesi, geniş bir gardrop, her şeyi düzenli tutmak için bir şifonyer, tam donanımlı, ortak bir mutfak ile eksiksiz bir şekilde döşenmiş bir dizi şık odalar arasından seçim yapma olanağı sağlamaktadır. Odaların uzun sıcak duş almak için özel banyosu vardır. Konaklama birimi ayrıca güzel bir bahçe, huzurlu bir çalışma alanı, sinema odası, oyun odası ve arkadaşlarla takılmak için rahat bir kanepe ve bilardo masası içeren ortak bir oda gibi olanaklar da sunmaktadır. Ayrıca, kalınan süre boyunca emniyet ve güvenlik sağlanmaktadır. Çamaşırhane, bisiklet garajı her şey dâhil eden bir hesaplama sistemi, güvenli kapı girişi ve CCTV (Close Circuit TeleVision) kapalı devre televizyon gözetimi bulunmaktadır.

Konum

Londra Birinci Bölge'de yer alan Will Wyatt Court Öğrenci Yurdu, Pitfield Caddesi'nde öğrencilerin arkadaşları ile paylaşabilecekleri ortak mekânlara yakındır. Birkaç dakika yakın bir mesafede Sistine Chapel Londra Sanat Evi öğrencilerin sanata ilgilerini uyarır. Öğrencilerin dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarına cevap verecek sinema, park vb. ya da yiyecek, içecek vb. ihtiyaçlarını giderecek restoran, cafe, büfe yapılarının her biri yakın mesafededirler.

Will Wyatt Court, sadece 5 dakikalık yürüme mesafesindeki New North Road Hoxton (Stop PC) otobüs durağı ve 4 dakikalık yürüme mesafesindeki Buckland Street (Stop PN) otobüs durağı ile toplu taşıma ağına iyi bağlantılara sahip bir bölgede yer almaktadır. Üstelik Old Street metro istasyonu 3 dakikalık kısa bir yolculuk mesafesinde ve Hoxton tren

istasyonu da sadece 8 dakikalık yürüme mesafesindedir; öğrenciler için şehri keşfetmek zor olmanın ötesinde, çalışma dışındaki zamanda şehri tanımaya fırsat verecektir.

Londra merkezinde yer alan, öğrencilerin birçok ihtiyaçlarını şehirden sağlamaya olanak tanıyan Will Wyatt Court Öğrenci Yurdu internet ortamından edinilmiş bilgilere göre ağırlıklı

Rahat ve konforlu banyoları içinde oda kullanımı olanağına sahiptir. Ancak, ortak kullanım alanları olarak bir mutfak ve bir de kareye yakın dikdörtgen planlı yapı orta alanında da sadece üstten hava alan bir iç avlusu bulunmaktadır. Bunun dışında özellikle sınav zamanlarında öğrencilerin yurdun içinde kullanabilecekleri ve dinlenme ya da bilgilenme olanağı sunan diğer farklı ortak kullanım alanlarının olmadığı anlaşılmaktadır. Will Wyatt Court Öğrenci Yurdu'nun konforlu odaları ayrıntılı incelendiğinde özel banyolu odalar dışında fiyatları daha uygun olan ortak banyolu odalarının da bulunduğu izlenmektedir. Aşağıdaki tablo detaylı araştırmayı gözler önüne sermektedir:

Tablo 8: Will Wyatt Court Öğrenci Yurdu'nun farklı oda olanakları:

<https://www.igstudentaccommodation.com/london/will-wyatt-court?year=2023-24&sorting=priceAsc>.

Oturma türü		Odanın Özellikleri	Odanın Rahatlıkları
Bronz Ensuite £291 - £359 / hafta 4 kişilik	Yatak Odası 1 Banyolar 1	Ortak Oda Ortak Banyo Ortak Mutfak	Yatak, Çalışma masası ve sandalye 4 adet Giysi dolabı 4 adet Çekmeceli dolap 4 adet Raflar ve Ayna
Gümüş Ensuite £323 - £329 / hafta 2 kişilik	Yatak Odası 1 Banyolar 1	Ortak Oda Ortak Banyo Ortak Mutfak	Yatak, Çalışma masası ve sandalye 2 adet Giysi dolabı 2 adet Çekmeceli dolap 2 adet Raflar ve Ayna
Gümüş Ensuite	Yatak	Özel Oda	Yatak, Çalışma masası ve

Plus £328 / hafta 250 £ Depozito 2 kişilik	Odası 2 Banyolar 1	Ortak Banyo Ortak Mutfak	sandalye 2 adet Giysi dolabı 2 adet Çekmeceli dolap 2 adet Raflar ve Ayna
Altın Ensuite £332 / hafta 2 kişilik	Yatak Odası 2 Banyolar 2 Mutfak 1	Özel Oda Banyo Ortak Mutfak	Yatak, Çalışma masası ve sandalye 2 adet Giysi dolabı 2 adet Çekmeceli dolap 2 adet Raflar ve Ayna Duş ve Lavabo
Platin Ensuite Plus £337/hafta 1 kişilik	Yatak Odası 1 Banyolar 1	Özel Oda Özel Banyo Özel Mutfak	Yatak, Çalışma masası ve sandalye 1 adet Giysi dolabı 1 adet Çekmeceli dolap 1 adet Raflar ve Ayna Duş ve Lavabo ve Ortak alanda TV

Will Wyatt Court Öğrenci Yurdu' nun oda olanakları ve kapasiteleri oldukça çeşitlidir. Bu da gösteriyor ki Londra' da eğitim gören öğrencilerin de farklı odaları seçme olanakları çeşitli olacak nitelikte ve oldukça farklı şehirler ve farklı ülkelerden geliyorlar izlenimi vermektedir.

Resim1: Will Wyatt Court

Will Wyatt Court / iç avlu

Will Wyatt Court / bir kişilik oda 1

Will Wyatt Court / bir kişilik oda

Will Wyatt Court / bir kişilik oda 3

2

Resim2: Will Wyatt Court İç Resimleri

Will Wyatt Court Yurdu'nun şehir merkezi konumları, iç avlusu ve oda görünüşleri izlendiğinde bir ev ortamı rahatlığı ve konforunun varlığı algılanmaktadır. Bu durum hem zengin bir ülke olan İngiltere' deki bir öğrenci yurdunun niteliğini ortaya koyar ve hem de bu olanaklar yanısıra öğrencilere daha rahat ve problemsiz çalışma ve öğrenme ortamının hazırlanmış olduğu dikkatlere sunulur.

1.1.4. Öğrenci Yurtları Standartları Karşılaştırma ve Değerlendirmesi

Türkiye'de bulunan öğrenci yurtları hakkındaki genel bilgiler ve İngiltere-Londra merkezinde saptanmış ve internetten incelenen örnek bir yurt dikkate

alındığında birbirlerinden oldukça farklı ortamlarda, yine çok farklı mekânların varlığı öğrenci yurtlarının standartları konusunda bilgi edinmeyi zorunlu kılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığınca, öğrencilere yönelik barınma hizmeti verecek özel öğrenci yurdu, pansiyonu, öğrenci apartı ve öğrenci stüdyo dairesi vb. ruhsat alabilmesi için binaların tavan yüksekliğinden kapı, merdiven ve koridor genişliklerine, kurum personelinin uyması gereken kurallara kadar yeni standartlar belirlenmiştir. 08.06.2017 Tarihli Öğrenci Yurt ve Pansiyonlarına Yeni Standartlar açıklaması yapılmıştır(<https://ookgm.meb.gov.tr/>).

TABLO 9: İngiltere (UK)' de Öğrenci Yurtları Standartları
([https://www.gov.uk/government/collections/national-minimum-standards#:~:text=The%20national%20minimum%20standards%20\(%20NMS,people%20using%20social%20care%20services\)](https://www.gov.uk/government/collections/national-minimum-standards#:~:text=The%20national%20minimum%20standards%20(%20NMS,people%20using%20social%20care%20services).)).

İNGİLTERE [UK]' DE ÖĞRENCİ YURLARI STANDARTLARI	
MADDE	AÇIKLAMA
MADDE 2	1.1 Her öğrencinin, kişisel rehberlik veya kişisel bir sorunla ilgili yardım için başvurabilecekleri en az bir personeli vardır. 2.4 Yatılı öğrencilere ayrıca bir veya daha fazla uygun yardım hattı(ları) veya Childline, Tecavüz Krizi yardım hattı gibi dış telefon numaraları ve bir sorun veya sıkıntı durumunda iletişim kurmaları için bir danışmanlık hizmeti sağlanır. 2.5 Kolej, kişisel sorunlarını ve endişelerini bildirmek için sözlü olmayan iletişim kuran yatılı öğrenciler için uygun düzenlemeler yapar.
MADDE 3	3.2 Hasta veya yaralı yatılı öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için ayrı barınma sağlandığında, bu amaca uygundur, uygun personel bulunur ve özel tuvalet ve yıkama tesisleri içerir. Bu tür konaklama birimleri yeterince ayrılmıştır.9 diğer yatılı öğrencilerden ve uygun mahremiyet sağlar. 3.3 Yerleşkedeki herhangi bir hizmete ek olarak, yatılı öğrenciler yerel tıbbi, dişçilik, optometrik ve diğer uzmanlık hizmetlerine veya gerekirse tedarike erişebilirler. 3.6 Kolej, sigara, madde ve alkol kötüye kullanımının tehlikeleri

	hakkında bilgi sağlar ve yatılı öğrencileri korumak için ilgili politikaların uygulamada etkili olmasını sağlar. Yatılı öğrencilere, gerektiğinde uygun yardıma erişim veya ayrıntılar sağlanır.
MADDE 5	5.4 Yatılı öğrenciler için yataktan makul bir şekilde erişilebilen uygun tuvalet ve yıkanma olanakları sağlanır. Tüm tuvalet ve yıkanma olanakları yatılı öğrenciler için uygun mahremiyet sağlar.
MADDE 7	7.2 Öğrencilerin yurtlarda konaklama sağlandığı durumlarda, yangın tatbikatları düzenli olarak (dönemde en az bir kez) program saatleri dışında yapılır ve tüm ayrıntılar kaydedilir
MADDE 8	8.2 Sakinlerin ana <u>yemeklerinin hijyenik olarak hazırlanması, servis edilmesi ve tüketilmesi için uygun konaklama yerleri sağlanır.</u> Bu, konaklama biriminden makul ölçüde erişilebilir olması koşuluyla, konutların dışında yer alabilir 8.3 Yatılı öğrencilerin <u>kendi yemeklerini kendilerinin hazırlaması gerektiği</u> veya tercih ettiği durumlarda, yemeklerin hijyenik olarak saklanması, hazırlanması ve pişirilmesi için uygun konaklama yerleri sağlanır ve <u>öğrencilere taze malzemeler sipariş etmeleri veya satın almaları için uygun fırsatlar sunulur.</u>
MADDE 9	9.1 Yatılı öğrencilerin kıyafetlerini ve gerektiğinde yatak takımlarını yıkaması, kurutması ve ütülemesi için iyi çamaşırhaneler mevcuttur.
MADDE 15	15.7 <u>Geceleri konut sakinlerinin kolayca erişebileceği en az bir yetişkin personel vardır</u> ve tüm yatılı öğrenciler acil bir durumda onunla nasıl iletişim kuracaklarını bilirler. 15.8 Yatılı personel için uygun barınma (yemeklerin yenebileceği barınak, barınak ve uyku barınağından oluşur) ve uygun tuvalet ve yıkanma olanakları mevcuttur.

İngiltere’ de öğrenci yurtları standartlarının özetlenmiş ve analiz için seçilerek öne çıkartılmış madde içerikleri:

Madde 2:

- Her öğrencinin, kişisel rehberlik veya kişisel bir sorunla ilgili yardım için başvurabilecekleri en az bir personeli vardır.

- Yatılı öğrencilere ayrıca, bir sorun veya sıkıntı durumunda iletişim kurmaları için bir danışmanlık hizmeti sağlanır.
- Öğrencilerin kişisel sorunlarını ve endişelerini bildirmek için sözlü olmayan iletişim kuran yatılı öğrenciler için uygun düzenlemeler yapar.

Madde 3:

- Hasta veya yaralı yatılı öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için ayrı barınma sağlandığında, bu amaca uygundur, uygun personel bulunur ve özel tuvalet ve yıkama tesisleri içerir.
- Yerleşkedeki herhangi bir hizmete ek olarak, yatılı öğrenciler yerel tıbbi, dişçilik, optometrik ve diğer uzmanlık hizmetlerine veya gerekirse tedarike erişebilirler.
- Öğrenci yurdu ya da yatılı okul, sigara, madde ve alkol kötüye kullanımının tehlikeleri hakkında bilgi sağlar ve yatılı öğrencileri korumak için ilgili politikaların uygulamada etkili olmasını sağlar. Yatılı öğrencilere, gerektiğinde uygun yardıma erişim veya ayrıntılar sağlanır.

Madde 5:

- Yatılı öğrenciler için yataktan makul bir şekilde erişilebilen uygun tuvalet ve yıkanma olanakları sağlanır.

Madde 7:

- Yurtlarda konaklama sağlandığı durumlarda, yangın tatbikatları düzenli olarak (dönemde en az bir kez) program saatleri dışında yapılır ve tüm ayrıntılar kaydedilir.

Madde 8:

- Yurtların kendi yemekhanesi ve mutfakı olmadığı durumlarda, öğrencilerin ana yemeklerinin hijyenik olarak hazırlanması, servis edilmesi ve tüketilmesi için uygun konaklama yerleri sağlanır.
- Yatılı öğrencilerin kendi yemeklerini kendilerinin hazırlaması gerektiği durumlarda, yemeklerin hijyenik olarak saklanması, hazırlanması ve pişirilmesi için uygun konaklama yerleri sağlanır ve öğrencilere taze malzemeler sipariş etmeleri veya satın almaları için uygun fırsatlar sunulur.

Madde 9:

- Yatılı öğrencilerin kıyafetlerini ve gerektiğinde yatak takımlarını yıkaması, kurutması ve ütülemesi için iyi çamaşırhaneler mevcuttur.

Madde 10:

- Geceleri konut sakinlerinin kolayca erişebileceği en az bir yetişkin personel vardır.
- Yatılı personel için uygun barınma (yemeklerin yenebileceği barınak, barınak ve uyku barınağından oluşur) ve uygun tuvalet ve yıkanma olanakları mevcuttur.

Avrupa ülkelerinde ve özellikle İngiltere'deki öğrenci yurtlarının bilinen fiziki koşullarının ötesinde, yurt standartları, öğrenci davranışları, zararlı maddelere ve uğrayabilecekleri kötü koşullara karşı korunması gereken durumlar vb. yardımcı önlemler üzerine geliştirilmiştir.

Daha da önemle, öğrencilerin çözemedikleri yaşam problemleri ile baş edebilmelerini sağlayıcı, sözlü olmayan iletişim kuran öğrenciler için uygun düzenlemeler yapan önlemler söz konusudur. Ayrıca, yurt içindeki revir dışında, çok çeşitli sağlık sorunlarında tedarik önlemlerinin planlanmış olduğu izlenmektedir. Yurtlarda konaklayan öğrencilerin acil yangın durumlarında şaşırıp kalmamaları için her dönemde en az bir kere yangın tatbikatları uygulanmaktadır.

Bu bilgiler dâhilinde kolejler gibi daha küçük yaşlardaki yatılı öğrenciler için gerekli olduğu düşünülmüş olan geceleri uyku esnasında acil durumlar gerektiğinde yurtlarda kolayca erişilebilen en az bir yetişkin görevlinin nöbetçi olarak kalması proglanmıştır.

Bunun dışında yatılı konaklamak, tuvalet, banyo vb. ihtiyaçların giderilmesi konuları yurt içinde gerekli mekânlar bulunması zorunluluğu tanımlanmıştır. Ancak, yemek, içmek, çamaşırların yıkanması ütülenmesi vb. mekânların olmadığı durumlarda en yakın mesafelerden temin edilebileceği açıkça tanımlanmıştır.

Tablo 10: Uluslararası ülkelerde Öğrenci Yurtlarında Kalan Öğrencilerin Sayıları (Savills PLC, 2015).

	Birleşik Krallık	Almanya	Fransa	İspanya	Hollanda	ABD	Avustralya	Türkiye
Yükseköğretim Öğrenci Sayısı (milyon)	2,3	2,7	2,4	1,5	0,7	20,6	1,3	3,2
Uluslararası Öğrenci Sayısı (bin)	388	301	295	75	87	886	348	40,5
Uluslararası Öğrenci Oranı (yüzde)	17	11	12	5	13	4	25	1
Yatak Kapasitesi (bin)	524	259	375	90	100	2.400	90	810
Ulusal Karşılama Oranı (yüzde)	23	10	15	6	15	12	7	25

Yabancı ülkelerdeki öğrenci sayıları ve yatak kapasitelerine bakıldığında ise Türkiye’de toplam karşılama oranının Malezya haricindeki (Tablo 9 da Malezya mevcut değildir. Ancak bu bilgi verilerden alınmıştır.) (https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Yuksek_Ogretimde_Barinma_Politikalarinin_Degerlendirilmesi_ve_Turkiye_Icin_Oneriler-Yusuf_Esidir.pdf).

Bütün ülkelerden daha yüksek seviyede olduğu görülmektedir. İleriki bölümlerde de üzerinde ayrıntılı durulacağı üzere, Türkiye’de barınma ortamının kalitesi (odayı paylaşan kişi sayısı, banyo-tuvaletin paylaşımı, sosyal imkânlar vs.) yabancı ülkelere nazaran daha alt seviyededir. Maliyetler ise ülkeye ve üniversitenin bulunduğu şehre, öğrenci konutunun kalitesine göre çok değişiklik göstermesine rağmen, Yurt-Kur standart yatak ücreti olan aylık 140 TL’ye nazaran çok daha üst seviyede olup 600-6.000 TL fiyat aralığı arasında değişmektedir. Bu fark elbette ülkelerin ekonomik gelişmişliği, milli gelir düzeyi ve paranın satın alma gücü ile de ilgilidir.

Sonuç olarak Türkiye’de yurt-öğrenci konutu arzı çoğu ülkeye nazaran yüksek olmasına rağmen, maliyetin düşük olması ve alternatif barınma mekânlarının kısıtlılığından dolayı talep de yüksektir. Yurtların kalitesi ve öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimine yaptığı katkı bakımından ise uluslararası bazı örnekler genelde daha iyi durumdadır. Buna rağmen yapısal olarak incelenen hiçbir ülkede Yurt-Kur benzeri merkezi bir kamu idaresi olmaması, kıyaslamanın doğruluğunu kısıtlayan önemli bir etken olarak hatırdta tutulmalıdır(Eşidir, 2017,33).

Diğer taraftan, İngiltere'deki öğrenci yurtlarının standartları temelinde, üniversitelerin kayıtlı olduğu biri yalnız Öğrenci Konaklama Kodu Akreditasyon Ağı (ANUK)' na bağlı kod, diğeri hem üniversitelerin kayıtlı olduğu ve hem de 'Unipol' Sigorta Şirketi'ne bağlı olan daha büyük yurt geliştirme standartları sistemi kodu olarak tanımlanan ve öğrenci yurtları konusunda öğrencilerin her türlü problemlerini çözümleyen sistemler mevcuttur. Üçüncü kod sisteminde ise üniversitelerin kayıtlı olmadığı, ama sorunları çözecek kurum olarak öğrencilerin ve ailelerinin dolaysız olarak başvurabilecekleri kurum Unipol Sigorta Şirketi olarak gösterilmektedir.

Konu bu kapsamda ele alındığında, Türkiye'deki öğrenci yurtları standartlarının İngiltere'deki öğrenci yurtları standartları ile dolaysız bir karşılaştırmasını yapmak tam anlamı ile gerçekleştirilememektedir. Daha da önemle, İngiltere'deki öğrencilerin davranışları, yaşam tarzları, ailelerinden bağımsız kaldıkları durumlarda ne yapacaklarını bilemez olduklarındaki psikolojileri çerçevesinde ihtiyaç duyulan danışma önlemlerinin Türkiye'deki standartlarda var olup olmadığı konusu analiz edilmektedir.

Tablo 11: Uluslararası düzeyde, İngiltere'deki öğrenci yurtları standartlarının Türk öğrenci yurtları standartlarında bulunup, bulunmadığı analizi

UK STANDARTLARI		TÜRK ÖĞRENCİ YURTLARI STANDARTLARI'NDA VARLIĞI
MADDE	AÇIKLAMA	
2	Her öğrencinin, kişisel rehberlik veya kişisel bir sorunla ilgili yardım için başvurabilecekleri en az bir personeli vardır.	Türkiye'de Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarında yöneticilere başvurulabiliyordu.
	Yatılı öğrencilere ayrıca bir veya daha fazla uygun yardım hattı(ları) veya Childline, Tecavüz Krizi yardım hattı gibi dış telefon numaraları ve bir sorun veya sıkıntı durumunda iletişim kurmaları için bir danışmanlık hizmeti sağlanır.	Türkiye'deki öğrenci yurtlarında bu türlü olguların varlığından belki de hiç haber alınamıyor durumlar olabilir.

UK STANDARTLARI		TÜRK ÖĞRENCİ
MADDE	AÇIKLAMA	YURTLARI STANDARTLARI'NDA VARLIĞI
	Kolej, kişisel sorunlarını ve endişelerini bildirmek için sözlü olmayan iletişim kuran yatılı öğrenciler için uygun düzenlemeler yapar.	Türk Öğrenci Yurtları Standartları'nda öğrencilere problem var mı diye yurt yönetimi sorabilir. Ama yazılı bilgi mevcut değildir.
3	Hasta veya yaralı yatılı öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için ayrı barınma sağlandığında, bu amaca uygundur, uygun personel bulunur ve özel tuvalet ve yıkama tesisleri içerir. Bu tür konaklama birimleri yeterince ayrılmıştır. Diğer yatılı öğrencilerden ve uygun mahremiyet sağlar.	Türkiye'deki yurtlarda da hasta ve yaralı öğrenciler için yurttan mutlaka bir revir bulunur. Revirlerin doktor ve hemşireleri çağırılır. Tuvalet ve banyo ihtiyaçları için odalarda ya da genel konumda tuvaletler ve banyolar vardır. Oldukça mahrem konumludur.
	Yerleşkedeki herhangi bir hizmete ek olarak, yatılı öğrenciler yerel tıbbi, dişçilik, optometrik ve diğer uzmanlık hizmetlerine veya gerekirse tedarike erişebilirler.	Türkiye'deki öğrencilerin yurtlarda kalış esnasında tıbbi, diş, göz vb. rahatsızlıklarında, yurt yöneticileri gereken en yakın mesafedeki sağlık kurumlarına yönlendirir.
	Kolej, sigara, madde ve alkol kötüye kullanımının tehlikeleri hakkında bilgi sağlar ve yatılı öğrencileri korumak için ilgili politikaların uygulamada etkili olmasını sağlar. Yatılı öğrencilere,	Türkiye yurt standartları kapsamında sigara, alkol vb. bağımlılıklara yönelik maddeler yer almamaktadır

UK STANDARTLARI		TÜRK ÖĞRENCİ
MADDE	AÇIKLAMA	YURTLARI STANDARTLARI'NDA VARLIĞI
	gerektiğinde uygun yardıma erişim veya ayrıntılar sağlanır.	
5	Yatılı öğrenciler için yataktan makul bir şekilde erişilebilen uygun tuvalet ve yıkanma olanakları sağlanır. Tüm tuvalet ve yıkanma olanakları yatılı öğrenciler için uygun mahremiyet sağlar.	Türk öğrenci yurtlarında, yurt içinde tuvalet ve banyo mekânları mevcuttur. Bu mekânların mahremiyeti zaten kız ve erkek öğrencilerin ayrımları temelinde çözülmüştür.
7	Öğrencilerin yurtlarda konaklama sağlandığı durumlarda, yangın tatbikatları düzenli olarak (dönemde en az bir kez) program saatleri dışında yapılır ve tüm ayrıntılar kaydedilir	Türkiye’de de birçok kurumda yangın tüpleri, yangın hortumları mevcuttur. Zorunludur. Ancak, yangın tatbikatları uygulanması konusu standartlara konu olmamıştır.
8	Sakinlerin ana yemeklerinin hijyenik olarak hazırlanması, servis edilmesi ve tüketilmesi için uygun konaklama yerleri sağlanır. Bu, konaklama biriminden makul ölçüde erişilebilir olması koşuluyla, konutların dışında yer alabilir	Türkiye’deki yurtların bünyelerinde yemekhaneleri olabilir ya da olmayabilir. Bu durumda yurtlar en yakın yerlerde lokantaya yönlendirirler. Ya da yurtların mutfakları vardır. Öğrenciler kendileri pişirirler.
	Yatılı öğrencilerin kendi yemeklerini kendilerinin hazırlaması gerektiği veya	Türkiye’deki yurtları nda mutfakları vardır. Öğrenciler

UK STANDARTLARI		TÜRK ÖĞRENCİ
MADDE	AÇIKLAMA	YURLARI STANDARTLARI'NDA VARLIĞI
	tercih ettiği durumlarda, yemeklerin hijyenik olarak saklanması, hazırlanması ve pişirilmesi için uygun konaklama yerleri sağlanır ve öğrencilere taze malzemeler sipariş etmeleri veya satın almaları için uygun fırsatlar sunulur	kendileri kotarmak istediklerinde hijyenik ortamlar bulurlar. Yakın marketlerden taze gıda temin edebilirler.
9	9.1 Yatılı öğrencilerin kıyafetlerini ve gerektiğinde yatak takımlarını yıkaması, kurutması ve ütölemesi için iyi çamaşırhaneler mevcuttur.	Türk öğrenci yurtlarında çamaşır makineleri bulunur. Ütü yapmak için ayrı bir mekân bazı yurtlarda temin edilebilir.
5	15.7 Geceleri konut sakinlerinin kolayca erişebileceği en az bir yetişkin personel vardır ve tüm yatılı öğrenciler acil bir durumda onunla nasıl iletişim kuracaklarını bilirler.	Türk öğrenci yurtlarında yurt yönetimlerinin temin ettiği ve geceleri nöbet tutan ya bir yurt görevlisi, ya da bir güvenlik görevlisi görev yapar.
	8 Yatılı personel için uygun barınma (yemeklerin yenebileceği, tuvalet ve banyo yapabileceği mekânlar ve uyku barınağından oluşur) sağlanır.	Türk öğrenci yurtlarında da yatılı personel ihmal edilmez. Gerekli mekânlar sağlanır.

Türk ve İngiliz öğrenci yurtlarının standart karşılaştırılması, yukarıda geniş kapsamlı olarak açıklamalar çerçevesinde ele alındığı üzere direkt bir analiz içinde gelişmemiştir. Bunda, İngiltere'deki üniversitelerin öğrencilerinin barınma konusunda, her türlü olumsuzluklara karşı koruyucu önlemleri olduğu ve "Birleşik Krallık Öğrenci Konaklama Kodu Akreditasyon Ağı" içinde öncelikli olarak üniversitelerin bu ağa üye olduğu öğrenilmiştir. Öğrenciler, daha üniversite eğitimine

başlarken, üniversitelerinin üye olduğu ağ sistemleri bağlamında barınma problemlerini kolay çözecek gibi izlenim vermektedirler. Bu bağlamda, Türk öğrenci yurtları ile İngiliz öğrenci yurtlarının karşılaştırılma konusu, ağ sistemleri dışında gelişmiştir. İngiliz öğrenci yurtlarının koruyucu önlemleri ağırlıklı olarak, kolej öğrenci grubunu da dâhil ederek, öğrencileri davranış, kötü alışkanlıklar, psikolojik dengesizlikler, çevre saldırısı vb. olumsuz durumlar karşısında ne gibi önlemlere başvurulabilir temelinde uyarıcı olmaktadır. Bunun dışında diğer birçok fiziki mekân koşulları eşdeğerlilik gösterirken bazı olumsuz alışkanlıklar konusunu Türk öğrenci standartları maddeler grubuna dâhil etmemiştir.

1.2. YURDUN KONUMU VE ULAŞMA KOLAYLIĞI

Öğretim, dinlenme, yemek yeme ve araba park etme tesislerine makul bir yakınlıkta (yani kısa yürüme mesafesinde) bulunmalıdır. (Hassanain, 2008). Eğitim kurumuna yakınlık: Öğrenci yurtları, işe gidip gelme süresini en aza indirmek ve öğrencilere kolaylık sağlamak için ideal olarak eğitim kurumuna yakın konumlandırılmalıdır (Wan, 2015). Toplu taşımaya erişilebilirlik: Öğrenci yurtlarının otobüs, tren, metro istasyonu gibi toplu taşıma sistemlerine iyi bir şekilde erişebilmesi önemlidir. Bu, öğrencilerin kampüse kolayca gidip gelmelerine veya çevredeki alanları keşfetmelerine olanak tanır (Sleiman ve diğerleri, 2017).

Güvenlik ve güvenlik: Öğrenci yurdunun konumu, öğrencilerin refahını ve güvenliğini sağlayacak şekilde güvenli bir mahallede olmalıdır. Yeterli aydınlatma, güvenlik önlemleri ve acil servislere yakınlık dikkate alınması gereken faktörlerdir (Redden, 2018). Olanaklar ve hizmetler: Yurdun konumu, marketler, restoranlar, sağlık tesisleri ve dinlenme alanları gibi temel olanaklara ve hizmetlere erişim sağlamalıdır. Bu, öğrenci yaşamının rahatlığını ve kalitesini artırır (Beaumont, 2020). Çalışma ortamı: Çalışma ve akademik uğraşlar için elverişli bir ortam sağlamak için konum nispeten sessiz ve gürültü kirliliğinden uzak olmalıdır (Arifin ve diğerleri, 2019).

1.3. KULLANICI GEREKSİNİMLERİ VE YURT KAVRAMI

Öğrenci yurtlarında iki performans koşulu kategorisi vardır. Bunlar teknik performans kategorisi ve fonksiyonel performans kategorisidir. Bu kategorideki

teknik unsurlar, faaliyetlerin yürütülmesi için arka plan ortamı olarak nitelendirilebilir. Bu yazıda tartışılan teknik performans unsurları, termal konfor, akustik konfor, görsel konfor, iç hava kalitesi ve yangın güvenliğini içermektedir. Fonksiyonel performans kategorisi, bina ve kullanıcı aktiviteleri arasındaki uyumu ele alır. Bu kategoride, bir binanın işlevsel unsurları, içinde yürütülen faaliyetleri destekler ve hem niceliksel hem de niteliksel olarak kuruluşun ve bina sakinlerinin özel ihtiyaçlarına cevap vermelidir. Bu yazıda tartışılan fonksiyonel unsurlar arasında iç ve dış kaplama sistemleri, oda düzeni ve mobilya kalitesi, destek hizmetleri, sirkülasyon verimliliği ve kampüsteki diğer tesislere yakınlık yer alır. (Preiser et al. 1988).

Eğitim amacıyla ailelerinden uzakta yaşamak durumunda kalan öğrenciler için barınma kavramı büyük öneme sahiptir. Barınma mekânları öğrenci kullanıcılar için ders çalışma, etkileşimde bulunma, sosyalleşme, fiziksel ihtiyaçlarını karşılama gibi işlevlere karşılık verirken kullanıcıların fiziksel, ruhsal, sosyal ve akademik yaşamlarını da etkilemektedir (Karabacak & Sayılı, 2016).

Yurt binalarının mekânsal tasarımları, genel olarak, odaların farklı biçimlerde yan yana gelmesi ve ortak alanların aynı veya farklı katlarda bu diziyeye eklenmesiyle oluşur. Bu nedenle odalar, bir araya geliş şekilleri ve diğer mekânlarla olan ilişkileri açısından yurt binasının biçimlenişini etkileyen en önemli birimlerdir. Standart bir yurt odası farklı işlevlere minimum seviyede cevap vermek durumundadır. Buna bağlı olarak temizlik alanı ortak olan tek kişilik bir oda alanı, 9 m² ile 15 m² arasındadır (Neufert, 2000, 29),

1.3.1. Fiziksel ve Psiko-Sosyal Kullanıcı Gereksinimleri

Kullanıcı gereksinimlerinin bireyin fizyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, kültürel özelliklerine bağlı olarak değişebileceğini öne sürmüştür. Fizyolojik özellikler; cinsiyet, yaş, boy, kilo vb. psikolojik özellikler; çevreyle uyum sağlama, davranış biçimleri, toplumsal ilişkiler vb. sosyo-ekonomik özellikler; aile büyüklüğü, aile yapısı, aile geliri vb. kültürel özellikler; eğitim, gelenekler, vb. dir (Çelik(1978).

Buğday (1991) ve Gül (1993), kullanıcı gereksinimlerini fiziksel ve psiko-sosyal olmak üzere iki grup altında incelemişlerdir. Fiziksel Kullanıcı Gereksinimleri: Bir eylemin fiziksel çevre koşulları açısından bir rahatsızlık

oluşturmadan yerine getirilmesi için gerekli olan koşullardır. Mekânsal gereksinimler, sağlık gereksinimleri, güvenlik gereksinimleri ve fiziksel çevre koşullarına ilişkin ihtiyaçlar olarak sıralanmaktadır. Psiko-Sosyal Kullanıcı Gereksinimleri: Bir faaliyetin psikolojik herhangi bir rahatsızlık hissetmeden yapılabilmesi için gereken çevre şartlarıdır. Bunlar; mahremiyet, davranışsal ihtiyaçlar ve estetiksel ihtiyaçlardır (Oral, 2014). Oral (2014)' a göre, konut gereksinimi kullanıcı özellikleri, tercihleri, ekonomik durumu, vd. den bağımsız olarak kişi başına düşen en küçük kullanım alanını anlatan bir kavramdır.

1.3.2. Fiziksel Kullanıcı Gereksinimleri

1.3.2.1. Isıtma ve Soğutma Gereksinimleri

Termal konfor, kullanıcı ile çevre arasındaki ısı alışverişinin dengesi ile sağlanır ve kullanıcının aktivite seviyesinin bir fonksiyonudur. Bir insan, daha soğuk veya daha sıcak bir çevre ortamının tercih edilip edilmeyeceğini ifade edemediğinde, termal olarak rahat olduğu söylenir. İlgili termal çevre parametreleri, vücut ısısı kazançlarını ve kayıplarını etkileyenlerin hepsidir. Hava sıcaklığı, hava nemi, hava hızı, ortalama radyan sıcaklık ile insan giyimi ve aktivite seviyeleri vücut ısı dengesini ve dolayısıyla termal konfor durumunu belirleyen faktörlerdir (Fisk, 1981).

1.3.2.2. Destek Teknik Hizmetin Gereksinimleri

Banyolar, duşlar ve klozetler genellikle minimum pratik alana göre tasarlandığı nedenle tüm odalara yakın olmalıdırlar. Yurtlarda, öğrencilerin kullanım davranışları dikkate alındığında, duşların kirli su giderlerinin, lavaboların tıkanması ya da zarar görmüş banyo ve lavaboların su sızdırmalarının vuku bulabileceği konusu bu kullanım ünitelerinin oda içi ya da dışı olduğuna bakılmaksızın önlem almayı gerektirmektedir.

Yutlarda, su temini ve atık tahliye sistemleri uygun şekilde kurulmalı, bakımı yapılmalı ve yönetilmelidir. Temizlik ve hijyen ihtiyaçlarını desteklemek için sıcak ve soğuk su sağlanması vazgeçilmez bir hizmettir. Bir yurttaki toplam su kapasitesi ve tedarik ve dağıtım yöntemi, o yurdun kalitesine katkıda bulunur. Konut tesislerinde içme suyunun kalitesi, tatlı su temin sistemlerinin koşullarından etkilenir. Yoğuşma problemlerinin etkilerini azaltmak için iyi bir mekanik havalandırma

sağlanmalıdır. Ayrıca banyoda kullanılan tüm yüzey malzemelerinin neme karşı dirençli olması çok önemlidir (Chiara ve Callender, 1980).

Yurttaki çevre koşulları temiz ve hijyenik olmalıdır. Toplu konut tesisleri ve yakın çevredeki ortak alanların temizliği, çevre hijyen koşullarını yansıtır. Ayrıca, hijyenik olmayan bir ortam, oturanlar için rahatsızlık yaratır ve bulaşıcı hastalıkların yayılmasına yol açan mikroorganizmaların büyümesine neden olur (Ho et al. 2004).

Sağlam ticari tipte yıkama ve kurutma makineli bir çamaşırhane sağlanmalıdır. Elde çamaşır yıkamak için bir lavabo ve ütüleme ve katlama için olanaklar sağlanmalıdır. Bağlantı parçaları ve ekipmanın bakımı kolayca yapılmalıdır. Çamaşırlar gürültülü, pis kokulu ve nemli olabileceğinden, yerleri dikkatli seçilmelidir. İyi bir aydınlatma, nemi ve kokuyu gidermek için havalandırma ve bir zemin oluşu sağlanmalıdır. Elektrik temini ve sıcak su gibi hizmetler kullanım düzeyine uygun olmalıdır (Chiara ve Callender, 1980).

Yurtlarda bulunan asansör, jeneratör, telefon santrali, fotokopi ve diğer tüm cihazların özelliklerine uygun periyotlarda bakım ve onarımlarının yapılması uzun yıllar sağlıklı bir şekilde kullanılması açısından önemlidir (Özgül, Çelik, Çağlar, 2017, 23).

1.3.2.3. Akustik konfor ve İşitsel Gereksinimler

Bina gürültü kaynaklarından izole edilmelidir. Gürültü seviyeleri, öğrencilerin çalışma konsantrasyonunu ve iletişimin kolaylığını ve mahremiyetini etkileyebilir. Barınma tesislerinde, gürültü esas olarak trafikten, uçaklardan, şantiyelerden ve bitişik binalardaki veya alanlardaki faaliyetlerden kaynaklanır. Bina hizmetlerinden kaynaklanan gürültü nispeten küçük ve önemsizdir. Ancak çok yüksek ve uzun süreli gürültü seviyelere maruz kalma veya uyku sırasında gürültü tahrişe, zihinsel strese ve işitme kaybına neden olabilir. Sessizlik, öğrencilerin görüşüne göre herhangi bir yaşam düzeninde en gerekli koşuldur. Sessiz bir ortam sağlamanın birincil nedeni, bitişik faaliyetlerden gelen sesin yeterli şekilde azaltılmasını sağlayan duvarlar, zeminler, pencereler ve kapılardır (Johnson et al., 1991).

1.3.2.4. Kullanılmış Material Özellikleri

Bina cepheleri yapıların iç ortamı ile dış ortam arasındaki geçiş ara yüzünü temsil eder. Görevi yalnızca bina kabuğunu tanımlamak değil, yapının kendi iç dinamiklerini ve bulunduğu bölgenin karakteristiklerini yansıtmaktır. Bir başka deyişle, cepheler kullanıcılar tarafından anlamlandırılan birtakım işaretler dizisine sahiptir (Şenyiğit ve Altan, 2011, 140).

Dayanıklılık, binanın tamamını oluşturmak için kullanılan malzemelerin kullanım ömrünü ifade eder (Carpenter ve Oloufa, 1995). Bina kullanıcılarının etkileşime girdiği unsurlar arasında dış duvarlar, iç kaplamalar ve zemin yüzeyleri bulunur. Dış duvarlarla ilgili yaygın performans sorunları, renk solması, nem ve rüzgâr sızması, pullanma, burkulma, tabakalara ayrılma, çatlama, temizlenebilirlik ve erozyondur. Zeminler, tavanlar ve duvarlar dâhil olmak üzere iç kaplamalar için performans kriterleri, solma, yüzeylerin düzgünlüğü ve temizlenebilirlik gibi estetik nitelikleri vurgular. Ayrıca, zemin yüzeylerinin dayanıklılığı, çizilmelere, girintilere, aşınmalara, dökülmelere, lekeler ve sigara yanıklarına karşı direnci ifade eder (Preiser ve diğerleri, 1988). İnşaat kalitesi ve yapı malzemelerinin seçimi mevcut fiziksel çevre ile uyumlu ve onu tamamlamalıdır (USF, 2004). Binanın, montajın, bileşenlerin, ürünün veya yapının kapasitesi, tasarlandığı veya taşındığı işlevleri yerine getirmeli ve en azından belirli bir süre boyunca hizmet verebilirliği sürdürmelidir (Baird et al., 1996).

1.3.2.5. Mekân Aydınlatma Gereksinimleri

Optimum aydınlatma tasarımı, bina sakinlerinin aktivitelerini destekleyen rahat ve sağlıklı bir görsel ortam sağlamayı içerir. Aydınlatma konforunun arşivlenmesinden elde edilen faydalar arasında şunlar için yeterli ışık sağlanması yer alır: görevlerin güvenli bir şekilde yerine getirilmesine izin vermek; göz yorgunluğu ve baş ağrısından kaçınmayı ve sosyal etkileşimi geliştirir (Carpenter ve Oloufa, 1995). Elektrikli suni aydınlatma, öğrenci evindeki doğal gün ışığını telafi etmemelidir. Pencerenin boyutu bol ışığa izin vermelidir (Zahran, 1972). Elektrikli suni aydınlatma, masada, yatakta ve koltukta rahat okuma koşulları sağlamalıdır. Genel aydınlatma, masa, sandalye ve yatak konumlarına hizmet edecek şekilde görev aydınlatmasıyla geliştirilmelidir (Pride, 2001).

Çalışma odası izin verecek şekilde kontrol edilebilir pencerelerle Odalarda ihtiyaç duyulan gün ışığı sağlanmalıdır. Oda ayrıca gerektiğinde uygun maliyetli, kolayca tamir edilebilir kapılar ile donatılmalıdır. Blokların giriş kapılarına ve çalışma odalarının kapılarına güvenlik kilidi konulmalıdır (Pride, 2001).

1.3.2.6. Sağlık, Geri Dönüşüm Verimliliği Gereksinimleri

İnsanoğlu doğa ilişkilerinin kökeni çok eskilere dayanmaktadır. Önceleri insanoğlu ile doğa arasında bir denge mevcutken, insanoğlunun elde ettiği kaynaklarla yetinmemesi, daha fazlasını doğadan almaya çalışması bir sistem olan doğanın işleyişini değiştirmiştir. İnsanoğlu ilk zamanlar çevre sorunlarıyla pek ilgilenmese de küresel hastalıklar, beslenme sorunu, radyasyonun insanları etkilemesi, ham maddelerin azalması gibi çevre sorunlarının insanları da etkilemesiyle çevre sorunlarının farkına varmaya başlamıştır. (Çimen, Yılmaz, 2012). Çevre sorunlarının giderek daha çok ve daha dikkatle algılanması, çevreyi koruma bilincinin de gelişimini sağlamaktadır.

Atık ürünlerin geri dönüştürülmesi ile atık maddelerin çevre, sağlık ve ekonomiye olumsuz etkileri azalır, kirlilik ve doğal kaynakların tahribatı giderilir (Spiegelman and Sheehan, 2004). Bununla beraber, ürünlerin geri dönüşümü doğada CO2 miktarının azalmasına dolayısıyla küresel ısınmanın etkilerinin giderilmesini sağlar. Ayrıca, geri dönüşüm ile yer altı suları kirlilikten korunur, endüstrinin ihtiyacı olan ham madde ve yan ürünler doğal kaynakları tüketmeden geri dönüşümlü ürünlerden sağlanır (Ackerman, 1997; Gandy, 1994). Konu, belki direk tez konusu ile bağlantılı değil gibi algılanmaktadır. Ancak, öğrenci yurtlarında da gerek odalarda ve gerekse ortak kullanım mekânlarında materyal ayrışımına giden metal, kâğıt, plastik ve organik atıklar ayrıştırmasını zorunlu kılmaktadır.

1.3.2.7. Yangın Güvenliğinin Gereksinimleri

Binalarda meydana gelen can ve mal kayıplarının başlıca sebepleri arasında yangınlar yer almaktadır. Yurtlar, çok sayıda öğrenciyi barındıran farklı bir bina türüdür. Genellikle öğrenci odalarında barındırılan işlevler ders çalışmak, uyumak, giyinmek ve dinlenmektir. Öğrenci barınma tesisleri, yüksek yangın yükleri nedeniyle özellikle savunmasızdır. Yangın yükü, ısıyı serbest bırakmak ve yangının

büyümesini beslemek için yanacak olan bir oda veya bina içindeki yakıt miktarı olarak tanımlanır. Öğrenci yurtlarında bulunabilecek olası kolay yanacak donanımlar arasında mobilyalar, kitaplar, kâğıtlar ve genellikle tavanlardan ve aydınlatma armatürlerinden sarkan kâğıt ve plastik vitrinler vb. yer alır. Öğrenci yurtlarında yangın güvenlik sistemlerinin sağlanması ve düzenli olarak bakımı, bina sakinlerinin güvenliğini sağlamak için temel bir husustur. (Stollard ve Abrahams, 1991)

1.3.2.8. Sirkülasyon Ve Yönlendirme Verimliğinin Gereksinimleri

Binanın iç düzeni, binada her katta odaların düzenlenmesi, bina içi dolaşım için koridorların genişliği, binadaki merdiven konumu ve sayısı açısından verimli olmalıdır. Düzen aynı zamanda binada yaşayan öğrenci nüfusu arasındaki sosyal etkileşimi de teşvik etmelidir. Ziyaretçiler binadaki odaları kolayca bulabilmelidir (Hassanain, 2008).

Mekânsal dizilimi ve buna bağlı olarak yayaların yönelimini etkileyen unsurlardan bir tanesi de yolların sahip oldukları boyutsal ve şekilsel özelliklerdir. Yayaların hareketleri çizgisel olarak düşünüldüğünde, yollar dört farklı biçimde meydana gelmektedir. Çizgisel düzen birtakım mekânları sıralı olarak bir araya getirir ve farklı yolların kesişim ya da başlangıç noktasını oluştururlar. Işınsal düzende birden fazla yol, tek bir noktadan yayılır. Gridal düzen iki farklı yönde birbirine paralel yolların kesişiminden meydana gelir. Ağ düzeni ise rastlantısal olarak birleşen yollarla oluşur (Ching, F. D. K. 1996, 53). Ching, mekânsal dizilimde yayaların yönelimini tanımlarken dış mekân kavramı ön plandadır. Ancak, sirkülasyon düzenindeki yürüme alanlarının çizgisel, ışınsal, gridal, ağ düzeninde olabilen durumları büyük iç mekanlar için de geçerli olabilir. Her bir farklı sirkülasyon yolları kendi yönlendirme düzenine göre farklılaşan verimlilik sağlayabilir.

1.3.3. Psiko-Sosyal Kullanıcı Gereksinimleri

1.3.3.1. Mekân Estetiklerin Gereksinimleri

İnsan ve çevre arasında kurulan etkileşimde mekânın estetik kalitesi oldukça önemlidir. İnsanın mekân hakkındaki düşünceleri İlk olarak, görsel olarak elde ettiği verileri yaşam tecrübelerine göre değerlendirmesi ile başlar. Bu durum mekânın

kentsel örüntüdeki yerini, karakterini ve kullanıcı kalitesini etkileyecek en önemli etkenlerden biridir Lang, K., (1987 , 7)

Mekânı saran düşey ve yatay yapı elemanlarını oluşturan bileşenlerin malzeme, renk gibi nitelikleri, bulunduğu coğrafyanın iklimsel ve kültürel özelliklerine göre belirlenmesi gerekir. Ayrıca yapı elemanlarının kullanım şeklinin de mekânlardaki aktivitelerin hareketliliğine, türüne ve zamanına uygunlukları konfor düzeyi bakımından önemlidir (Carr, S. Francis, M., Rivlin, L.G. ve Stone, A.M., 1992 ,44).

Estetik gereksinim karşılanması, insan bilincinin mekânsal bütünü anlamasını gerektirir. Fiziksel ortamda var olan nesneler sahip oldukları nitelikler ile çevresel bir düzen oluşturur. İnsan bilincinde algısal bir bütün meydana getiren düzen ise yapıların ölçek, boyut ilişkileri, mekânların doluluk-boşluk oranları ve mekân hacimleri aralarındaki hiyerarşik düzen ile ortaya çıkan ritimle sağlanmaktadır (Madanipour, A. 1996, 22).

Mekânsal organizasyona ek olarak mimari, renk, malzeme, detaylandırma, mobilya ve ışık unsurlarını içerir. Bu yönler, bir binanın özelliklerini vurgulayarak veya estetik çatı terimi altında birleştirilebilecek belirli bir atmosfer yaratarak, istenen mimarlık deneyimini etkilemeyi mümkün kılar. Encyclopedia Britannica (2007), estetiği geniş bir şekilde güzellik ve tat çalışması olarak tanımlar. Sanat felsefesi, estetik çalışmalarının ana dallarından biridir; bir diğeri, insanların nesnelere ve doğaya karşı algılarının ve tepkilerinin incelenmesidir. Bununla birlikte, estetik terimi farklı anlamlarda kullanılmış ve tarih boyunca değişikliğe uğramıştır. (Thomsen, 2008).Estetik kavramının tanımlayıcı unsurlarından birisi de renklerdir denilebilir. Renklerin insanlar üzerinde algısal bir etkisi vardır. Renkler insan zihninde ışığa göre, türüne göre ya da kullanıldığı yüzeye göre pek çok farklı etki yaratabilir. Örneğin kare bir hacim, bazı renkler ile dikdörtgen olarak görülebilir (Güngör, İ. H. 2005, 56)

1.3.3.2. Oda Düzeni Ve Mobilya Kalitesinin Gereksinimleri

Öğrenci yurtlarında öğrencilerin belki en çok ihtiyaçlarının bulunduğu konu barındıkları ve çalıştıkları odalardır. Öğrenci yurt odası, nispeten küçük bir alanda bir dizi işlevi kolaylaştırmalıdır. Bu işlevler uyumak, ders çalışmak, rahatlamak,

sosyalleşmek ve yemek yemektir. Oda, iyi aydınlatma ve havalandırma ve makul bir manzara ile mahremiyet ve güvenlik hissi vermelidir. Ayrıca öğrenci, bulunduğu ortamı (ısıtma, soğutma, aydınlatma vb.) kontrol edebilmeli ve kendi kişiliğini odaya zarar vermeden empoze edebilmelidir. Bu nedenle, öğrenmeyi teşvik eden ilgi çekici, huzurlu, özel bir ortam yaratmak için sağlanması gereken alan ve koşullar dikkatle değerlendirilmelidir (Pride, 2001).

Öğrenci odasındaki tipik mobilya temini (Pride, 2001) yatak, çalışma masası, şifonyer, dolap, raflar, masa sandalye ve panoyu içerir. Zahran (1972), öğrencinin satın alma kapasitesi arttıkça, giysi, spor malzemeleri ve elektronik takımlar gibi çeşitli eşyalar ve kişisel eşyalar için daha fazla depolama alanı ihtiyacının arttığını belirtmiştir. Bu depolama alanının bir kısmı, odadan uzaktayken, kısa veya uzun süre kalıcı depolama için kilitlenebilir olmalıdır ve geri kalanı sadece açık raflar veya dolaplar olabilir (Zahran, 1972).

Özgül, Çelik, Çağlar, (2017: 34)' ın geniş çaplı araştırmaları sonucunda öğrenci yurtlarının mekân organizasyonunda dört ana hizmet grubunun meydana geldiği saptanmıştır. Bu gruplar: Barınma (BA), Beslenme (BE), Eğitim (EĞ), Güvenlik (GÜ) olarak saptanmış ve kodlarla belirlenmiştir.

Tablo 12: Özgül, Çelik, Çağlar, (2017: 34)' ün saptadığı ve kodlarla belirlediği ana hizmet barınma, Öğrenci odaları fiziksel malzeme ve donanımları.

BA.(Ana hizmet- Barınma) ÖOF	Öğrenci odaları, öğrencilerin rahat kullanımını sağlayacak şekilde planlanır.
BA. ÖOF	Odada barınacak öğrenci sayısı belirlenirken öğrenci başına düşecek yaşam alanı net en az 10 m2 olmalıdır.
BA. ÖOF	Öğrenci odaları uygun malzemelerle tefriş edilir.
BA. ÖOF	Her öğrenciye asgari düzeyde; • Giysi dolabı, • Sandıklı ve başlıklı baza, • Işıklı çalışma masası ve sandalye • Komodin, • Kişisel eşyalar (nevresim, yastık, yatak, alez, yorgan) Her öğrenci odasına; • Buzdolabı, • Ayakkabı dolabı, • Duvar askılığı veya taşınabilir askılık tahsis edilir.

Tablo 12 öğrenci yurtlarının en önemli mekânları olan odalarda bulunması gerekli donanımları tek, tek saymakta ve en az 10 m² olması gereğini ortaya koymaktadır.

1.3.3.3. Mahremiyet, Özellik ve Emniyet Gereksinimi

Durumlara ve kişilere bağlı olarak değişiklik gösteren bu kavramları doğru değerlendirebilmek için, konuyu yalnızca kişi sayısına bağlı bir olgu değil bir tasarım ve mekân organizasyonu sorunu olarak incelemek gerekmektedir (İnceoğlu, 1995, 16). Kalabalık duygusu ise mahremiyetle birlikte en çok tartışılan konuların başında gelir; çok yoğun mahremiyet insanlarda izole olma hissi oluştururken, az olduğu yerlerde de kalabalık duygusuna neden olur (Kalyoncu, 2006, 18). Öğrenci yurtları “binasında mahremiyetin yüksek algılanması oda kullanıcılarının memnuniyetinin artmasını destekler” (Çağatay, 2014, 54).

Daha geniş kampüsün sunduğu macera için dinlenebileceği, düşünebileceği, uyuyabileceği ve yeniden şarj olabileceği mahremiyet ve sessizlik olasılığını içermelidir. Fiziksel sağlık, genel refah için gereklidir ve olumlu ruh sağlığına katkıda bulunur. Araştırmalara göre, bağımsız yetişkin yaşamıyla ilgili uzun süreli kaygı, üniversite öğrencileri için önemli bir stres kaynağıdır (Laidlaw, McLellan ve Ozakinci, 2016). Akıl sağlığı ve uyku eksikliği, yetersiz uykunun belirli akıl sağlığı koşulları riskini artırdığı ve bunun tersi olduğu tamamlayıcı bir ilişkiye sahiptir. Akustik olarak birbirinden ayrı olan, problemleri program yan yanlıklarından kaçınan (yüksek sesli otomatlar veya titreşimli ekipman olmayan), rahat yataklarla döşenmiş ve elektronik eşyaları saklamak için ayrılmış bir yere sahip olan uyku odaları sağlamak, hepsi bir huzur ve dinginlik atmosferi yaratmak için gereklidir. (Pandi-Perumal ve Kramer, 2010).

Güvenlik, bir insanın veya topluluğun tehlikelere karşı korunma hissini ifade eder. İnsanların oluşturdukları yaşam alanlarının düzgün bir biçimde gelişebilmesi, mekânın güvenlik hissi yaratmasına bağlıdır. Güvenlik eksikliğinden doğan tehlike algısı toplumsal ilişkileri zedeler ve mekânın kamusallaşmasını engeller (Carmona, Heath,, Oc, Tiesdell, 2003, 35).

Güvenlik ihtiyacının karşılanması için alınan tedbirlerin düzeyi iyi belirlenmelidir. Alınan önlemlerin yoğunluğu kamusal mekânda güvenlik duygusunu

kuvvetlendirirken başka sorunların oluşmasına yol açar. Özellikle özgürlük hissini yok eden problemler toplumsal etkileşimin oluşmasındaki en önemli engeldir (Lang, 1987, 43).

1.3.3.4. Toplumsal, Davranışsal ve Psikolojik Sağlığın Gereksinimleri

Konfor, kamusal mekânlarda kullanıcıların gereksinimleri arasında ilk şarttır. Görsel ölçüm olarak, kamusal mekânların kullanım süreleri, konfor seviyeleri ile doğru orantılıdır. Konfor gereksinimi fizyolojik olarak gözükse de duyuların vücuda olan etkilerinden dolayı aynı zamanda zihinsel bir ihtiyaç olarak da kabul edilir. Bu sebeple konfor, toplumun en küçük parçası olan bireyin bedensel ve psikolojik özelliklerindeki değişkenliklere bağlı olarak farklılıklar gösterir (Lang, 1987, 44).

Bir alanda kontrol duygusuna sahip olmak, ruh sağlığı için hayati önem taşır. Öğrenciler genellikle evden kampüse geçerken savunmasızdır. Öğrenciler yeni insanlarla ve yeni bir yerle bağlantı kurdukça, yalnızlık ve sosyal izolasyon riskleri artar. Öğrencilerin rahatlık seviyelerini kontrol etmelerine ve bir alanda özerkliğe sahip olmalarına izin vermek, deneyimlerini ve ruh hallerini olumlu yönde etkileyebilir. Bu birçok şekilde yapılabilir: Öğrencilerin temiz hava getirmek için pencereleri açmasına, ışık seviyelerini kontrol etmek için bir güneşliği açıp kapatmasına veya bitişik alanları birbirine bağlamak için ambarlardaki kapıları açmasına izin vererek. Mobilya seçimi ve düzenlemesi üzerinde kontrol sağlamak, öğrencilerin esenliği için çok önemlidir. Öğrencilerin, sömestr başındaki eğlenceli sosyal etkinliklerden büyük bir sınav öncesi yoğun çalışmaya kadar, akademik yıl boyunca değişen çeşitli şekillerde kendilerini destekleyecek alanlara ihtiyacı vardır. Mobilya üzerinden yetkilendirme, öğrencilerin bu farklı kullanımlar için aynı odayı kullanmalarına izin verir. (NCES, 2016).

Çevre psikolojisi, çevre ve fiziksel mekâna ilişkin araştırma yaklaşımları içeren ve bu kapsamda mekânın insan üzerindeki etkisini ve mekân-insan psikolojisi ilişkisini inceleyen bir alandır ve mekân bir özne olmadığına ve bir davranış içinde bulunamayacağına göre, çevre psikolojisinden kastedilen, mekânda bulunan, mekânı algılayan insanın psikolojisidir. Başka bir deyişle mekân psikolojisiyle, insan psikolojisini "olumlu veya olumsuz yönlerde etkileyen" mekânların ne gibi niteliklere sahip olduğu konusu tartışılmaktadır (İnceoğlu, Çabuk, 2020,50).

Beklentiler insan davranışını çok yönlü etkileyebildiği gibi beklentiler ile performans arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur (Karakaş, 2010, 63).

Üniversiteye başlamak, öğrencilerin yeni ortamlara ve sosyal durumlara uyum sağlamasını gerektiren önemli bir geçiş dönemidir. Araştırmalar, öğrencilerin üniversiteye geri dönmemelerinin bir numaralı sebebinin kampüste arkadaş edinmemeleri ve akranlarıyla anlamlı bağların olmaması olduğunu gösteriyor. Kampüste toplumu kolaylaştıran, sağlıklı olma ve aidiyet duygusu uyandıran yerler tasarlamak çok önemlidir. Yurtlar, dostlukları ve toplulukları geliştirmek için kullanılan araçlardır. 7/24 meşgul olduklarından, öğrencilerin derin ve kalıcı ilişkiler kurmasına yardımcı olmak için benzersiz bir konuma sahiptirler (NCES, 2016).

Bir öğrencinin yatak odasının sınırları dışında çeşitli türlerde alanlara sahip olmak, bireyin ihtiyaç ve isteklerine dayalı olarak katılımı teşvik etmeye yardımcı olur. Koridordaki küçük köşeler, bir arkadaşınızı beklemek veya bir telefon görüşmesi yapmak için harika yerlerdir. Öğrenciler tek başlarına veya grup halinde çalışmak için sessiz bölgeleri kullanabilirler. Koridordan görülebilen büyük bir teşhir mutfak, yurttaki yaşayan meslektaşların bir grubu yemek pişirirken veya yemek yerken görmelerine ve katılmaya davet edilmiş hissetmelerine olanak tanır. Tüm bu yerler sosyal bağlantılar yaratır ve aidiyet duygusunu güçlendirir. Bir ev ve tanıdıklık duygusu yaratmak, ancak sakinlerin kendi grupları dışındaki başkalarıyla tanışmaya ve onları tanımaya teşvik edilmesiyle mümkündür. Şans eseri toplantılar için kilit alanlar, öğrenciler dışarıda bir geceye hazırlanırken açık avlular, tamamı cam çamaşır odası (kendi başına bir varış noktası), açık ve görünür mutfaklar ve cinsiyetler dâhil ortak banyoları içerir (Barry & Hampton, 2022).

1.3.4. Ortak Alanların ve Mekânların Kullanıcı Gereksinimleri

Yurt binası tasarımında fiziksel faktörlerin yanında sosyal ve psikolojik faktörler de büyük önem taşır. Mimarlıkta, yaşamın sürdüğü mekânların boyutlarının matematiksel ve fiziksel olarak ölçülmesi önemlidir; ancak ölçülen sonuçların kullanıcılar üzerindeki duygusal etkisinin değerlendirilmesi daha önemlidir (İzgi, 1999, 177).

Yurt binalarında ve genelde tasarım süreçlerinde mekânsal ve biçimsel ana kararların alındığı aşamaları, kent ölçeğinden bina ölçeğine, üç grupta incelemek mümkündür (Öztürk, Dincer, 2020, 62).

Yapılı çevrenin kullanıcısı olan insanlar, yaşamlarının her alanında fiziksel ve psikolojik olarak değişmekte ve gelişmektedir. Çevreleri de bu değişimden etkilenir ve Gelişime göre örgütlenmeye çalışırlar. Ancak uzun süre, belki de yaşamları boyunca, çevrelerinden ayrılmadan kullandılar. Ancak bu fırsatı kendi başlarına değerlendirmeleri genellikle zordur. İnsanlar ilk zamanlarda profesyonel meslek grupları oluşturmadıkları için, bireyler çevrelerini kendi kural ve yasalarına göre değiştirebilirler. Ancak Günümüzde her şey daha net ve daha katı sınırlarla çizilmiştir. Kullanıcıya bunu bütün mimarlar ve tasarımcılar fırsatlar sağlama sorumluluğuna sahiptir (Kızmaz, Çimşit Koş, 2015).

Uyarlanabilir tasarımın bazı zorluklarını aşmak yerine, tasarım standardizasyonu yapılı çevreye kısıtlamalar getirir. Mimar ve kullanıcı arasında doğrudan bir ilişkinin olduğu tasarımlar dışında, tasarım aşamasında kullanıcı ile herhangi bir iletişim olmadığı için birey özgün ihtiyaç ve tercihlerini karşılayamayan katı bir alan oluşur. Bunu önlemek için, tasarımcılar kullanıcıya odaklanmalı ve onu ana problem haline getirmelidir. Buna bağlı olarak üzerinde çalışılacak projenin, problemi belirlenmiş bir şekilde ele alınması gerekecektir.

1.3.4.1. İhtiyaç Alanları ve Bölümlerin gereksinimleri

Yapılı çevre, insanların bulundukları tarihi doğal çevrelerine uyum sağlamaya çalışırken geçirdikleri mekânların konforunu arttırmak için oluşturdukları mekândır. Günümüzde yapılı çevre, içinde değilse bile çevresindeki herkesi her yerde etkilemektedir. Çünkü yapılı çevre içinde yaşanan, zamanın harcandığı ve ihtiyaç duyulan bir çevredir. Proje ya da ürün olarak ortaya çıkarılan, doğaya sonradan katılan her şey insan tarafından üretiliyor. İnşa edilmiş Çevre kelimesi, en ünlü mimarlık firmalarının inşa ettiği kuleler gibi, yoksulların barınma ihtiyaçlarını karşılamak için inşa ettikleri gecekondular gibi birbirlerinden oldukça farklı olabilmektedir. Birisi, talep üzerine özel planlanmış ve tasarlanmış, diğeri acil ihtiyaçtan doğarak meşru olmayan ve beklenmedik kuralsızlıklarla, plansız yapılaşmış iki farklı yapı şehirlerin çehrelerini meydana getirmektedir. Yapılı

çevrenin yaşam döngüsü, ihtiyaç duyma aşamasından başlayarak, tasarım, yapım, kullanım, işlev değişimi ve yıkım aşamalarından geçtikten sonra tekrar ihtiyaç duyma aşamasına gelmektedir. Bu bağlamda, öğrenci yurtları da genelde ihtiyaçtan doğmuş olan yapılardır. Daha da ötesi, yurtların iç mekânlarının ihtiyaç temelinde, sıra düzeni ile giriş, karşılama, çeşitli ve farklı odalar, tuvaletler ve banyolar, dinlenme mekânları, kütüphaneleri, mutfak ve yemekhaneleri, çamaşırhane ve ütü odaları, güvenlik mekânları ve özel kamera sistemleri, spor alanları, depoları vb. daha pekçok ortak alanları öğrenciler için önemli kullanma mekânlarıdır. Örneğin, gelişmiş yurtlarda, gerçekten doğal birer ihtiyaç olduğu düşünülen spor alanları öğrencilerin zihinlerinin de sağlıklı ve dinç kalmasını sağlayan önemli birer ihtiyaç alanlarıdır. Öğrencilerin spor yapmaları için ihtiyaç duydukları gerekli spor aletleri ve ekipmanlarının bulunduğu sağlıklı fitness salonları ve pilates salonları, öğrencilere sağlıklı koşullar sunan, basketbol, futbol sporlarına uygun sahalardır (Erduran, Dilek, 2008, 48).

1.3.4.2. Rekreasyon Yaşam Bölümlerinin gereksinimleri

Türkiye ve Ortadoğu toplumlarının yıllar önceki yaşam tarzlarından dolayı ihtiyaç duyduğu yurtlar tipolojilerinin farkı günümüze göre açıktır. Kültürel birikimle yurtlarda mahremiyetin aranması, kültürel ve toplumsal geleneklerin gereği misafirperverlik anlayışının yaygın olması gibi toplumsal değerler çağın mimarisini oluşturmuştur. Sonrasında öğrencilerin kente göçün artmasıyla beraber çekirdek aile yapısının yaygınlaştığı gibi, günümüzde rastlanan, bireylerin tek yaşadığı evlerin gelecek yıllarda artacağı öngörülebilir. Bu nedenle yurtlar, boyutça daralmış, sayıca artmış bulunmaktadır. Benzer sebeplerden dolayı, geçmişte evin içinde gerçekleşen aktiviteler günümüz evlerine sığmamaya başlamıştır. Dolayısıyla kafe, davet salonları ve milli kütüphaneler gibi ortak kullanımlı mekânlara toplumsal ihtiyacın arttığı görülmüştür. Böylece mimarlığın zor misyonu, bu gerekliliklere tam uymak, sosyal ve ortak yaşam alanları üretmektir.

Sürekli gelişmenin olduğu günümüzde, ihtiyaçlara devamlı yenileri eklenmekte, bazı ihtiyaçlar değişmekte veya eskimektedir. Kullanıcı ihtiyaçlarının karşılanması tasarımın temel amacıdır, bundan dolayı gereksinimler ürünün ne şekilde adapte olabilmesi gerektiğini gösterir. Gelişen ve değişen sosyal yapı,

teknolojik altyapı, kültür gibi faktörler yeni ihtiyaçlar doğurmakla beraber hemen karşılığında bu ihtiyaçları çözebilmek için gereken yenilikleri de sunmaktadır. (Yılmaz, 2006). Spor, rekreasyonel bir araç olarak insanların, endüstrileşmeyle beraber açıkça hayat ve iş biçimlerini değiştirmeleri sonucu, şehir ve endüstriyel ortamlara taşınmaları, bir taraftan hayat standartlarının yükselmesi, diğer taraftan da negatif olarak zihinsel ve fiziksel eksikliklerin ortaya çıkardığı olumsuzlukları gidermek için önemli fonksiyonlar üstlenmiştir (Karaküçük, 2008)

1.3.4.3. Sosyal Ek Bölümlerin gereksinimleri

Bununla beraber etrafta yaşanan dönüşümlere adapte olmaya çalışılarak gereksinimler değişikliğe uğradı. Son dönemde vuku bulan ekonomik değişimlerin, insanların yaşam tarzlarında ve isteklerinde etki bırakmasıyla sektörün insanlara sunduğu birçok olanak, yaşam hızından dolayı ihtiyaç olarak görülmeye başlandı. Sitelerdeki spor salonunun temel ihtiyaçlardan sayılmaya başlanması ve mikrodalganın mutfaklarda vazgeçilmez hale gelmesi gibi daha pek çok örnek sayılabilir. İnsan gereksinimlerine medyanın da etkisi büyüktür. İcadından önce insanların aklından bile geçmeyen telefon cihazlarının günümüzde temel ihtiyaçlardan olması gibi, ileride de bugün çok az kişinin erişiminde olan akıllı ev sistemlerinin (Smart House) temel ihtiyaçlardan sayılmaya başlanacağı öngörülmektedir. Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, gelecek yurtlarda, öğrencilerin sanal yaşamlarını uygulayabilecekleri veya üniversite derslerine katılabilecekleri veya sanal gerçeklik olarak aileleriyle etkileşime girebilecekleri kibrit kutusu benzeri küçük bir odaya ihtiyaç duyulacağı bile düşünülebilir.

Kamusal mekânlar, insanların yoğun şehir yaşamından ve kentlerin en büyük problemleri olan ses ve gürültü kirliliğinden uzaklaştıkları alanlar haline gelmiştir. Bu sebeple, özellikle yeşil dokuya ve su öğelerine sahip, kentin yoğun trafiğinden uzaklaşmış kamusal mekânlar rahatlamının sağlandığı başlıca kent parçalarıdır (Carr, 1992).

Sosyalleşme, belirli bir süre aynı ortamda bulunan kişiler arasında doğrudan veya dolaylı olarak etkileşim gerçekleşmesidir. Dolaylı olarak gerçekleşen etkileşim pasif sosyalleşme, doğrudan gerçekleşen etkileşim ise aktif sosyalleşme olarak adlandırılır (Carr, 1992).

1.3.5. Kullanıcı Gereksinimleri ve Yurt Kavramı Temelinde İlgili Araştırmalar

Öğrenci yurtları, gençlerin yaşamlarının en güzel ve en yoğun çağlarının yaşandığı dönemlerin mekân algılarının geliştiği ve hayatları boyunca anımsayacakları mekânlardır. Ulusal ve uluslararası düzeyde, konu ile ilgili araştırmalar çok olmanın yanı sıra, dönemlere ve dünyadaki olgulara göre farklılık gösteren ve alışılmışın dışında gelişen araştırma makaleleri dikkate değer bulunarak bu bölümde kısa, kısa tanıtılmak istenmiştir.

1.3.5.1. Karantina Sırasında Yurtlarda Kalan Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Durumu ve Öznel Çevresel Algıları: Bir Vaka Çalışması. (Mao, Yu, Tang, Zhang, Luo, Zhuang, 2023)

Karantina, COVID-19'un yayılmasını kontrol etmek için etkili yaklaşımlardan biridir. Ancak uzun süreli izolasyon yurttaki kalanların, özellikle de yurtlarda karantinada olan öğrencilerin sağlığına zarar verebilir. Bu çalışma, çevrimiçi bir anket yoluyla öğrencilerin davranışlarını, yaşadıkları ortamı ve psikolojik durumlarını inceledi. Sonuçlar, izolasyon süresi boyunca katılımcıların rahatsızlığının esas olarak yüksek sıcaklıklardan, yüksek nemden, yüksek seslerden ve karanlık ışıktan kaynaklandığını gösterdi. Ayrıca, öğrencilerin yaklaşık yarısı şiddetli anksiyete veya depresyon yaşadı, en yaygın sorunlar yetersiz uyku ve net olmayan bir zihindi. Bu çalışma, önemli olduğu belirlenen izole öğrencilerin çevresel algıları ile psikolojik durumları arasındaki korelasyonları keşfetmeye odaklandı. Ayrıca izolasyon süresi uzadıkça izole öğrencilerin psikolojik durumu kötüleşmiş ve en önemli faktör termal duyumlardan akustik duyumlara doğru değişmiştir. İlginç bir şekilde, erkeklerin psikolojik durumu kadınlardan daha kötüydü ve termal ve akustik ortamlardan daha kolay etkileniyorlardı. Bu nedenle, çevreyi rahat tutmak, izole edilmiş insanların iyi psikolojik durumlarını sürdürmede olumlu bir etkiye sahiptir. Tam da böyle COVID-19 gibi uzun bir süreç içinde yurtlarda kalmak zorunda olan öğrencilerin ortak alan kullanma ihtiyaçlarının ileri düzeyde artacağı, bu ortak

1.3.5.2. İran Devlet Üniversitelerindeki Kız Öğrencilerin Yurt Yaşam Kalitesi (Searajzadeh, Gatabi, 2022)

Sosyal ve kültürel bir mekân olarak öğrenci yurdu, öğrencilerin üniversite ve yükseköğrenimden memnuniyetlerinde ve eğitim performanslarında önemli bir rol oynamaktadır, bu nedenle yurtların yaşam koşullarının ve yönetiminin iyi anlaşılması gerekmektedir. Bu makale, yurt yaşam kalitesini kavramsallaştırırken, ülkedeki 10 üniversite bölgesi ve 22 üniversitede 2500 öğrenci arasında yurt yaşam kalitesini incelemek için anket yöntemi ve anket tekniğini kullanmaktadır. Sonuçlar refah boyutunda öğrencilerin odanın, binanın ve yurdun olanaklarından, kültürel olanaklardan ve fiziksel refah olanaklarından memnun olmadıklarını göstermiştir. Kültürel boyutta öğrenciler bir yandan yurttaki kültürel etkinliklerden ve programlardan memnun değilken diğer yandan boş zamanlarından keyif alamıyorlardı. Sosyal boyutta, kızlar arasındaki sosyal patolojilerin kimliği temel olarak cinsellik ve arkadaşlık ilişkileri (arkadaşlık, cinsellik ve parti) ile ilgiliydi. Öğrenciler arasında en çok kullanılan tütün ürünleri ilk sırada nargile, ardından sigara, alkollü içkiler, uyuşturucu ve pipo oldu. Birçoğu yurttaki trafiğin zamanından memnun değildi. Genel olarak, öğrencilerin hem sezgisel hem de mantıksal olarak yurt yaşamının öznel kalitesiyle ilgili memnuniyetleri düşüktü. Sonuçlar, yurtlarda objektif yaşam kalitesinin düşük düzeyde olduğunu ve bunun da yurtların subjektif kalitesini etkilediğini göstermektedir. İran'da gerçekleştirilmiş bir araştırmanın sonuçları, refah boyutunu yaşamış öğrencilerin belki de kendilerine uygun olduğu düşünülen en gelişmiş yurtlarda kalmış olsalar da, kendi evlerinin ortamını bulamadıkları, içinde yaşadıkları yurt çevresine alışamadıkları ve toplumsal yapının ötesinde bu ortamları benimseyemedikleri nedenlerle memnuniyetsizliklerini ortaya koymuş öğrencileri tanımlamaktadır. Dünyadaki bütün öğrenci yurtlarında benzerleri görülebilmektedir. Burada, bu tezin örnek alacağı bilgi ise, İngiltere'deki sistem İran'da olmuş olsaydı, öğrenciler daha üniversiteye girerken sistemin içine dâhil olmuş olacaklarından memnuniyetsizlikler en baştan saptanacak ve üniversiteleri konuyu çözme girişimini kendileri üslenmiş olacaklardı.

1.3.5.3. Kampüs Yurtlarında Yaşayan Öğrenciler Arasındaki Uyuşmazlıklar (Jobbehdar, et al., 2020)

İçinde bulunulan yüzyılda, evrensel olarak uluslararası yükseköğretim kurumlarında okumak için yurtdışına giden öğrencilerin sayısı artmıştır. Bu doğrultuda farklı ülkelerden önemli sayıda genç kuşak bir araya gelmekte ve çoğu üniversite yurtlarında yaşamayı tercih etmektedirler. Bu araştırmanın temel amacı, yurtlarda kalan öğrencilerin yaşam tarzları ve akademik başarıları üzerindeki oda arkadaşları çatışmalarının etkilerini belirlemek ve incelemektir. Bu araştırmanın çalışma alanı, Kuzey Kıbrıs Gazimağusa'da bulunan Doğu Akdeniz Üniversitesi Kampüsü içerisinde yer alan yurtlardır. Veriler hem nitel hem de nicel yöntemler kullanılarak toplanmıştır. Sonuçlar, oda arkadaşları arasındaki çatışmaların yaşam tarzlarını ve akademik başarılarını olumsuz etkilediğini gösterdi. Sorunları ve çatışmaları tamamen çözmek mümkün olmasa da en aza indirmek ve kontrol altına almak mümkündür. Ayrıca, yönetim tarzları ve yaklaşımları olumsuz etkilerin azaltılmasında veya arttırılmasında temel bir rol oynamaktadır.

Öğrenci yurtlarında, ortak kullanılan odalarda, öğrencilerin karakterleri birbirleri ile uyum içinde değilse, öğrenciler anlayış içinde olamıyorsa, çatışmaların vuku bulması çok doğaldır. Böyle bir durumda çok sayıda tek kişilik odaların varlığı önemli olsa da, yurt yönetiminin psikoloji uzmanı bir yetkilisinin bulunması ve öğrencilerin karakter yapılarına uyan kimliklerin aynı odalara verilmesinin sağlanması doğru olacaktır.

1.3.5.4. Yurtların Fiziki ve Psikolojik Gereksinimler Açısından Değerlendirilmesi: Karabük İli Örneği (dinçer, & Öztürk, 2020)

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de üniversite sayısındaki ve bu kurumlarda eğitim gören öğrenci sayısındaki hızlı artış karşısında altyapısı ile bu değişime uyum sağlayamayan birçok ilde öğrencilerin barınma ihtiyaçlarını karşılama sorunlarını incelemektir. Son yıllarda öğrenciler için öncelikli barınma alternatiflerinden biri olan yurtların niteliklerinin artırılması için tasarım kriterlerine ilişkin alternatif öneriler geliştirmektir. Tasarım, metodoloji, yaklaşım, kullanıcıların tercihleri ve yönetimi, özellikle çok kullanıcılı tasarım süreçlerinde çok önemlidir. Bu nedenle, bir anket aracılığıyla mevcut yurtların fiziki koşulları ve mekânsal özelliklerinin

kullanıcı memnuniyeti açısından uygunluğunun belirlenmesi planlanmıştır. Kapsamlı literatür araştırması sonucunda temel psikolojik (mahremiyet, kalabalık olma, aidiyet ve sosyalleşme vb) ve fiziksel (yurt odaları, yurtlardaki sosyal ve hizmet alanları ve yurt ortamı vb) kriterlerin faktörleri için anket hazırlanmıştır. Daha sonra anket soruları ve SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) programı ile geçerlilikleri test edilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlar daha önce yapılan literatür araştırmaları ve sonuçları çerçevesinde tartışılmıştır. Yurt binalarının mimari planlama ilkelerinin geliştirilmesi açısından değerlendirmeler yapılmıştır. Odalarda kişiselleştirilmiş kullanım alanlarının artırılması, çalışma alanlarının rehabilitasyonu, çalışma ve sosyalleşme alanlarının çeşitliliğinin artırılması, sosyal alanların farklı işlevler için tek merkezi alan yerine kısmi birimler halinde düzenlenmesi, büyük kullanımlardan kaçınılması öne çıkan tespit ve değerlendirmeler olarak sıralanmıştır. Büyük ölçekli yurtlarda kalabalık algısını azaltmak, şartlara göre esnek ortamlar oluşturmak vb. memnuniyetsizliğe neden olan durumları ortadan kaldırmayı amaçlamak doğru çözümler getirebilir. Tasarım bağlamları farklı olsa bile bunların birçoğunun yurt binalarının tasarım aşamaları için yenilikçi girdiler olduğu düşünülmektedir. Karabük İli kapsamında gerçekleştirilmiş araştırma, odalarda, çalışma alanlarında, sosyalleşme ortamlarında hem kullanım alanlarının çeşitliliğini ve hem de rehabilitasyonunu önerdiği için olumludur. Özellikle sosyal içerikli ortak alan kullanımlarında tek merkez yerine farklı kimliklerin kullanımı için kısmi birimlerin oluşturulması önerilmektedir.

1.3.5.5. Öğrenci Yurtlarında İç Ortam Kalitesinin Kullanıcı Memnuniyeti (Kocaman, Filiz, Cetinkol, 2017)

Yurtlar, öğrencilere sürekli barınma imkânı sağlayan yapılardır. Türkiye’de birçok üniversite öğrencisi özel ya da devlet yurtlarında kalmayı tercih etmektedir. Bu çalışmanın amacı, yurtlarda kalan öğrenciler tarafından önemli görülen kriterlerin anlaşılması ve binaların gerekli performans özelliklerinin sağlanmasına yardımcı olmaktır. Diğer bir amaç ise memnuniyetsizlik yaratan konularda kullanıcı görüşlerini toplayarak yeni binalar ve mekânlar için tasarım kriterlerinin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Yurtlarda yapısal konfor koşullarının iyileştirilmesinin öğrencilerin verimini artıracığına inanılarak bir hipotez

geliştirilmiştir. Bu çalışma kapsamında Türkiye'nin 4. büyük şehri olan Bursa ilinde Uludağ Üniversitesi Görükle Yerleşkesi'nde yer alan üç devlet yurdunda konfora ilişkin kullanıcı memnuniyet düzeylerini anlamak için bir anket hazırlanmış ve kullanılmıştır. Anket sonuçları şu başlıklar altında incelenmiştir: Tasarım ve Planlama bağlamında Taşınabilirlik, Erişilebilirlik, Ergonomi; Fiziksel Çevresel Kontrol Bağlamında Termal Konfor, İşitsel Konfor, Görsel Konfor ve İç Hava Kalitesi ve Sosyal Çevre Kapsamında Hizmet Alanları.

Bursa Uludağ Üniversitesi kapsamında gerçekleştirilmiş olan araştırmanın değindiği konular, tam anlamı ile bu tezin de örnek bir öğrenci yurdu üzerinden ele almayı planladığı konulara gönderme yapmaktadır. Önemli bir farkla, bu tez, odaların çeşitliliğinin yanı sıra ortak kullanım alanlarının önemini ve kullanılabilirliğinin derecesini ve çok sayıdaki yabancı öğrenciler de dâhil olmak üzere kullanımdaki memnuniyet düzeyini ele almayı planlamaktadır.

1.3.5.6. Öğrenci Konaklamasının Geleceği: Ortaya Çıkan Öğrenci İhtiyaçlarını Karşılama.

Bu belge, kampüs içi öğrenci konutlarının mevcut durumunu, öğrenci ihtiyaçlarını incelemeyi ve 2030 yılına kadar öğrenci konut piyasası için senaryoları tahmin etmeyi amaçlar. Houston Çerçeve Öngörü Yöntemi bu belgede açıklanır. Geleneksel üniversite çağındaki öğrenciler arasında kampüste yaşamaya olan ilgi azalıyor. Kolej ve üniversite büyüme pazarları, uzaktan katılımı ilgilleyen öğrencilere odaklanmaktadır. Ayrıca, kampüs yakınında yaşayan öğrenciler bile derslere genellikle çevrimiçi katılırken, gelişmiş sunum teknolojileri bu seçeneği daha çekici hale getirir. Pek çok kampüs içi konut stratejik planı, bugünün öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayan binaları içerir. Yöneticiler, temel eğilimleri değerlendirerek daha iyi kararlar alabilirler. (McBride, 2017)

1.3.5.7. Üniversiteye Yönelik Seçilmiş Öğrenci Yurtlarında İşlevsel, Estetik, Yapısal Nitelikler ve Memnuniyet Açısından Bir Değerlendirme (Muyiwa, Akinluyi, Muyiwa, 2015)

Çalışma, Obafemi Awolowo Üniversitesi için seçilen Üniversite Öğrenci Yurtları'ndaki öğrenci konutlarındaki fonksiyonel, Estetik, yapısal memnuniyeti değerlendirdi. Kullanıcıların sosyo-ekonomik özelliklerini inceledi, seçilen öğrenci

konutlarındaki fonksiyonel, estetik, yapısal nitelikleri değerlendirdi. Üniversite ve yurtlardaki konut memnuniyetleri incelendi. Bu, Üniversiteler için yurt tasarımcılarına yönelik politika müdahaleleri sağlamak amacıyla yapıldı. Birincil veriler anket yöntemiyle elde edilmiştir. Obafemi Awolowo Üniversitesi (O.A.U), araştırma projesi için Çalışma Üniversitesi idi. O.A.U.'daki beş hostel (öğrenci oteli), Üniversite genelinde cinsiyet, eğitim seviyesi ve hostel tasarımındaki farklılıkları yakalamak için özel olarak seçilmiştir. Örneklem çerçevesi O.A.U.'daki 5.038 öğrencinin 1.078 odada bulunduğunu gösterdi. Her beş kişiden biri (%20) O.A.U.'da seçildi ve bu, O.A.U.'da örneklenen 215 öğrenciye ulaştı. İkincil veriler O.A.U. Fiziki Planlama Departmanından temin edilmiştir. Toplanan veriler tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistikler kullanılarak analiz edilmiştir. Frekans dağılımından elde edilen sonuçlar, O.A.U öğrencileri arasında yurtların işlevsel niteliklerinin mükemmel (%76,2) olarak algılandığını göstermektedir. Aynı şekilde yurtların estetik (%79) ve yapısal (%82,3) nitelikleri de O.A.U. Ayrıca, otellerin tüm cevaplayıcıları Yurtlarda sunulan çeşitli hizmet ve olanaklardan genel olarak memnun değil (%40,0) ve %39,1'i tarafsız bir memnuniyet ifade etmiştir. Çalışma, Obafemi Awolowo Üniversitesi Öğrenci Konutlarının genelinde İşlevsel, Estetik, Yapısal nitelikler ve Memnuniyetin önemli olduğu sonucuna varmıştır. Bu makale ağırlıklı olarak kullanıcı memnuniyeti konusunu ele almış ve üniversite öğrencilerinin kaldıkları yurtların fonksiyonel, Estetik, yapısal memnuniyetini değerlendirmiştir. Çok büyük kapsamlı bir üniversite olan Obafemi Awolowo Üniversitesi' nin 5.038 öğrencisinin 1.078 odada barındığı düşünüldüğünde, üniversite öğrencilerinin takribi her bir odada dörder kişi olarak barındığı, sadece az sayıdaki odalarda 5 öğrencinin kalabileceği düşünülmektedir. Ayrıntı konusundaki bilgilere girilmemiş bile olsa, genel memnuniyet yüzdelerine bakıldığında, öğrencilerin şikâyet etmeksizin bu öğrenci yurdundan genelde memnun oldukları dikkate değerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. N CADDE ATEŞ CORNER GENEL TANIMI VE ÖZELİKLERİ

İstanbul Esenyurt ilçesinde bulunan NCadde Ateş Corner ‘Öğrenci Yurdu’ , otel kalitesinde ve ev sıcaklığında bir yaşam platformu olmayı planlamıştır. Özyurtlar Holding’den “Gençlere Yönelik Yepyeni Bir Yaşam Konsepti” başlıklı bir planlama girişimleri mevcuttur.

Gelişen eğitim sektöründe üniversite ve öğrenci sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Artan öğrenci sayısının kaliteli ve güvenli yaşam ihtiyacı bulunmaktadır. Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek çeşitlilikte bir yurt gerçekleştirilmek amaç edinilmiştir. Öğrenciler, genç profesyoneller ve genç akademik çevre için sıradan bir konaklama merkezi olarak değil, otel konforunda, eğitim-öğretimi destekleyici, donanımlı kütüphanesi, hobi odası, 7/24 güvenlik sistemi ve resepsiyon hizmeti ile tamamen gençlerin konforu ve güvenliği düşünülerek tasarlanmıştır.

NCadde Ateş Corner’da merkezi lokasyonun en önemli kriterlerden biri olmasına özen gösterilmiş ve projede gençlerin rahat ulaşımına imkân veren, üniversitelere ve iş merkezlerine yakın lokasyonda konumlanmıştır. Proje Esenyurt’un en stratejik konumunda Esenyurt Üniversitesi’ nin karşısında, Doğan Araslı Caddesi’nde E5 Karayolu ile İstanbul Tem Bağlantı Yolu’nun hemen paralelinde yer almaktadır.

NCadde Ateş Corner 7.161 metrekare arazi üzerinde 3 katlı olmak üzere tek bloktan oluşmaktadır. Projede toplam 300 adet öğrenci odası, çok sayıdaki ortak alanlar dışında, 18 adet öğrencilerin de alış-veriş yapacakları ticari alanları yer almaktadır.

Türkiye’de 4 milyon kayıtlı öğrenci varken, yurt kapasitesinin 1 milyonun altında kaldığı düşünüldüğünde, öğrencilerin çoğunun evlerde kalıyor olduğunun öğrenildiğinde, öğrenci bütçesine uygun, güvenli, toplu taşımaya yakın bir alanda öğrencilik boyunca konaklanabilecek bir öğrenci yurdunun ne kadar önemle gerekli olduğu ve böyle bir yapıyı, NCadde Ateş Corner öğrenci Yurdu’nu karşılayabileceği iyi düşünülmüş ve planlanmış bir proje olduğu fikrini vermektedir.

Konsepti, öğrencilere ders saatlerinin dışında kişisel gelişimlerine destek olacak, hobi edinmeyi teşvik eden bir sosyalliği ön planda tutarak tasarlanmıştır. Gençlere sunduğu özgürlük ve konforun yanı sıra, ailelere de sağladığı güvenle farklılık yaratmaktadır.

Proje hayata geçirilirken üniversite öğrencilerinin yanı sıra, ailelerinin de beklentilerini maksimum düzeyde karşılayan, hem de onların kaygıları ve endişelerini de minimuma indirecek şekilde ortaya çıkarılmıştır. Ailelerin güven içerisinde çocuklarını emanet edebilecekleri, çocuklarının akademik başarılarının da üst düzeyde olmasına katkı sağlayacak imkânların olduğu sosyal alanları ile hem güvenli, hem öğretici, hem de aynı 'baba evi' gibi kavramları yurt amaçlarına dâhil edilmiştir.

İstanbul'un yeni merkezi Esenyurt'ta üniversite, hastahane, alışveriş merkezi ve metroya komşu bir öğrenci evi yapmış oldukları yurt sahiplerinin düşüncesidir. Geniş yaşam alanı, ortak alanları, hobi odaları, kütüphanesi, çalışma odaları, mutfaklar ve daha fazlası ile çok sayıda öğrencinin huzur için de barınıp, yaşayabilecekleri ve çalışabilecekleri bir öğrenci yurdu kimliği geliştirilmektedir. Ortak alana dâhil olan dükkânları öğrencilerin günlük ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için tasarlanmıştır. Her odada yatak, çalışma masası, dolap, banyo, tuvalet, koltuk ve öğrenci için dolabının içinde özel eşyalar için kasa mevcuttur. Yurtta yaşayan öğrencilerin demografik ve cinsiyet dağılımını görebiliriz.

Şekil 4: Ateş Corner Öğrenci Yurdu – Oturum dağılımı kaynak (tarama Anketi)

Şekil 5: Ateş Corner Öğrenci Yurdu – Uruk dağılımı kaynak (tarama Anketi)

Ateş Corner Öğrenci Yurdu'nda barına öğrencilerin % 60 oranını kız öğrenciler teşkil etmektedir. Diğer taraftan, Öğrencilerin demografik dağılımına bakıldığında, % 29 oranın Türk uyruklu öğrencilerin, % 62 oranının Arap uyruklu

öğrencilerin ve %9 oranının diğer grup öğrencilerin meydana getirildiği izlenmektedir.

ACÖY'nun araştırmak seçim nedeni

Bu yurt, 2022 yılında hizmete açıldığından dolayı modern bir yapıya sahiptir. İncelemeye başlamadan önce, bu yurtun öğrenci konaklamaları için Türk mevzuatının belirlediği tüm standartları uyguladığını vurgulamak önemlidir. Bu husus, yurt durumunun yasal standartlarla uyumlu olduğunun sağlam bir şekilde teyit edilmesini sağlayacaktır.

Ayrıca, bu yurt, araştırmacının yerleşim yeri içinde stratejik bir konumda bulunmakta olup ulaşım kolaylığı sunmaktadır. Yurt yönetimi ile araştırma fikirlerimi paylaşırken işbirliğine ve ön onaya açtım. Araştırmanın yürütülmesi ve amaçlarına ulaşılması için gerekli tüm bilgilerin sağlanmasında ve araştırmacının yurtda yaşayan öğrencilerle görüşmeler yapmasına izin verilmesinde yardımcı olacağım.

Araştırmacı, bu yurtda uygulamalı araştırma gerçekleştirirken, öğrencilerin bu konaklamadan memnuniyet seviyeleri hakkında önemli bilgiler toplayacaktır. Bu bilgiler, yurt hizmetlerinin etkinliğini ve öğrenci deneyimini değerlendirme sürecine katkıda bulunacaktır.

2.1. NCADDE ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD'UN KONUMU

Aşağıdaki haritada kırmızı işaretlenmiş alanda NCcadde Ateş Corner öğrenci Yurdu bulunmaktadır. 7,2 bin metre kare alanında iki cepheye sahiptir, Öğrenci yurdu, Doğan Araslı Bulvarı ile Adile Naşit Bulvarı'nın buluştuğu köşede konuşlandığından ve İngilizce köşe kelimesi Corner: köşe anlamında olduğundan bu yapıya "Corner" adı verilmiştir

Şekil 6: NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu'nun Esenyurt Belediyesi sınırları içinde konumu
(https://www.google.com.tr/maps/place/NCadde+Ate%C5%9F+Corner+%C3%96grenci+Evleri/@41.0207926,28.6867432,18.17z/data=!4m6!3m5!1s0x14caa1b81cd1a2b1:0x8dc199a05be12211!8m2!3d41.0206441!4d28.6860792!16s%2F%2F1r_wv92gl?hl=tr&entry=ttu).

City center AVM önünde bulunan meydan ve Esenyurt beledisinin alt geçiti tüneli 'Tabela' durağından 10 adet toplu taşıma, minibüs ve otobüs hatları geçiyor olması, ayrıca onlarca dolmuş ve taksinin her iki dakikada bir gelip geçmekte olması, yurt konumunun çevrede ve hatta uzak mesafelerdeki önemli yerlere problemsiz ulaşılabilirliğinin kanıtıdır. Bu noktadan İstanbul'un batı kısmında küçük çekmece ve büyük çekmece arasında ulaşım çok çeşitli taşıt araçları ile problemsiz sağlanmaktadır.

2.1.1. Toplu Ulaşım Yakınlığı

Esenyurt nüfus idaresinin açıklamasına ve nüfus kayıt sistemi 2022 verilerine göre 1.127.489 kişi ile Türkiye'nin nüfus bakımından en büyük ilçesi konumundadır; yüzölçümü 27,7 Km2 hesaplayarak, km2 başına 40.800 kişi düştüğü açıklanmıştır. Bu istatistiki rakamlar Esenyurt'un yoğun ve kalabalık nüfuslu bir ilçe olduğunun kanıtıdır. Bu kadar yoğun yaşanan bir ilçenin genç nüfusunun da çok olacağı düşünülmektedir. Elbette, bu genç nüfusun önemli bir bölümünün üniversite öğrencisi olabileceği ve bu bölgedeki bir yurttaki barınabileceği ve ulaşım adına kolaylıklar elde etmek isteyebileceği tahmin edilebilir. Söz konusu 'Tabela' istasyonundan İstanbul'un orta ve batı bölgelerinde her yere ulaşmak mümkündür. Bu istasyon tam olarak bir dakikalık yürüme mesafesindedir. İlerleyen zamanlarda yurdun karşısındaki metro istasyonu da hizmete açılacaktır. Tablo 12 Ateş Corner

Öğrenci Yurdu'nun İstanbul içindeki toplu taşıma araçları ile ulaşılabilir yerleri işaret etmektedir.

Tablo13: NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu' nun Esenyurt' taki toplu ulaşım hatları ve özellikleri; kaynak: (<https://moovitapp.com/index/tr/toplu>).

	Hat Adı	Yön
1	HS2	Şehir Hastanesi-İstanbul Üniversitesi
2	76D	Gümüşsuyu Peron -Bahçeşehir
3	142	İstanbul Üniversitesi-Esenkent
4	142E	Esenyurt Kiptaş 4.Etap -Aksaray Peron
5	144A	Heybetli Sokak -İstanbul Üniversitesi
6	146	Bakırköy -Boğazköy Son Durak
7	147	Cihangir Mahallesi -İgtot
8	ES1	Beykent-Esenyurt Belediyesi
9	142A	İstanbul Üniversitesi-Boğazköy Son Durak
	142ES	Şehit Ömer Halisdemir -İstanbul Üniversitesi

Resim 3: Belediye Külliyesi ve Esenyurt Üniversitesi - beyaz ok Ateş corner işaret edilmektedir.

2.1.2. Üniversitelere Yakınlığı

Bir grup insana hizmet veren herhangi bir mekân, hele bir öğrenci yurdunun mekânları ise, bu insanların barındığı, çevrede ulaşmak istediği, gittiği-geldiği vb. yerlere yakın olmak özelliklerine sahipse, daha çok kabul görür ve tercih edilir. Bir öğrenci yurdu, hele NCadde Ateş Corner gibi bir öğrenci yurdu, gidilmesi zorunlu ihtiyaç olan yerlere yakın olduğunda, diğerlerinden daha tercihli olup puan kazandıran özelliklere sahip olmasını sağlamaktadır. Öğrenciler için mekân tasarlama durumunda yer seçimi çok önemlidir; üniversitelere ne kadar yakın olursa öğrenciler adına o kadar çalışma başarısı elde edilir. Çünkü İstanbul dünyanın en büyük şehirlerinden biridir birçok yabancı için birçok sebepten ötürü sevilen bir yerdir. Dolayısıyla, oldukça kalabalık bir şehir haline getirilmiştir. Özellikle sabahın erken saatlerinde ve mesai bitiminde, öğrencilerin üniversiteden gidiş ve dönüş saatlerine de denk geldiğinden, trafiğin aşırı yoğunluğunu öğrenciler de yaşamaktadırlar.

Tablo 14: NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu'nun üniversitelere yakınlık düzeyleri; (kaynak.)

Üniversitelere Yakınlığı				
	Üniversitenin adı	Ulaşma şekli	Mesafe	Süre
1	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	Yürüyerek	50 metre	2 Dakika
2	İstanbul Gelişim Üniversitesi	T.taşıma tek vasistasla	3,2 km	8 Dakika
3	Süleyman Şah Üniversitesi	T.taşıma tek vasistasla	3,3 Km	9 Dakika
4	Beykent Üniversitesi,	T.taşıma tek vasistasla	8,9 Km	18 Dakika
5	T.C. İstanbul Üniversitesi	T.taşıma tek vasistasla	5,8 Km	12 Dakika
6	Marmara Üniversitesi	Okul taşı veya özel	19,8 Km	28 Dakika
7	İstanbul Sabahattin Zaim Üni	Okul taşı veya özel	19,9 Km	27 Dakika
8	Altınbaş Üniversitesi	T.taşıma iki vasistasla	21,7 Km	41 Dakika
9	İstanbul Aydın Üniversitesi	T.taşıma tek vasistasla	13,2 Km	24 Dakika
10	İstinye Üniversitesi	T.taşıma tek vasistasla	25,8 Km	33 Dakika
11	Anadolu Üniversitesi	T.taşıma tek vasistasla	6,3 Km	15 Dakika
12	İstanbul Kültür Üniversitesi	T.taşıma tek vasistasla	16,3 Km	22 Dakika
13	İstanbul Atlas Üniversitesi	T.taşıma iki vasistasla	22 Km	43 akika

Bu sebeplerden, NCadde Ateş Corner Mütevelli Heyeti, bu öğrenci yurdunun yerini ararken ve saptarken epey araştırmış ve düşünmüş olmalıdır ki gerçekten böyle her yere hem kolay ulaşılabilir bir konum ve hem de çok sayıda taşıt araçları ile ulaşımın kolaylaşabileceği bir ortamı tercih etmişlerdir. Bölgedeki bütün üniversitelere ulaşabilmek, NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu için oldukça kolaylaşmıştır.

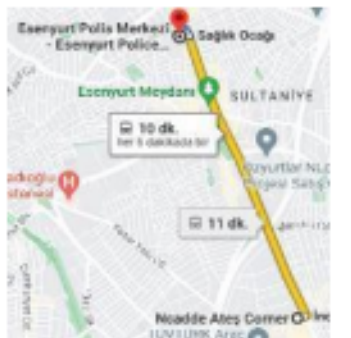
2.1.3. Sağlık, Güvenlik, Doğal Yaşam, Spor Alanları, Meydan, İbadet Yerleri, Restoranlar Kişisel Bkim Yerleri ve kültür Merkezlerine Yakınlığı

Öğrencilerin yaşadığı ve kaldığı yurtlarda üniversiteler dışında öğrencilerin kolaylıkla ulaşabilecekleri diğer kullanım mekânları da önem taşımaktadır. Bu kurumlar öncelikle sağlık ocakları, hastaneler, acil durum merkezleri, güvenlik görevlilerinin çalıştığı emniyet yapıları, ibadet merkezleri, bunlar kadar önemle eğitim alan öğrenciler için olmazsa olmaz sayılan kütüphaneler, hatta gençlerin sağlıklı kalmasına hizmet eden spor kurumları vb. kullanım yerlerinin de öğrenci yutdlarına yakınlıkları bütün dünyada sorgulanmaktadır.

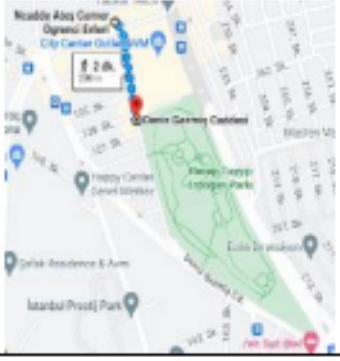
NCadde Ateş Corner Yurdu'nun çevresinde ve öğrencilerin nisbeten kolay ulaşabilecekleri ve yukarıda ayrı, ayrı sayılmış bulunan kullanım alanlarını gösteren 'Tablo 14' ve 'Tablo 15' daha belirleyici bilgiler sunmaktadır.

Tablo 15: Sağlık ocağı, hastane, güvenlik ve acil durum toplanma merkezi olarak park; (kaynak)

Sağlık ocağı Tıp merkezi LINK 1	Avrupa Tıp merkezi Doğan Araslı Bulvarı da bulunuyor, 700 metre uzakta kalıyor yürüyerek 9 dakika dümdüz istikametli bir yoldur. Bu sağlık noktası 24 saat açıktır ve acil durumlar almaktadır	
---	--	---

Devlet Hastanesi LİNK 2	Esenyurt Necmi Kadioğlu Devlet Hastanesi 2,8 km uzakta kalıyor araçla 9 dakika bir yoldur. Bu Devlet Hastanesi 24 saat açıktır ve acil durumlar almaktadır	
Güvenlik noktası LİNK 3	Esenyurt polis merkezi 3,5 km uzakta kalıyor. Aynı hatta dört adet toplu taşıma aracı gidiyor. 10 dakikada ulaşılabilir. (142, 146, 147, D76)	
Dinlenmek için ve aynı zamanda Acil durumlarda LİNK 4	Esenyurt' un en büyük ve en güzel parkı RTE parkıdır. Yurt, parkın giriş kapısına 300 metre uzaktadır. Yürüyerek 3 dakika mesafededir. Park, aynı anda depremlerde ve acil durumlarda toplu alan görevi olarak tanımlanmaktadır.	

Tablo 16: Doğal yaşam ve Kültür merkezi alanları; (kaynak)

Kuru m türü	Açıklama	Haritası
Doğal yaşam Parkı LİNK 5	Öğrenciler arada sırada çalışma ve okumanın dışında gezmeye ihtiyacı vardır. Doğal yaşam parkı 200 m uzaklıkta, gidilecek, gezilecek ve gerçekten dinlenilecek bir yerdir.	
Kültür merkezi LİNK 5	Esenyurt Belediyesi'nin Kültür Merkezi, Doğan Araslı Bulvarı'nı da bulunmaktadır. Bir kilometre uzakta olup, yürüyerek 13 dakika doğru bir istikamette ulaşılacak bir yerdedir. Bu kültür merkezinde onlarca okuma salonları vardır. Onbinlerce kitaplar öğrencilerin hizmetindedir. Açık uygundur.	

Yurttan 100 metreyi geçmeyen bir alanda aşağıdaki lojistik imkanlar mevcuttur.

- Esenyurt Levent Döviz-Change Office
- Nez Demir Güzellik Merkezi - Esenyurt
- City Center Outlet AVM
- File Market
- Starks Coffee
- American Time İngilizce Kursu - Esenyurt
- Meydanpark Avm Mega
- Gaziler Camii
- Tabela TAKSİ
- ADA Cafe & Restaurant
- Özcan Eczanesi
- City Center Eczane

2.2. NCADDE ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD'UN FİZİKSEL VE PSİKO-SOSYAL KULLANIM KALİTELERİ

Bu bölüm, öğrenci yurtları temelinde ele alındığında, iç mimarlığın ve mekan konusunun olmazsa olmazları arasında yer alan ve tezin özgün bölümünü teşkil eden NCadde Ateş Corner Yurdu'nun fiziksel ve psiko-sosyal bölümünün çok sayıdaki verilerini teşkil etmektedir.

2.2.1. ACÖY Fiziksel Kullanıcı Gereksinimleri

2.2.1.1. ACÖY Isıtma Soğutma Sistemi

ACÖY'nun ısıtma-soğutma sistemleri dikkate alındığında, öncelikle konya ne gibi bilgilerin dâhil olduğu öğrenilmek gereklidir. Buna göre, Uzunoğlu, Tülbentçi, Qurish, (2007 ,8)' in araştırmalarında, ısı-Nem (ısısal) veya iklimsel konfor ihtiyacı değerleri, ortam sıcaklığı, rölatif nem, hava hareketi, mekan sınırlayıcı eleman özellikleri, ısı geçirme katsayısı, ısı geçirme direnci, optimum yönler ve güneşlenme koşulları öncelikle incelenmiştir.

Bildiğimiz gibi tüm konut, ofis, ticari, öğrenci evleri vb. binalar yılın farklı mevsimlerinde hava sıcaklığını dengelemek ve bağıl nemi, kirliliği vb. düzenlemek için uygun bir iklimlendirme sisteminin ihtiyaç duyar ve gerek bulunmaktadır. Ateş corner binadaki ısıtma ve soğutma sistemi bir bütün olarak çalışır. Binanın çatısında 300 adet dış klima ünitesi bulunmaktadır. Çok sağlam ve depreme dayanıklı beton temeller üzerine kurulu binanın, öğrenci odalarındaki ısıtma ve soğutma iç ünitesi dış üitesine bakır borular ile bağlıdır. Sistem, odaların elektrik saatlerinden, elektrik enerjisi ile beslenmektedir. Her dış ünitenin damla, damla akan suyu dolaysız çatıya akıttırılmakta ve yağmur oluklarına yönlendirilmektedir. ACÖY klima sisteminin ve doğal gaz merkez sistemleri arasındaki farklar, avantajlar ve dezavantajlar aşağıda maddeler halinde sunulmuştur:

- Her öğrenci odasında bulunan klima sistemi, havanın sıcaklığından bağımsız, uygun sıcaklığa göre ayrı ayrı dengelenebilmektedir.
- Düşük bakım maliyetleri temel ve standart koşullar altında kurulursa, birkaç yıl boyunca sorunsuz bir şekilde iyi performans sağlayabilir.

- Optimum enerji tüketimi sağlanır. Bir bölümün sistemi kapatıldığında, başka bir mahal optimum hava oluşumundan faydalanabilir.
- Biri ısıtma diğeri soğutma olmak üzere iki sisteme ihtiyaç yoktur.
- Merkezi ısıtma doğal gaz sisteminde olduğu gibi boş odalarda enerji israfının olmaması sağlanmıştır.
- Klima kullanımı merkezi ısıtma sistemine göre çevre için daha temizdir.
- Dezavantajları ise, öğrenci odaları arasında, elektrik bağlantısında hatalar bulunabilir. Elektrik faturalarının hesaplanmasında hatalara neden olabilecek elektrik faturası yükü, diğer dairelere aktarılabilmektedir. Her odanın elektrik faturası odada barınan öğrenciler tarafından ödeniyorsa, işte bu durumda, fazla kullanan öğrencilerin faturaları bir diğerine yüklenir. Böylece tartışmalar ve kavgalara sebep olunabilir.
- Cihazlardan büyük miktarlarda akan suyun çatıya zarar verebilme ihtimali vardır.

Kütüphane, spor salonu ve revir ise bağımsız klimalarla donatılmıştır, Bina ana girişindeki sıcaklık ve nemi otomatik olarak düzenleyen merkezi klima ile donatılmıştır.

Neticede öğrencilerin büyük kısmı binadaki ısıtma ve soğutma sisteminden memnun olduklarını ifade etmişlerdir. (Ncadde Ateş Corner Toplu Yapı Yönetimi). Buna göre odalar arasındaki klimaların elektrik bağlantıları da yerinde çözüme ulaştırılmış görülmektedir.

2.2.1.2. ACÖY Destek ve Teknik Hizmetleri

Tüm dairelerde banyoların alanı en az 4 m2 genellikle minimum pratik alana göre tasarlanmıştır, her odanın banyosu vardır. Bu öğrencilerin memnun oldukları bir niteliktir. Çünkü öğrenciler odalarından çıkmadan, ıslak mekân olan tuvalet ve banyoları kullanmaktadırlar. Banyolardaki duvarlar ve yerlerdeki fayanslar doğru ve temiz kullanılıyor olsa da, duşların kullanımlarında yaygın olarak saçların pis su giderlerine fazlaca kaçırılmasının sonucunda, tıkanma problemleri doğmaktadır. Banyo tavanlarında suya dayanıklı alçıpan kullanılmıştır ve bir mekanik havalandırma mevcut değildir. Buna rağmen, Su buharı, neme karşı dirençle, suyun yoğunlaşma problemlerinin etkisi en iyi şekilde çözülmüştür denilebilir.

Her odada 3 adet su musluğu vardı;, banyoda mini mutfakta ve lavaboda bulunmaktadır. Soğuk su temin edilir. Sıcak su ise her odada bir adet 50 L termosifon ile temin edilir. Sıcak su temini 3 musluğa da bağlıdır. Atık su tahliyesi için, 3 adet su gideri bulunur. Odalarda, paslanmaz çelik lavabo ve kulplar kullanılmıştır.

Yağmur suyu drenajına söz konusu olduğunda, teras alanı 7.000 metrekaareden fazla bir alan olması, bölgede yağış miktarının metrekaareye 38 ile 50 kg arasında değişmekte olması, ayda 26 ton su birikebiliyor olması, bu nedenle çok güçlü bir drenaj sisteminin varlığını ortaya koynaktadır. Flaş oluşumunu (flaş buhar olan suyun doyma noktasının, basınç ile değişiminden dolayı oluşmaktadır.) önlemek için, bodrum katında dakikada 80 litre yağmur su pompalayabilen bir su türbini bulunmaktadır. Acil durumlarda çalıştırabilir ve binaya zararı önlenabilir. Çatıda, biriken suyun 26 ton ağırlığının, flaş olma niteliğinin beklenmesi gerekmeden tahliye edilmesi zorunlu olduğundan, bodrum katında dakikada 80 litre suyu pompalayabilen bir su türbininin monte edilmiş ve çalışıyor olması son derece önem taşımaktadır.

Genel ve koruyucu hijyenin önemine gelince, bina yönetimi iki haftada bir ilaç püskürmekte, koridorlarda ve çöp toplama alanlarında yönetim ofisi civarında, odalar çevresinde ve genel olarak tüm mekânlarda bakım çalışmaları yapmakta ve yürütmektedir. Haftalık aralarla, asansörün ve koridorlardaki aydınlatmalarının bakımı yapılmaktadır.

2.2.1.3. ACÖY Akustik ve İşitsel Sistemi

Odaların boyutları nispeten küçüktür, ancak işitsel rahatlık sağlayan bir takım özelliklerle donatılmıştır. İşitsel ve Akustik ihtiyaca ilişkin değerler, mekân sınırlayıcı eleman özellikleri, örneğin, sathların iyi ses emici olması vb. ses geçirmeme nitelikleri, Uzunoğlu, Tülbentçi, Quiresh, (2007, 8)'in araştırmalarında dikkatle ele aldıkları gibi, özellikle öğrenci yurtlarında çalışan, okuyan öğrencilerin birbirlerini rahatsız etmeksizin mekânları yaşamaları sağlanmıştır denilebilir.

İlk ve genel olarak binadaki tüm pencereler ve özel olarak odalar iki kat camdan oluşur, bu PVC pencerelerin kenarlarında bir deri tabakası çevrilmiştir; kapalı olduğu durumda, hiç bir şekilde dışarıdan ses geçirmez. Pencereler de ses yalıtımı sağlanmaktadır. Dış bölüm içerisinde dB (desibel) mm kalınlığında bir duvar

yerleştirilir. Aynı zamanda iç bölüm içerisine bir ya da iki odacıklı girişim sokulur. Çift kanatlara sahip pencereler sesten korunur ve içeriye ses girmesi imkânsızdır. Ayrıca benzer ürünlerde 6 mm kalınlığında bir cam 40 dB'ya kadar ses yalıtımı sağlar (<https://pimapen.co/pimapen-ses-yalitimi-nasil-saglanir#>).

Dış cephe duvarları bir Ytong tabakasından ve ardından bir montalama tabakasından oluşur, bu iki tabakanın arasında 3 cm boşluk vardır ve bu boşluk ses yalıtımı sağlar.

Koridor ve diğer odaların arasındaki farkta, duvarlar kırmızı tuğladan yapılmıştır, bu tuğlanın içinde boşluk hücreleri vardır, mümkün olduğu kadar ses yalıtımı sağlamaktadır. Ayrıca kütüphanenin duvarları '30 mm Akustik Yumurta Sünger' ile donatılmıştır.

Yönetimin tüm öğrenci ve görevlilere duyurduğu ve yayınladığı genel talimat olarak, 'Saat 23 den sonra spor salonu kapatılır, şarkı, gürültü, yüksek sesle konuşmak yasaklanmıştır. Hatta belirlenen bir saatten sonra koridorlarda ve ortak alanlarda toplu oturma yasaklanmıştır.

Binanın yapısında, odaların sayısının %46 sı olan 138 oda, iç avluya bakmaktadır. Bu odaların tamamının ses yalıtım kalitesi çok iyidir. İç Avluya bakan bu odalarda, desibel ölçme testi yapılmıştır. Sabah ve akşam ölçümlerinde, iç avluya bakan ve ana cepheye bakan odaların arasında 28-37 desibel fark ortaya çıkmıştır. (<https://gurizizolasyon.com/yasal-ses-siniri-kac-desibel/#>.) Elbette iç avluya bakan odaların ses yalıtımı daha iyidir. Ancak, tüm yurt odalarının verileri sınırları aşmadığı nedenle akustik indeksleri karşılamaktadır.

2.2.1.4. ACÖY Mekân Aydınlatma Kalitesi

Görsel konfor ihtiyacına ilişkin değerler, örneğin, doğal aydınlatma yeterli değilse, tavandan, mekân yüzeyleri olarak yan duvarlardan apliklerle yapay aydınlatma gerçekleştirilebilir. Mekânın aydınlık dereceleri yaşam kalitesini yükseltmek adına önem taşımaktadır.

2.2.1.5. ACÖY Kullanılmış Material Özellikleri

Yurt odalarında güneş ışığı ve soğuk gibi dış çevre unsurlarını etkisinden izole ederek absorbe etmeye yardımcı olan yapı malzemelerinin kullanımına dikkat edilmiştir.

Bu, yurt tesisleri içindeki sıcaklığın nispeten sabit kalmasına ve dış çevre faktörlerinden doğrudan etkilenmemesine katkıda bulunur.

2.2.1.6. ACÖY Sağlık, Geri Dönüşüm Verimliliği

Her katta iki adet çöp alanı bulunmaktadır. Çöp alanlarına belediye tarafından tahsis edilmiş olan kategorilendirmiş çöp konteynerleri yerleştirilmiştir. Belediye tarafından dört farklı renkli dört adet konteyner verilmiştir. Bunların niteliği şöyledir;

- Mavi olan konteyner, kâğıt atık için,
- Sarı olan konteyner, plastik atık için,
- Yeşil olan konteyner, cam atıklar için,
- Gri olan konteyner ise metal atıklar içindir.

Konteynerler belediye tarafından haftada bir düzenli bir şekilde alınır. Sağlık koşulları ve Temiz hava ihtiyacına ilişkin değerler, Hijyen ve temizlik koşulları (temiz su kullanımı) , Doğal ve yapay havalandırma şartları, Hava yenileme değerleri ayrı, ayrı dikkate alınmıştır. Ana giriş tavan yüksekliği 8 metredir. Tavanda ayarlanan aspiratörler vardır. Her iki saatte bir kez çalışır koridorlarda da aynı sistem mevcuttur. Mimarı projeyi kontrol edildiğinde ve alan incelendiğinde:

- Koridorların sonunda 110 cm yüksekliğinde pencereler ön görülmüştür. Sıcak ve oksijensiz havanın binadan çıkmasını sağlar. Akciğerlerin vücuttaki görevi de havayı periyodik olarak yenilemek olduğu gibi, bina genel kullanım alanları ve özellikle koridorlar benzeri bir sistem ile temizlenmektedir.
- Binada bulunan iki iç avlu yeni temiz havanın koridorlara oradan da dairelere girmesine olanak sağlar.
- İç mekânda olan shaft boşluğunun varlığı-2.kattan en üst kata kadar sürekli hava değişimini sağlar ve bu shaft boşluğu hem koridorlara hem de daire içindeki banyolara bağlıdır.

- Her banyoda, nemli havayı haznelere ve oradan da dış mekâna çeken bir hava aspiratörü mevcuttur.
- Hava sirkülasyonunu kolaylaştırmak için pencere kapının tam karşısına yerleştirilmiştir. Bu sayede odadaki kullanıcı kapıyı ve pencereyi aynı anda açarsa bir dakikadan kısa bir süre içinde tüm hava yenilenir. Ancak kullanıcı dikkat etmeli ve kapı ve pencere ortasında kalmamalıdır. Çünkü hava cereyanı insanı hasta eder.
- Spor salonları, kütüphane, revir, restoran ve kafeteryadaki pencereler ise standartlara uygundur. Buna göre pencere, tüm alanın yüzde 10'undan fazla yüzeye sahiptir.
- Çamaşırhane de ise, 2. katta bulunan özel havalandırma sistemi kullanılmaktadır.

2.2.1.7. ACÖY Yangın Güvenliğin Alarım Sistemi

Güvenlik ihtiyacına ilişkin değerler, yangına karşı korunma, strüktür ve bitirmelere ilişkin malzeme nitelikleri, emniyet - kaçış ilkeleri (örn: sirkülasyon, doğal, yapay havalandırma sistemleri), zararlı hayvanlara karşı korunma (haşerat vb.) , dış şoklar ve yıldırıma karşı korunma, iç sirkülasyon - dolaşım güvenliği, Mekanik aygıtların ve diğer tesisatın kullanımındaki güvenlik şartları vb. yangın güvenlik önlemleri bu öğrenci yurdu temelinde incelendiğinde Uzunoğlu, Tülbentçi, Quriesh, (2007 ,8)'in araştırmalarının verileri değerlendirilmiş ve ACÖY olanakları bağlamında listelenmiştir:

- Koridorlarda 25 metrede bir sprink sistemi ve yangın alarm sistemi bulunmaktadır.
- Koridorların başında ve sonunda sarmal yangın hortumu yerleştirilmiştir.
- Tavanda bulunan spring sistemi yangını söndüremiyorsa eğer koridorların başında ve sonunda bulunan sarmal yangın hortumu ile müdahale edilir ve yangın söndürülür.
- Odalarda ise iki adet sprink sistemi bir adet yangın alarm sistemi bulunmaktadır. Sprink sisteminin biri mini mutfak tavanında bir diğeri ise salon tavanına yerleştirilmiştir. Alarm sistemi ise sprink sistemlerinin arasındadır.

- Odalarda ise spring sistemi haricinde ev tipi yangın söndürme tüpleri bulunmaktadır. Her on oda için 1 adet yangın tüpü bulundurulur. Her kata 20 kiloluk seyyar yangın tüpü konulmuştur.
- Yangınla alakalı bütün donanımlar, resepsiyonda bulunan cihaz ile takip ve müdahale edilebilmektedir.
- Ortak alanlarda da spring sistemi ve manuel müdahale edebilmek için yangın tüpleri mevcuttur.
- Her katta 4 adet yangın çıkış alanı bulunur ve koridorlarda gerekli yönlendirme levhaları ile çıkış yerleri tarif edilmektedir.
- Her 25 oda için bir adet yangın çıkış alanı ya da binayı terk etme merdivenleri bulunur.
- 150 cm'lik geniş merdivenlerle, problemsiz bir şekilde, oda sakinlerinin tahliyesi sağlanmaktadır.

2.2.1.8. ACÖY Sirkülasyon ve Yönlendirme Verimliliği

Her katta 100 oda bulunmaktadır. Bu odaların kullandığı koridorunun genişliği 120 santimdir. Bunun nedeni ise insanların birbirine temas etmeden rahat bir şekilde yürüyebilmesidir. Sadece özel olarak asansör alanın bulunduğu yer 200 santim genişliğindedir. Normal ulaşım koridorundan geniş olmasının nedeni ise 3 adet sirkülasyon alanı bulunmasındandır. Asansörlerin içinde odaların kaçınıcı katta bulunduğunu belirten tablo vardır. Koridorlarda ise oda numaralarını gösteren 'OK' şeklinde yönlendirme levhaları bulunmaktadır. Her katta 4 adet elektrik, mekanik ve sistem odaları bulunur. Bu odalar her zaman kilitli olmakla beraber kapının üzerinde sarı renk ile 'ÖLÜM TEHLİKESİ' ibaresi yer almaktadır. Yukarıda ifade edildiği üzere, yangın çıkış alanlarına yönlendirilen yeşil asmalı ve ışıklı levha koyulmuştur.

2.2.2. ACÖY Psiko-Sosyal İ Kullanıcı Gereksinimleri

2.2.2.1. ACÖY Mekân Estetiklerin Kalitesi

Yurt girişinde ve sürgülü kapılarda estetik dokunuşu arttırmak için bazı uygulamalar yapılmıştır. Resepsiyon'un arkasındaki duvarda 4 adet özel olarak yaptırılmış resimler monte edilmiştir. Sürgülü kapı ise yurt konseptini canlandırmak için öğrenci resimleri ile kaplanmıştır. Bu öğrenci yurdu nisbeten yeni inşa edilmiş

olduğundan, gerek mekân yüzeylerinde ve gerekse iç ve dış tasarım kalitesinde yeterli gelişim kaydetmemiştir.

2.2.2.2. ACÖY Oda Düzeni ve Mobilya Kalitesi

Odaların çoğu stüdyo katında tasarlanmıştır. Tahsis edilen alana göre odalarda iki kişi yaşayacak şekilde ve daha önce belirtilen ihtiyaçlara göre her odada iki kişinin kullanımına sunulmuş olan donanımlar bulunmaktadır.

- Yatak 195X95 cm /2/ adet
- Çalışma masası 100X60X75 cm ebatta /2/ adet
- Elbise dolabı 200X80X60 ölçülerinde /2/ adet
- Elektrikli beyaz eşyalar: Buzdolabı, çamaşır makinası, ocak, aspiratör ve termosifon.

Sonuçta, tüm odalarda inceleme yapıldıktan sonra günlük yaşam ve mini mutfak ihtiyacı olarak %80-85 oranında oda genellemesi ve kullanım derecelendirilmesi, banyo ve tuvalet kullanımı ve iç mimarlık temelinde oda oranının %15-20 nisbeti tasarım düzeyi açısından ele alınmaktadır. Genel olarak odaların ve mevcut eşyaların kullanımları söz konusu olduğunda, öğrencilerle yapılmış görüşmeler sonrasında yeterli olduğu ifade edilmektedir.

2.2.2.3. ACÖY Mahremiyet, Özellik ve Emniyet Verimliği

Yurtta çok hassas ve önemli bir konu vardır. Yurt, kız ve erkek her iki cinsiyetten sakinlerin barınmasına izin vermektedir. Konu, Avrupa ülkelerinde çok normal addedilir. Ancak Türkiye Cumhuriyeti'nin bir İslam ülkesi olması ve Ortadoğu coğrafyası içerisinde yer alması dikkate alındığında, ayrıca, Arapça konuşan öğrencilerin çoğunluğu kapsadığı düşünüldüğünde, bazı öğrenci ailelerine ya da öğrencilerin kendilerine bu durum normal olmayabilir. Diğer taraftan, öğrenci odalarının her biri, kendi içinde ve tüm ihtiyaçların karşılandığı donanımlara sahiptir. Buna göre, öğrencilerin sadece dışarı okula gidiş-gelişlerinde ya da alış-veriş ihtiyaçlarının karşılanışında odalarından çıkmak ve yurt içinde sanki sokakta dolaşır gibi dolaşmak durumunda olduklarından yurt adeta bir mahalle kimliğindedir. Bir mahallede kadın, erkek orada, burada ayrı otursun denilebilir mi? ACÖY ' da bunun gibi olması gerekli bir yaşam sistemi sunmaktadır. Bu tez çalışması, kullanıcı

öğrenciler temelinde ankete soruları hazırlamış ve değerlendirmiştir. Anket soruları ve analizi uygulandıktan sonra, bu konuda bir sorun olmadığı kanaatine varılmıştır. Bunun nedeni öncelikle, güvenlik otoritesinin caydırıcılık sistemi ve her yere konuşlandırılmış kamera ve gözetleme sistemidir. Aradan geçen bir sürenin ardından kız-erkek öğrenci yurtlarında kız-erkek kaynaşma deneyimi iyi bir deneyime dönüşmüştür. Konu ile ilgili herhangi bir şikâyet söz konusu olmamıştır. Yurdun giriş-çıkış kontrolünün varlığı ve önemi olduğu, tanımsız misafirlerin girişinin olmadığı, tüm kullanıcıların gözetim altında olduğu dikkate alınırsa, konu kendiliğinden çözülmüş demektir.

Ayrıca bir şikâyet ve rahatsızlık sebebi, binanın tasarımından kaynaklı olmaktadır. İç avlulardaki pencerelerin karşı karşıya gelmesi ve pencerelerin arasında yalnız 5 metre mesafenin var olmasından dolayı, bir kız öğrencinin oda penceresi ile bir erkek öğrencinin oda penceresinin karşılıklı olduğu bir durum denk düştüğünde her iki tarafta da rahatsızlıklar ortaya çıkacak ve hava almak için pencereler açılmayacaktır.

Bu durum öğrenci yurdunun mahremiyetini zedeleyecektir. Aslında pencereler tam karşılıklı gelmemiş olsalarda yine mekân içleri görülebilir. Bunun dolaysız bir çözümü olmamış olsa da, kız ve erkek öğrencilere aynı avluya bakan odalardan mekân kiralanmayacaktır. Bu bölümdeki pencereler tavana yakın planlanabilirdi. Daha pratik çözümü ise pencere camlarının buzlu cam olarak monte edilmesi ve tavana yakın bir pencere bölümünün vasistas ile açılarak havalandırma sağlanmasıdır.

Yurdun güvenlik sisteminde güvenlik görevlileri 24 saat nöbet tutmaktadır. Yurdun güvenlik sistemi incelendiğinde tüm kameraların merkezdeki görüntüleri gözden geçirilmiştir. Bu görüntülerde hiçbir kör nokta tespit edilmemiştir. Fakat herhangi bir yangın esnasında, merdiven ve kapı kaçışları acil durum düşünüldüğünden, ana caddeye ve arka fabrika bahçeye bağlı oldukları halde kilitlenmesi yasaktır. Bu durum aynı anda, başka bir ve belki de çok büyük bir tehlike yaratmaktadır. Dışarıdan tanımsız, kayıtsız insanlar kolay kolay içeri girmeye teşebbüs edebilirler. Güvenlik sistemine kayıtlı kameralar monte edilmiştir. Deprem ya da yangın gibi acil durumlarda, kapıların alarmlar başlayınca otomatik açıldığı ve normal konumlarda kapalı olduğu bir çözüme gidilebilir. Bunun dışında, bir çözüm olur mu

bilinmez belki ama dıştan içeri girilemeyen, sadece içeriden dışarıya çıkılabilir kapı sistemlerinin varlığı mevcut olabilir

2.2.2.4. ACÖY Toplumsal, Davranışsal ve Psikolojik Sağlığın Verimliliği

İngiliz öğrenci yurdu örneği, öğrencilerin psikolojik sorunlarına ileri düzeyde ilgi göstermiştir. Çünkü öğrenci yurtları söz konusu olduğu üzere, sadece yatılacak yerler değildir. Bu yaş dönemi öğrenciler üzerinde çok fazla etkiye sahiptirler. Bu aşamadaki öğrenciler ebeveynlerinin evlerinden ayrılmıştır. Güvenlik gereksinimlerini telafi edecek özel bir aile ortamına ihtiyaçları vardır. Özellikle kızlar, sosyal rehberliğe ve erkek öğrenciler bağımlılık konusunda yoldan sapmamalarına yardımcı olacak dostça bir rehberliğe ihtiyaç duyarlar.

Yurt bekçileri, gece nöbetçileri, özel yetiştirilmiş görevli memurlar ve idari personelin davranışsal özellikleri çok önemli bir boyuta gelmektedir. Yurt mekânını sevdirebilmek veya nefret ettirmek bu insanların etki alanlarına girmektedir. Bu nedenle öğrenci yurtlarında davranış ve psikoloji konularında eğitim almış bilinçli insanlar görev almalıdırlar.

Tüm insanların ister istemez, bilse de bilmezse de psikolojik sorunları bulunmaktadır Ancak bazı insanlar gerçek psikolojik hastalıklara yakalanabilirler. Öğrenciler yurtda kaldıkları sürece ailesinden uzaklaşmış olarak, hayatın baskılarından ve zorlu yaşam koşullarından daha çok baskı altında kalırlarsa ve zorlukların üstesinden gelemezlerse davranışsal ya da psikolojik olarak hastalanabilirler. İkamet ettiği yurt kurumundan gelen herhangi bir baskının varlığı, derslerinde zarar görmesine ve akademik çalışmalarında başarısızlığa neden olabilir.

ACÖY’nda geniş bir öğrenci kitlesi üzerinde yapılan kamuoyu yoklamasına dayanan bilgilere göre, güvenlik, yönetim, temizlik ve teknik personelin davranışları neticesinde, öğrencilerin çoğu psikolojik olarak rahatlık hissetmektedir. Burada önemli bir noktaya dikkat edilmelidir. Yurtda barınan öğrencilerin çok büyük bir yüzdesi yabancısıdır veya Arap kökenli olduğundan dolayı Arapça ve İngilizce bilen bir görevlinin burada varlığı, öğrencilere rahatlama ve huzur hissi uyandırmaktadır. Çünkü öğrencilerin çoğu, özellikle yeni gelenler, henüz Türkçeye hâkim olamamışlardır. Çalışanlarla iletişim kurmakta ve yaşadıkları sorunları tanımlamakta ve haklı çıkarmakta zorlanabilmektedirler.

Porter, /2005)'ın açıkladığı gibi üstün yetenekli öğrencilerin aşırı duyarlılık özellikleri, tezcanlılıkları ve hassasiyetleri de özellikle sınıf ortamında sorun yaşamalarına neden olabilmektedir. Üstün yeteneklilerin savunmasız olduğu konulardan biri duygusal, düşsel, bilişsel, hissel ve psikomotor aktivitelerden birkaçında yüksek düzeyde tezcanlılık sergilemeleridir (Porter 2005, Pfeiffer & Stocking 2000, Silverman 1994). Bu öğrencilerin kategorisi, yaratıcılıklarını ortaya çıkarabilmeleri için özel ilgi gerektirmektedir. Çizim konusunda yetenekli kişiler için sergiler düzenlenebilir. Müzik yeteneği olan öğrenciler için Konserler organize edilebilir. Dil öğretimi ve kültürel değişim vb. aktivitelerle zamanları iyi değerlendirilebilir. Ayrıca, akademik öğrenim yılı sonunda öğrenciler için kapanış töreni düzenlenebilir. Ancak burada sayılmış olan aktiviteler aslında yatılı okullarda gerçekleştirilebilecek olan küçük sevimli organizasyonlardır. Bu tezde tanımlanmış olan öğrenci yurdu bu türlü aktiviteleri amaç edinirse başarır. Fakat üniversite düzeyinde barınan öğrenciler içinbu tür aktiviteler için belki eğitimin bittiği dönemlerde ya da sinema titatro

2.3. NCADDE ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD'UN PLANLAMA VE ORTAK ALANLARI

NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu tanımı: Bina dikdörtgen şeklinde tasarlanmıştır. 160 X 45 metre ölçülerindedir. Toplam 7.200 m2 alan üzerine planlanmıştır. Üç katlıdır. Her katta 100 adet oda bulunmaktadır. Toplamda 300 oda mevcuttur. Oda tipleri olarak, 258 oda 1+0 stüdyo tipinde, 42 oda 1+1 tipinde, planlanmış ve inşa edilmiştir. Öğrenci barındırma ve bina kapasitesi açısından 1+0 odalar 2 kişiliktir. 1+1 odalar ise, 3 veya 4 kişilik olan toplamda 680 öğrencinin barındığı olarak mekânlar olarak kullanılmaktadır. Binanın zemin katları 2 katlı otopark olarak organize edilmiştir. Aynı zamanda bina etrafında istenilen yerde araç park edilebilmektedir. Bu konu bölgedeki trafik sıkışıklığını ve park etme sorunu azaltmaktadır. Öğrencilerin, yemek, içmek, giymek vb çeşitli ihtiyaçlarını karşılabilmek için 18 adet dükkân bina zemin katında inşa edilmiştir. Dükkânlar geç saatlere kadar açık kalmaktadır. Yurdun bir adet 7 duraklı asansörü vardır. 4. Katta sosyal tesisler bulunmaktadır.

Sekil 7: NCadde Ateş Corner Yurdu'nun Arazi üzerindeki konumu

(https://www.google.com.tr/maps/place/NCadde+Ate%C5%9F+Corner+%C3%96grenci+Evleri/@41.0210431,28.6854702,18.5z/data=!4m6!3m5!1s0x14caa1b81cd1a2b1:0x8dc199a05be12211!8m2!3d41.0206441!4d28.6860792!16s%2Fg%2F11r_wv92g1?hl=tr&entry=ttu)

Resim4: NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu: ([https://ozyurtlar.com/ncadde-ates-corner-fiyatlari-\).339-bin-tlden-basliyor/](https://ozyurtlar.com/ncadde-ates-corner-fiyatlari-).339-bin-tlden-basliyor/))

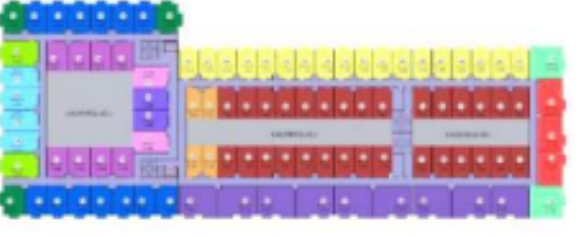
2.3.1. Birinci Grup: ACÖY Odaları

Öğrenciler zaman içerisinde bu ortak kullanım durumlarından uzaklaşarak bireysel kullanıma sahip barınma mekânlarına yönelmektedir. Bir konut yapısını daha az sayıda bireyle ortak kullanmak veya yurt yapılarının tekil bireyler için tasarlanması yeni barınma seçeneklerini oluşturmaktadır. Kara, Aykul, Pulat (2019)

araştırmalarında saptanmış bu bilgiler, Ateş Corner Yurdunun planlanması dikkate alındığında, belki tek bireyler için yalnız kullanılan mekânlar değil, ama olabildiğince çok sayıdaki odalarda sadece iki öğrencinin barınmasına olanak tanıyan odalar şeklinde planlanmaya gidilerek rahat ve konforlu birer yaşam sağlanmak istenmiştir.

Tablo 17: NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu'nun Kat planlarında odaların yerleşim düzenleri

(<https://ozyurtlar.com/ncadde-ates-corner-fiyatlari-339-bin-1den-basliyor/>).

NCADDE ATEŞ CORNER Projenin kat planları ve oda düzenleri		
	Daire	planı
1	100 daire 24 teraslı daire 9 daire 1+1 67 daire 1+0	1. NORMAL KAT PLANI
2	100 daire 14 daire 1+1 86 daire 1+0	2. NORMAL KAT PLANI
3	100 daire 14 daire 1+1 86 daire 1+0	3. NORMAL KAT PLANI

2.3.1.1. Tek veya İki Kişilik Odalar:

Öğrenciler birer kullanıcı olarak çoğunlukla toplu bir şekilde küçük metrekarelerdeki mekânlarda barınma ihtiyaçlarını gidermek zorundadırlar. Güncelde yaşanan Covid-19 salgın süreci insanları bireysel yaşama yöneltmeye zorlamıştır. Bu bağlamda yatayda ya da dikeyde konumlanmış barınma birimleri öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının karşılanmasında daha konforlu ve sağlıklı birer alternatif mekânlardır. Balçık, Karaoğlu, Ayaz, Kılınç (2022: 122) çalışmasında yer verilmiş olan ve üniversiteler tarafından öğrencilerin kullanımı için tasarlanmış bulunan mikro barınma yapıları iyi örnekler oluşturmaktadır.

Tablo 18: 1+0 Oda Tiplerinin özellikleri: <https://ozyurtlar.com/ncadde-ates-corner-fiyatlari-339-bin-tlden-basliyor/>

1+0 Tiplerin stüdyoları		2 kişilik		
Türü	Alanı / M2	Özellikleri	Odanakları	Planı
1+0 stüdyo	alanı: 40 M2 Yaşam odası: 35 M2 Banyo 5 M2	Yaşam odası Banyo Açık Mutfak	Yatak, Çalışma masası ve sandalye, giyim dolabı, çekmeceli dolap 2 adet Buzdolabı, çamaşır makinası, duşa kabin, ocak ve aspiratör 1 adet	
1+0 Balkonlu stüdyo	alanı: 46 M2 Yaşam odası: 38 M2 Banyo 5 M2 Balkon: 2	Yaşam odası Banyo Açık Mutfak Balkon	Yatak, Çalışma masası ve sandalye, giyim dolabı, çekmeceli dolap 2 adet Buzdolabı, çamaşır makinası, duşa kabin, ocak ve aspiratör 1 adet	

1+0 Tiplerin stüdyoları			2 kişilik	
1+0 Teraslı stüdyo	alanı: 67 M2 Yaşam odası: 42 M2 Banyo:5 M2 Teras: 20 M2	Yaşam odası Banyo Açık Mutfak Teras	Yatak, Çalışma masası ve sandalye, giyim dolabı, çekmeceli dolap 2 adet Buzdolabı, çamaşır makinası, duşa kabin, ocak, aspiratör ve teras oturma 1 adet	

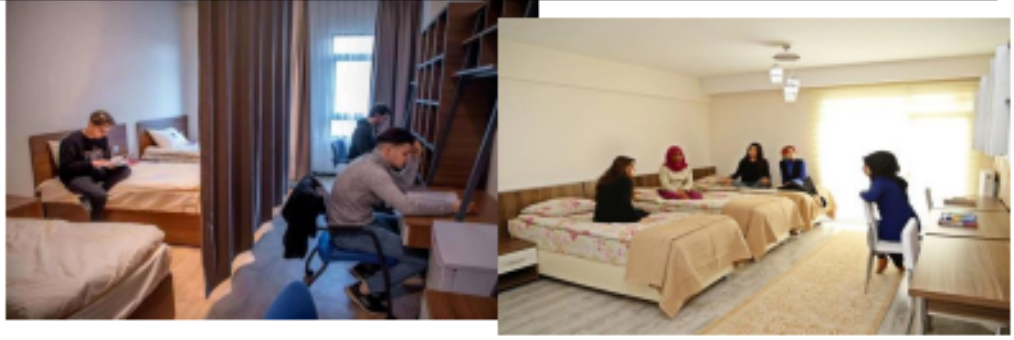
2.3.1.2. Üç veya Dört Kişilik Odaları

Mekânlarda, 3 veya daha fazla öğrencinin barınacağı odalar ve özellikleri aşağıdadır. Çoğunluğu Arap olan öğrenciler bu tip dairelerde kalmayı tercih etmektedirler. Bu odaların sayısı 42 adettir. Mekânın içinde yaşam odası ve yatak odası bulunmaktadır. Banyo alanı teras ve mini balkonları ayrıca mekânlara hava alınabilecek atmosfer katmaktadır. Aşağıdaki tabloda bu odaların özellikleri ve olanakları gösterilmektedir. Sayıları daha az olan bu oda tipleri artık, birer apartman dairesine dönüşmeye başlamış gibidir. Ancak dikkat edildiğinde, böyle bir yaşam mekânı içinde çalışma ortamına ayrılmış bölüm minimum olmaktadır. Hele dört kişilik odaların çalışma bölümleri ise hiç var gibi izlenim vermemektedir. Çoğunluğu yabancı ülkelerden gelen ve Arap asıllı olan öğrencilerin belki ailelerinin de kalmasına bu yurttaki olanak veriliyorsa bu dört kişilik odalarda kalma imkânları sağlanmış olabilir.

Tablo 19: 1+1 Oda Tiplerinin özellikleri: (<https://ozyurtlar.com/ncadde-ates-corner-fiyatlari-339-bin-tlden-basliyor/>).

1+1 Tiplerin stüdyoları		3 veya 4 kişilik		
Türü	Alanı / M2	Özellikleri	Odanakları	Planı
+1 Balkonlu daire Net alanı : 74 M2	Yaşam alanı: 30 M2 Yatak odası: 9 M2	Yaşam odası Yatak odası Banyo Kapalı Mutfak	Yatak, Çalışma masası ve sandalye, giyim dolabı, çekmeceli dolap 3 adet Buzdolabı, çamaşır makinası, duşa kabin, ocak ve aspiratör 1 adet	
1+1 Balkonlu daire Net alanı 84 M2	Yaşam alanı: 35 M2 Yatak odası: 44 M2 Banyo 5 M2	Yaşam odası Yatak odası Banyo Kapalı Mutfak	Yatak, Çalışma masası ve sandalye Giysi dolabı Çekmeceli dolap 4 adet Buzdolabı, çamaşır makinası, duşa kabin, ocak ve aspiratör 1 adet	

1+1 Teraslı daire Net alanı 104 M2	Yaşam m alanı: 35 M2 Yatak odası: 44 M2 Banyo :5 M2 Teras: 20 M2	Yaşam odası Yatak odası Banyo Kapalı Mutfak Teras	Yatak, Çalışma masası ve sandalye Giysi dolabı Çekmeceli dolap 3 adet Buzdolabı, çamaşır makinası, duşa kabin, ocak, aspiratör ve teras oturum 1 adet	
--	--	--	--	---

RESİM 5: kişilik odası / erkek / kız

2.3.2. İkinci Grup: Ortak Kullanım Alanları

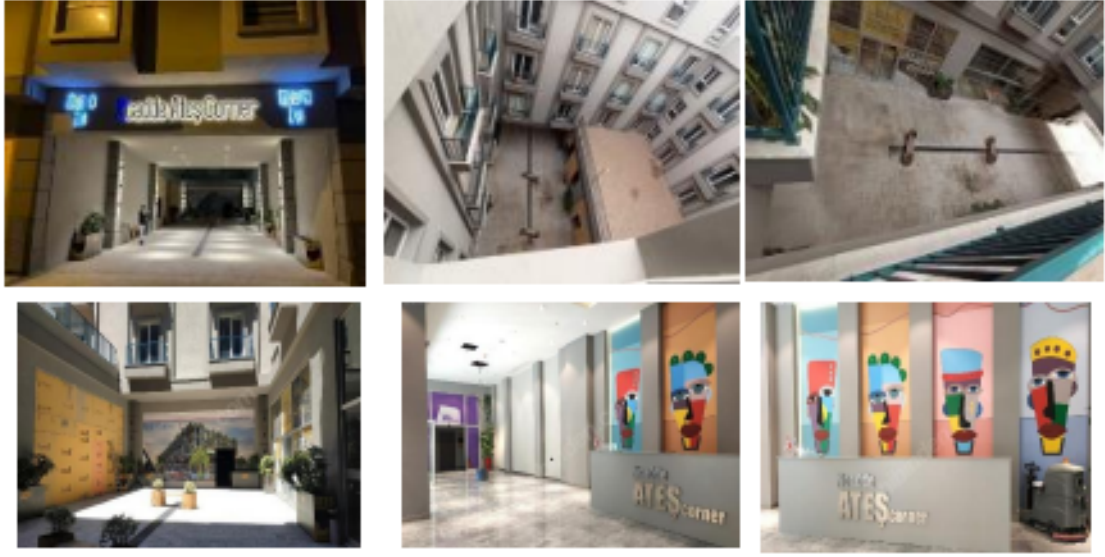
Bu çalışmada ortak kullanım alanları detaylı bir mimari proje olarak ve tezin özgün kimliği adına yerinde incelenmiştir. Ortak alanlar kişilere ait olmayan yerler ve genel kullanıma açık olan mekânlardır. Ana giriş, lobi, koredorlar, iç avlular, teraslar, çamaşırhane, kütüphane, asansörler, yemekhane ve kafeterya vb. ortak kullanım alanları olarak ele alınmış ve yerinde incelenmiştir. Aşağıda ortak alanlara ayrı, ayrı girilmekte ve detaylı inceleme yapılmaktadır.

Sekil 8: Ortak Mekanların Planı

2.3.2.1. Giriş ve Lobi Bölümü

Yurt girişi 10 metre genişliğinde ve 22 metre derinliğinde bir koridordur. Bir iç avludan da Geçilen orta kısmında oturmak, dinlenmek ve temiz havayı almak için taşınabilir ahşap banklar bulunur. İç avlunun zemininde tam ortada boydan boya devam eden yağmur suyu gideri yapılmıştır. Koridorun kenarlarında mekâna parlaklık ve canlılık vermek için birkaç adet yeşillikli saksı yerleştirilmiştir. Ek olarak koridorda 3 dükkân mevcuttur.

Resimler 6: Uzun koridor özellikli bina girişinin farklı görünüşleri

Görsel Algı özellikleri: Duvarların ve tavanların açık renkle boyanması mekâna ferahlık katmıştır. Giriş koridoru biraz da pasaj kimliği kazandırılmak istenmiştir. Koridorun iki yanındaki saksıların ağaç ve yeşillikleri mekâna canlılık vermiştir. Koridorun ilerisinde salon kimliği gökyüzüne açılmakta, mekâna neşe ve ferahlık sağlamaktadır. Oturma banklarının varlığı, dışarıdan gelip yorulmuş kişilere biraz dinlenme olanağı sağlar. Buna göre koridor, sadece geçiş için değil, oturma ve yaşam alanı olarakta hizmet görmektedir

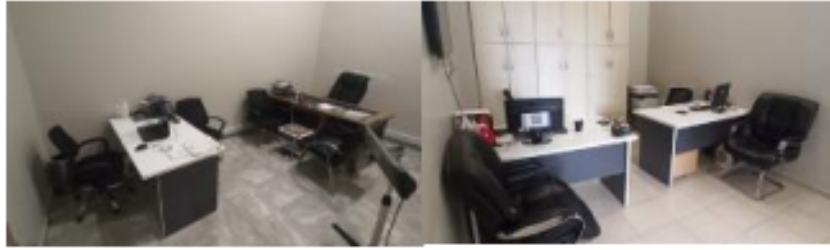
Ana Girişte Aydınlık Alan-Lobi Özellikleri: Yedi metrelik tavan yüksekliği ile oldukça ferah bir mekân etkisini vermekte, sabahın erken saatlerinde onlarca kuş ve güvercin harika sesler çıkarmaktadır. Akşam saatlerinde girişin tavanındaki hoparlörlerden klasik müzik çalmaktadır. Çoğu zaman girişte bazı kişilerin bulunması ve sohbet çemberleri oluşturması ve bazı müzik aletlerini çalması mekâna canlı bir izlenim vermektedir. Bu lobi olarak tanımlanan mekân insanların olmadığı durumlarda sağır ve dilsiz izlenimler vermektedir. Burayı ancak öğrenciler manevi olarak zenginleştirebilirler.

Aydınlatma bakımından: Lobi mekânının sabah saatlerindeki yedi metre üzerinin camlı bölümünden gökyüzünün görünüyormuş olması, mekânın doğal aydınlığını sağlamaktadır. Öğle saatlerinde güneş ışınlarının mekâna dik girişi aydınlatmayı çok kolaylaştırmakta ise de, yaz mevsiminde aşırı bir sıcaklığa neden olur. Girişteki aydınlatmanın sütunlardaki ve tavadaki dağılımı, mekânı bir ölçüde aydınlatmaya

doygun hale getirmektedir Giriş koridorundaki bitkinin çiçekli mevsiminde, günün her saati mekânın rayihasına ve mis gibi kokan atmosferine ayrı bir özellik katmaktadır. Ana giriş ve özellikle lobi tavan aydınlığı, malkaf (binanın çatısından yükselen, kuzey yönüne doğru açık, eğimli bir hava bacası) varlığında imiş gibi işlem görmektedir. Çünkü gün boyunca güneşin meydana getirdiği sıcaklığı nispeten ılımlı hale getiren bir hava konveksiyonu oluşturmaktadır.

2.3.2.2. İdari bölüm

İdari bölüm kendi içinde beş ayrıışlev mekânından ve yedi odalardan oluşturmaktadır. İşletme Bölümü: (3 ofis mekanı) Yeni gelen öğrencileri kayıt etmek ve odalarına yerleştirmek; ailelerle irtibat kurmak, öğrencilerin yerleşimlerini bildirmek ve şikâyetleri almak gibi görevleri vardır.

Resimler 7: İdari bölüm

Teknik Bölümü: (Bir ofis) Bütün teknik, elektrik, su, ısıtma-soğutma-klimalandırma tesisatları bu teknik mekânda yer almaktadır. Görevli personel bu tesisatlardan anlayan eğitimli bir uzman olmak durumundadır. Hatta bu kadar büyük ve gelişmiş bir binada 7/24 münavebeli olarak çalışan teknik elemanların bulunması gereklidir. Yanısıra, öğrenci odalarında, kütüphanede vb. daha da önemle iç kontrol güvenlik sisteminde internet bağlantılarının herhangi bir arıza yaptığı durumlarda, dijital ortamdan anlayan uzman bir görevlinin de bulunması öğrenci çalışmalarını, hele sınavlar döneminde, aksatmayacak bir çözüme götürecektir.

Güvenlik Bölümü: (İki ofis) Giriş-çıkış kontrolü sağlamak kapı sistemleri, kamera sistemleri, resepsiyona gelen siparişleri sahiplerine bildirmek, her hangi bir sorun olduğunda müdahale etmek için güvenlik sistemi ve görevlisi zorunludur, mevcuttur.

Temizlik Bölümü: (Bir ofis) Her gün dış ve iç temizlik yapmak, koridorları ve tüm ortak alanları toplamak ve temizliği yapmak, çöpleri toplamak ve

ilaçlandırmak vb. görevler çerçevesinde, yurdun 12m2 lik bir temizlik malzemeleri ve gereçleri odası bulunmaktadır. Bu görevlerde çalışan temizlikçi sayısı ise üç elemandan oluşmaktadır.

Hizmet Bölümü: Öğrencilerin çeşitli hizmetleri için saptanmış mekânlar spor salonu, kütüphane, revir vb. bulunmaktadır. Bu hizmet mekânları ayrı, ayrı tanımlanmaktadır.

İdari Bölüm olarak tanımlanmış bulunan bu bölüm, teknik, temizlik, güvenlik, hizmet vb. alan ve görevlilerini kapsamaktadır. İdari bölüm için iki mekân organize edilmiştir. Bu bölüm dâhilinde, idari, mali, halkla ilişkiler görevlileri, öğrencileri kayıt, düzenli izleme, aidat toplama, eleman görevlendirme, yurt için yeni öğrenciler araştırma, öğrencilerin birbirleri, yurt ve çevre ile ilişkilerinde yolunda olmayan durumları inceleme, memnuniyet ve mœemnuniyetsizlik durumlarını ele alma vb. konuları çalışmaktadırlar.

2.3.2.3. Spor Salonu

Dördüncü katta bulunan spor salonu, her biri 40 metrekarelik bir alana sahiptir ve iki bağımsız bölümden oluşmaktadır. Zemini, futbol stadyumlarının atmosferine benzer bir karakter kazandırmak için resimlerde görüldüğü gibi, yeşil halı ile döşenmiştir. Spor salonunun çalışma saatleri 11:00 - 23:00 arasındadır. Öğrencilerin fiziksel uygunluklarını korumalarına yardımcı olan bir dizi spor aleti bulunmaktadır.

Resim8: Erkekler spor salonu ve kızlar spor salonu

Yönetim kurulu başkanı ile yapılmış görüşme ile günlük ortalama 60 ile 70 öğrencinin salonu kullandığını belirtilmiştir. Spor salonları, öğrencileri düzenli bir şekilde spor yapmaya teşvik eden yerlerdendir. Öğrenciler, spor yapma alışkanlığını, bu spor salonunda yaşamlarını bir parçası olarak yerleştirirlerse çok daha sağlıklı bir

yaşama kavuşmuş olular. Çünkü öğrenciler, haftada en az 2 ya da 3 kez yarım saat olmak kaydıyla spor yaptıklarında alışkanlık kazanmaya başlarlar.

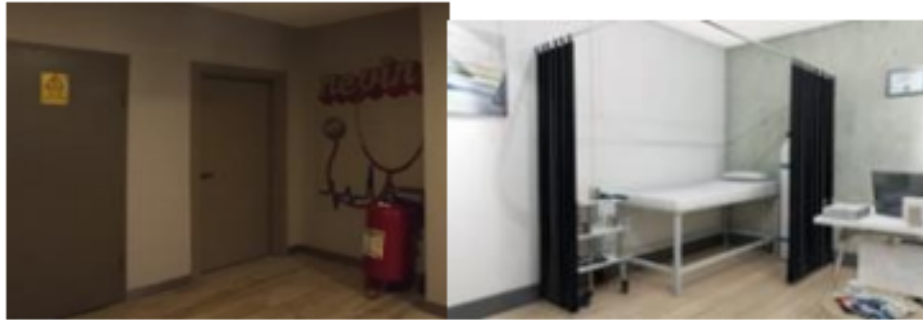
Spor salonları haftada iki kez derin temizlenir ve dezenfekte edilir. Ayrıca, her gün sabah saat 11:00 den önce toplanıp düzenlenir.

Bu araştırma bağlamında, spor salonu kullanan erkek öğrenci sayısının spor salonu kullanan kız öğrenci sayısından fazla olduğu izlenmiştir. Araştırmanın belirlediği bu bilgi ile bütün kız öğrenciler sayısının %65'i, erkek öğrenciler sayısının %78'inin spor salonunu kullandıkları, verilerle belgelenmiştir.

2.3.2.4. Revir

Hastaneler, tüm dünyada, sağlık hizmetleri veren, doktor, hemşire, özel bakıcılar, insan sağlığının ve vücudunun ve de beyninin tüm fizyolojik, biyolojik, nörolojik vb. özelliklerini ayrıntıları ile bilerek hizmet götüren, gerekli personel ve mekânlara sahip kurumlardır. ACÖY gibi ağırlıklı barınma ve eğitim süreci içinde çok yönlü sağlıklı, huzurlu, mutlu yaşama ve çalışma ortamları olan bit öğrenci yurdunda ise elbette bir revir bulunmaktadır.

Dördüncü katta bulunan 12 m2 lik revir alanı iki odalı tek personelli bir hizmet birimidir. Revir öğrencilere hastalık ve basit tıbbi tanılarının konulmasında ilk yardım hizmeti vermektedir. Covid-19Pandemisinden sonrasında revir aracılığı ile bütün ACÖY' nda sağlık tedbirleri arttırılmıştır. Revir sabah 9:00 dan akşam 21:00 saatine kadar açıktır. Hafta sonunda, pazar günleri kapalıdır.

Resim9: Revir

COVID-19 Pandemisinde revir hemşiresi spor salonlarına, kütüphaneye vb. girerken öğrencilere maske dağıtmayı görev edinmiştir. Öğrencilere sterilizasyon ve dezenfeksiyon malzemeleri sağlamıştır. Anlaşmalı hastane doktorunun talimatıyla ücretsiz ilaç vermektedir. Görevli hemşire, gerekli durumlarda, anlaşmalı doktorun

onayı ile öğrencilere iğne yapma yetkisine sahipti ve görevini yerine getiriyordu. Öğrencilere uygulanmış olan anketlerin sonuçlarına göre, öğrencilerin yüzde %90 oranı revirin ve hemşirenin hizmetlerinden memnun olmuşlardır. Öğrenciler, hasta ya da acil durumları olduğunda, ambulans ve ekipleri çağrılarak hastaneye götürülmektedirler.

2.3.2.5. Mutfak ve Kafeterya

ACÖY' nun 4. katında bulunan mutfak ve kafeterya alanında her sabah yurttaki yaşayan öğrencilere kahvaltı hazırlanmaktadır. Öğrencilerin çoğunluğu bu alanı aktif olarak kullanmaktadır.

Resim10: mutfak ve kafeterya

Mutfak ve kafeterya alanı sürekli açık olması nedeni ile öğrencilerin arkadaşları ile birlikte vakit geçirebilecekleri güzel bir ortam olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, kafeterya alanında, normal bir marketten farksız olarak her türlü yiyecek içecek bulunmakta olup öğrencilerin sosyalleşebileceği oyun araç ve makineleri de bulunmaktadır. Örnek vermek gerekirse, langırt ve playstation makineleri, canı sıkılan ve biraz eğlenmek isteyen öğrencilerin kullandıkları aparatlardır. Kafeteryada sürekli olarak bir adet çalışan bulunmakta olup öğrencilere hizmet vermektedir. Yönetim sistemi temelinde, kafeteryadan elde edilen kazanç, ortak alan giderlerine harcanmaktadır.

Mutfak ve kafeterya mekânları, günün akşam ve gece saatlerinde daha yoğun olmaktadır. Çünkü gün içinde herkes okuluna kursuna gittiği nedenle, gündüz saatlerinde genellikle bu mekânlar boş kalmaktadır. Kafeterya, öğrencilerin en sık kullandığı ortak alan olarak nitelendirilebilir.

Kafeterya mekânı karşısında spor salonunun yer alıyor olması nedeniyle, sporunu tamamlayan öğrencilerin, diğer arkadaşları ile vakit geçirebileceği güzel bir

ortak alan kendiliğinden gelişmiştir denilebilir. Daha da önemle binanın mimar ve iç mimarları, spor yapan öğrencilerin içecek ihtiyaçlarının önemini düşünmüş olmaları ihtimaldir. Öğrenciler en sık şikâyetinde bulundukları konu ise, kafeteryanın saat geceyarısı 00.00’da kapanıyor olmasıdır.

2.3.2.6. Kütüphane

ACÖY kütüphanesi ne yazık ki öğrencilerin kafeteryadan daha az kullanıldığı bir mekândır. Bu kütüphanede yaklaşık olarak 500 adet kitap bulunmaktadır. Kitap türlerinin yoğunluğuna bakıldığında, en çok roman kitapları, ikinci sırada bilim kurgu ve kişisel gelişim kitaplarıyla donatılmış olduğu gözlenmiştir.

Resim 11: kütüphanesi

Öğrencilerin hem kitap okuyup hemen de kendi derslerini çalışabilecekleri masalar bulunmaktadır. Masaların çoğunluğu çift kişilik olarak tasarlanmıştır ve masaların üzerlerinde öğrencilerin telefonlarını ve bilgisayarlarını şarj edebilecekleri prizler unutulmamıştır. Kütüphanenin, spor salonuna ve kafeterya yakın olması nedeniyle çalışan ve okuyan öğrencilerin ses ve gürültüden etkilenmemesini sağlamak için, çok özenli bir şekilde ses yalıtımı gerçekleştirilmiştir. Kütüphane’nin içerisinde kahve makinesi ve otomatlar bulunmaktadır. Otomatların içinde bulunan yiyecekler ve içecekler özenle seçilmiş olup, baharatsız ve aynı zamanda küçük bir hışırtı dahi çıkarmayacak düzeyde yerleştirilmiştir. Buna göre, oldukça bilinçle seçilmiş otomatlardır denilebilir.

2.3.2.7. amaşırhane

ACÖY' nun 2. katında amaşırhane odası planlanmıştır. 10 Adet amaşır makinesi ve aynı zamanda ve ortamda hizmet veren 5 adet kurutma makinesi monte edilmiştir.

Resim12: amaşırhane

Yönetimin görevlendirdiği çalışanlar sürekli bu odayı kontrol etmekte ve makinelerin bakımı, onarımı ya da kullanmayı bilemeyen öğrencilere desteği sağlamaktadırlar.

2.3.2.8. İ Avlu Alanları ve Teraslar

Resimler'deki üstü açık mekân 1.katta bulunan iç avludur. Birinci katta yaşayan öğrencilerin daha çok kullanabilecekleri ortak mekân resimde görölen iç avludur denilebilir. Aslında bu mekân da kafeterya mekânı gibi belli sayıda masa, sandalye, yağmur ve güneş şemsiyesi, hava koşullarına karşı önlem alınmış yiyecek ve içecek otomatları ile donatılabilir. Genellikle hava almak ve arkadaşlarıyla sohbet etmek için bu olan kullanılmaktadır.

Resim 13: 1.katta bulunan iç avludur. diğerler ?

Hava kararmaya başlar başlamaz ortak alan aydınlatmaları çalıştırılır ve güzel bir sıcak ortam yaratılır. Resimlerin içinde ortada yerleştirilmiş olan görüntü, bir orta alan olarak nitelendirilmiş olsa da, öğrencilerin bu bölüme çıkmak ve de kullanmak gibi bir isteklerinin olabileceğini düşündürmemektedir. Çünkü gerçekten çok sıkıcı, boğucu bir atmosferi vardır. Aslında bu alan binanın hava sirkülasyonu için en önemli alanlardan birisi olarak işaretlenmektedir. Ama eğer bu iç avlunun duvarları farklı renklendirilmiş olsa, zeminden, bütün iç mekân ışıklandırılmış olsa ve ayrıca bu alan boydan boya farklı kimlikte bitkilerle ağaçlandırma ve bitkilendirme yapılmış olsaydı, bütün bu boğucu atmosferi yok olurdu. Aynı zamanda oda pencerelerinin tam karşılıklı olarak birbirlerine bakma ve görme dezavantajları da kaybolurdu.

Resim (en sağdaki) de izlenen teras mekânı, 1.katta bulunan teraslı odalara aittir. Bina projelendirilmesinde bu teras alanı oturma alanları ve mangal yapma yeri vb. gibi donatılmıştır. Ancak, projenin bu bölümlerde bitmemiş, bitirilmemiş olduğu izlenimi görülmektedir.

2.4. ATEŞ CORNER ÖĞRENCİ YURD’UN DEĞERLENDİRMELERİ

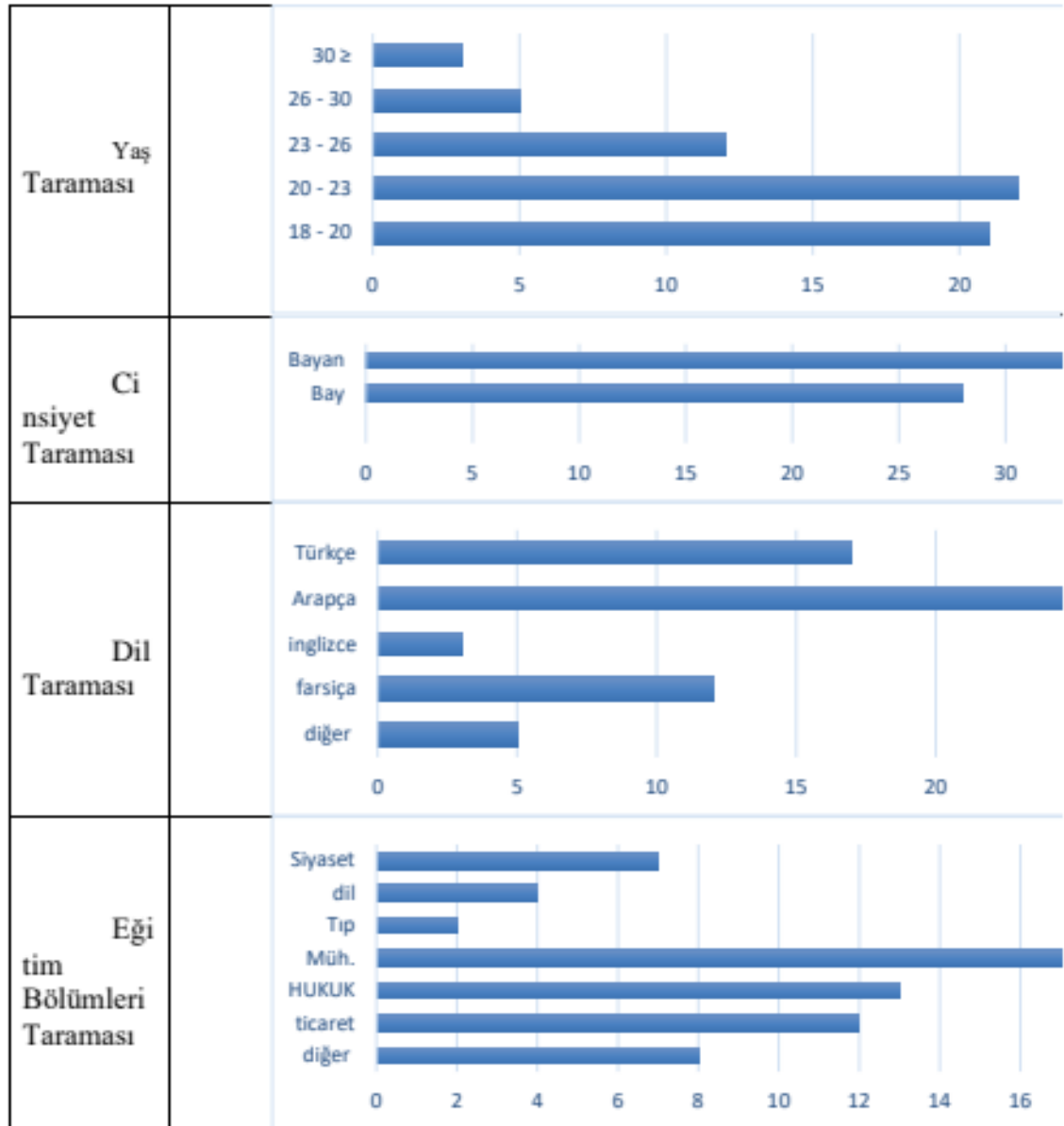
ACÖY ‘nun değerlendirilmesi, tezin özgün bölümünün değerlendirilmesi anlamındadır. Böyle bir değerlendirme, literatür bilgilerinden elde edilmiş verilerin de kapsam içine alınmasını gerektirir. ACÖY oldukça geniş bilgilerle sunulmakta ve gerçekten alışılmışın dışında bir öğrenci barınma binası ve iç mekânları tanıtılmaktadır. Öğrenci yurtlarının ortak kullanım alanlarının mekân kalitesi temelinde ele alınarak incelenmesi bu tezin ana amacı ve varsayımı olduğu nedenle, ACÖY öncelikle ağırlıklı olarak ortak kullanımlar bağlamında ele alınmıştır. Bu bölümde ise bütün ortak kullanım alanları yine hem literatür bilgilerindeki standartlar ve hem de örnek öğrenci yurdunun ortak mekanları tenelinde karşılaştırılacaktır.

2.4.1. ACÖY Öğrencilerine Anket uygulaması

Veri toplama aracı olarak tez yazarı tarafından geliştirilen öğrenciler hakkında, yurt içindeki yaşamları konusunda ve öğrenci yurdunu değerlendirmeleri için bilgi soruları içeren anket kullanılmıştır. Ankette, öğrencilerin cinsiyeti, hangi ülkeden ve hangi bölümde öğrenim gördükleri, öğrenim boyunca hangi yıllarda

hangi tip odalarda barındıkları vb. sorular hazırlanmıştır. Öğrenci numaralarının yazılması istenmiş, daha sonra öğrenci numaraları ve eğitim gördükleri üniversite bilgileri ACÖY yönetim merkezinden elde edilmiştir. Ankete uzman kişilerin görüşleri alınarak son şekli verilmiştir. Anket yurtdışı tez yazarı tarafından öğrencilerin kaldıkları odalarında ziyaret edilerek açıklama yapıp uygulandığı esnada, yönetim ve güvenlik sorumlusu yardımına başvurulmuştur. Aşağıda yurt öğrencilerine uygulanmış anket sorularının grafik anlatımları içinde cevapları bulunmaktadır.

Şekil 9: Anketin demografik sorularına verilmiş cevapların grafik anlatımları

Tablo 20: Öğrenciler bire bir uygulanmış anketin 10 sorusunun cevaplarını gösteren tablodur.

Soru	Cevaplar
1. Geldiğiniz şehir ya da yaşadığınız ülke ile İstanbul arasında ne gibi farklar vardır?	1. Esenyurta Bursadan geldim çok daha kalabalık bir yer ve farklı ırktan pek çok insan var. 2. Daha önceden Erzurumdaydım İstanbul tabiki çok daha güzel 3. İstanbul çok yoğun ama çok güzel şehir 4. Ben Aydınlıyım. İstanbul'a gelir gelmez buraya taşındım, farklılık yani Esenyurt ilçesindeki nüfus aydının nüfusuna neredeyse çok yakın belki de daha fazla. Kalabalık yani 5. İstanbul çok kalabalık ve evleri çok küçük, 6. Ülkemizdeki evler daha büyük 7. Daha önceden karstaydım ama İstanbulu biliyorum sık sık gelirim istanbul baya sıcak 8. The people are more friendly and sweet here 9. The weather here in Russia is very cold and the people here are very friendly
1. Soru cevaplarının genellemesi	Birinci sorunun cevapları genelde Türkiye'nin başka bir şehirden geldiklerini kanıtlıyor. Çok azı başka bir ülkeden. Yanısıra, hemem bütün öğrenciler İstanbul' dan hem kalabalık ve hem de çok güzel demişler.
2. Yurt ile okul arasında ne kadar mesafe var? Ve ne şekilde gidip geliyorsunuz?	1. 45 dakika sürüyor. Toplu taşıma kullanıyorum. 2. 10 dk mesafe yürüyerek gidiyorum geliyorum 3. 20 dakika var minibüs 4. 30-40 dakika var minübüsle gidiyorum 5. 15 dakikayı geçmez motorla gidip geliyorum 6. Okul taşıtı ile 7. Dakika mesafe var üniversitem evimin hemen karşısında 8. Yaklaşık 30 dk otobus ile

Soru	Cevaplar
	9. 1 saat metrobüs ile 10. Okula üç beş dakika içerisinde yürüyerek gidiyorum
2. Soru cevaplarının genellemesi	Yurttan okula gidiş şekilleri genelde toplu taşımdır. 45 dakika toplu taşıt araçları ile sürmektedir. Farklı öğrencilerin farklı okullara gidiyor olduğu düşünüldüğünde gidiş şekli ve hangi taşıtı kullandığı da farklı olacaktır. Yürüyerek 10 dakika da giden öğrencilere karşı minibüs ile 20 dakikada gidilmektedir. Yurt konumu doğru ve başarılı seçilmiştir.
3. Soru Okuldan geldiğiniz zaman yurda girdiğinizde sizi cezbeden ve kendinizi en huzurlu hissettiğiniz yer neresidir?	1. Beni cezbeden noktası sessizliği, kendimi en huzurlu hissettiğim yer kendi odam. 2. Beni cezbeden Kütüphane 3. Saat 6 dan sonra yanan giriş aydınlatmaları çok güzel orasını beğeniyorum 4. Kütüphane her gün kullanıyorum 5. Yurt girişi çok ferah olduğunu 6. Ana bina lobisini sarı aydınlatmaları bence çok güzel, en huzurlu hissettiğim yer tabiki de evim.
3. Soru cevaplarının genellemesi	Yurda okuldan dönen öğrencilerin genelde üç farklı cevapları mevcuttur. Bazıları kendi odalarında, bazıları kütüphanede, bir değeri ise yurdun lobisinin çok aydınlık oluşunda etki bulmaktadırlar. Hatta lobideki sarı ışığın ona olumlu etki ettiğini tanımlamıştır.
4. Soru Ana binanın lobisini ve ortak alanları hangi saatte ve nasıl kullanıyorsunuz? Bu lobide	1. Genellikle saat 22.00-23.30 arasında kafeteryayı kullanıyorum. Oraya ait bir büfe var istediğim yiyeceği ve içeceği alabiliyorum. 2. Genellikle eve geç geliyorum o yüzden ortak alanda pek vakit geçirmiyorum

Soru	Cevaplar
alabildiğiniz yemek veya içecek varmı?	3. Ortak alanlarında pek oturup vakit geçirmiyorum ama galiba 4. katta yiyecek içecek alabileceğimiz bir kafeterya vardı. 4. Her gün kullanıyorum 5. Akşam saatleri içerisinde kullanıyorum. 6. Ortak alanlarda çok vakit geçirmiyorum. Kafeteryada yiyecek içecek alabiliyoruz. 7. Dışarıdan geldiğimde her zaman ana giriş lobisinin oradaki banklara oturuyorum, girişte büfe tarzı bir yer yok. 8. Sabah saatlerinde spor salonu kullanım var 9. Nadir kullanım bulunuyor 10. Kullanmıyorum 11. Nadiren üç beş dakika oturup kalkıyorum girişte bir şeyler alabileceğimiz bir yer yok
4. Soru cevaplarının genellemesi	Öğrencilerin ihtiyaçları ve dikkatleri lobide içecek ve yiyecek bulamaması ve ayrıca kafeteryayı kullanmak üzerine gelişmiştir. Spor mekânını kullananların azlığı ya da okuldan gelince kafeterya ya bile gitmeden odalarına gidenlerin varlığı dikkati çeker.
5. Birinci katta mevcut olan teraslari günde ya da haftada kaç kere kullanıyorsunuz?	1. Birinci katta mevcut olan teraslari çok nadir kullanıyorum ayda bir diyebilirim. 2. Hafta sonları kullanıyorum 3. Her haftasonu arkadaşlarla mangal keyfi 4. Haftada bir gün 5. Hiç kullanmadım 6. Sabah kahvaltısı terasta yapmaktayım 7. Due to the pressure of studying, I can go out only twice a week

Soru	Cevaplar
	8. Arkadaşlar ile oturmak 9. Her akşam arkadaşlarla kullanıyoruz 10. Bir kere gittim bir beş on dakika durdum oranın geliştirilmesi gerek. 11. Oh yes everyday
5. Soru cevaplarının genellemesi	Birinci kat terasların kullanımlarının haftada bir olduğu genellemesi gelişmiştir. Arkadaşları ile oturmak, sabahları kahvaltısını terasta yapmak vb. kullanım bilgileri daha az konumdadır.
6. Ortak alanların, en çok hangisi kullanıyorsunuz ve hangi saatlerde? Bir günde ya da haftada kaç kere kullanıyorsunuz?	1. Genellikle akşam saatlerinde on dakika kadar ana girişte vakit geçiriyorum. Ordaki banklarda oturuyorum. 2. Neredeyse hiç kullanmıyorum. 3. Bazen ana giriş lobisinde vakit geçiriyorum o da her zaman değil haftada bir iki kere 4. Komşular ile konuşmak her gün 5. Gece geldiğimde bir kaç dakika girişte oyalanıyorum haftada bir kaç kez. 6. Kütüphane ve teras 7. Saat 22-23 gibi bazen kafeteryayı kullanıyorum başka da ortak alan pek kullanmam 8. Spor salonu her akşam kullanıyorum 9. I guess I try to sit whenever I can at the garden
6. Soru cevaplarının genellemesi	Bir yabancı öğrenci grubunu bahçe yok cevabının ötesinde. Yurt öğrencilerinin kafeteryadan sonra en çok kullandıkları mekân ana girişin lobisi gibi izlenmektedir.
7. Bu yaşadığınız yurttaki sizin için en güzel en değerli en çok hoşunuza giden mekân ya da mekânlar	1. Kafeteryası çok güzel ve kullanışlı. 2. Kütüphane 3. Kafeterya

Soru	Cevaplar
hangileridir?	4. Herşey 5. Lobi ve kütüphane 6. Evim tabi ki 7. Ana giriş 8. Teraslar 9. The garden, the terrace, the entrance to the building
7. Soru cevaplarının genellemesi	Öğrenciler, en çok kafeteryayı beğendiklerini belirtmiş olsalar da, kütüphaneyi, lobiyi, terasları da beğenen öğrencilerin varlığı ACÖY’ nun genelde beğenildiğini kanıtlamaktadır. Ama bir grup öğrenci özellikle bahçe beklentisi içindedir
8. Oda yâda genel terasların sizce güvenlik önlemleri yeterli midir? Korkuluklar düşmeye neden olabilir mi?	1. Korkuluklar bence gayet güvenlik için yeterli fazlasına gerek yok. 2. Evet, fakat terasların surları biraz düşük 3. Güvenli 4. Evet, yeterlidir korkuluklar sağlam gibi duruyor:) 5. Yeterli 6. Güvenlik açısından çok memnunum herhangi bir sorun yok. 7. Yeterli değildir 8. Bence gayet yeterli. 9. Yes, I think it is enough
8. Soru cevaplarının genellemesi	ACÖY binasının özellikle teras korkulukları sorgulandı. Ankete katılanların hemen hepsi korkuluklarda sorun olmadığı ve güvenli olduğu cevabını verdiler. Odalarda ise güvenlik açısından hiçbir sorun olmadığı belirtilmiştir.
9. Bu yaşadığınız yurttta sizin için az kullanılan, en	1. Çamaşır asmak yer yok

Soru	Cevaplar
verimsiz, en kötü ise yaramayan mekân yâda mekânlar hangileridir? Hangi nedenle?	2. Çamaşırhane hiç kullanmadım 3. 1.kat teras çok güzel bir alan var ama değerlendirilmiyor 4. 1.kat arka teras çünkü fabrikaya bakıyor fazlasıyla kötü 5. Ben spor salonunu hiç sevemedim. Çok küçük ve yeterli malzeme yok. 6. Yok 7. 1.katta ana girişin sol üstünde bulunan teras 8. 1.kattaki teras çünkü dizayn edilmemiş. 9. Maybe the kutuphane as they say, I prefer to study at my own room
9. Soru cevaplarının genellemesi	Birinci kat arka teras fabrikaya baktığı nedenle kullanışsız. Spor salonunda yeterli spor aracının bulunmadığı için sevmediğini, yeterli kullanamadığını söyleyen öğrenciler var. Birinci kat terasının donanımlarının bitirilmemiş olduğunu savunan öğrenciler de var. Kütüphanenin de kitaplarının yetersiz olduğu ve öğrencilerin bir kısmının kendi odalarında çalışmayı tercih ettikleri bilgisi mevcut.
10. Yaşadığımız odada size en çok huzur veren bölüm hangisidir? Ve neden?	1. Camın kenarı favorim ve sürekli oradayım dışarıyı izlemek hoşuma gidiyor. 2. Odada tek yaşıyorum 3. Kendi odam kendi evim 4. Cam kenarı çünkü ara sıra dışarıyı seyrederim 5. Arkadaşlar ile okumak 6. Pek bir bölümü yok tek oda zaten odamda gayet huzur verici 7. Evim çünkü sadece bana ait bir yer. 8. Bilgisayar masamın olduğu bölüm nedeni bölümümden belli 9. Öyle bir bölüm yok

Soru	Cevaplar
	10. Everything here is so comfy
10. Soru cevaplarinin genellemesi	Öğrencilerden bazıları bir ayırım yapmadıklarını, bir kısmı bilgisayar eğitimi aldıklarından masanın ve bilgisayarının basında olmayı, diğer bir kısmı kendine ait olduğundan evi gibi gördüğünü, ama daha çoğunluğu ise pencere kenarının kendileri için en çok kullanılan bölüm olduğunu tanımlıyor. Herhalde bu grup öğrenciler dışarıya bakarken belki daha iyi düşünüyorlardır

Tablo 21: Öğrencilere uygulanmış bulunan anket galî?masının memnuniyet yüzdeleri

ACÖY bilümlerini göre	En az ve en çok puanlama					orta
Soruların Memnuniyet Yüzdeleri	*	**	***	****	*****	
1. ACÖY fiziksel özelliklerin memnuniyeti						
Biriktirilmiş Çöp Bulamıyorum.	20%	15%	37%	10%	18%	2,91
Çamaşırhane Bölümünden Memnuniyet.	8%	11%	26%	34%	21%	3,49
Giriş Ve Lobi Bölümünden Memnuniyet.	32%	14%	6%	20%	28%	2,98
Kütüphane Bölümünden Memnuniyet.	6%	45%	3%	1%	45%	3,34
Kafeteryanın Temizlikten Puanı	38%	11%	0%	1%	50%	3,14
Mutfak Ve Kafeterya Bölümünden memnuniyet.	42%	8%	0%	2%	48%	3,06
Odamda Mobilyaları İhtiyaçlarımı Karşılıyor.	26%	18%	2%	12%	42%	3,26
Revir Mevcuttur Ve Yapılan Müdahaleler Yeterlidir	0%	0%	4%	6%	90%	4,86
Spor Salonu Bölümünden Memnuniyet.	0%	6%	61%	29%	4%	3,31
Teknik Bölümünden Memnuniyet.	36%	37%	0%	0%	27%	2,45
Sorunlar Zamanında Çözölmektedir.	41%	45%	0%	0%	14%	2,01

ACÖY bilümlerini göre	En az ve en çok puanlama					orta
Soruların Memnuniyet Yüzdeleri	*	**	***	****	*****	
Temizlik Bölümünden Memnuniyet.	22%	38%	34%	0%	6%	2,3
Yurtta Teraslar, Avlu Alanlar sosyal alanlar yeterlidir.	11%	2%	4%	42%	41%	4
2. ACÖY Psiko-Sosyal özelliklerin memnuniyeti						
A.C.Ö.Y İhtiyaçlarımı Karşılıyor.	17%	7%	5%	18%	53%	3,83
Güvenlik Tarafından Kontrol Edilmesini Doğru Buluyorum.	1%	2%	5%	3%	89%	4,77
Güvenlik Bölümünden Memnuniyet.	42%	34%	20%	2%	2%	1,88
İdari Bölümünden Memnuniyet.	4%	21%	7%	49%	19%	3,58
İşletme Bölümünden Memnuniyet.	67%	0%	0%	31%	2%	2,01
Mahremiyet Bulunma Puanı.	42%	11%	1%	28%	18%	2,69
Revir Bölümünden Memnuniyet.	0%	0%	8%	2%	90%	4,82
Yönetimde Bürokrasi Bulamadım.	43%	19%	22%	9%	7%	2,18
ortalaması						66,87

Tablo 21’ de, ACOY’nda uygulanmış bulunan ve öğrencilerin verdiği cevaplar doğrultusunda elde edilmiş verilerin yüzdeleri ayrı, ayrı hesaplanmış ve tablonun ortalama bölümünde sunulmuştur. Bu sonuca göre yurt öğrencileri memnuniyetinin ortalaması %66.87 değerindedir. Konu bu gerçeğe ele alındığında, belki ACOY’nun henüz çok yeni inşa edilmiş bir yurt olması nedeniyle bazı eksikliklerinin bulunduğu ya da yurttaki kalan, barınan, yaşayan öğrencilerin, yurdun farklı bölümlerinin genel durumuna göre yabancı uyruklu öğrenciler olmaları sebebiyle, intibak sorunları yaşamış oldukları var sayılabilmektedir.

2.4.2. Anket Analizlerinin Değerlendirilmesi

Bu bölümde yukarıdaki yapılan anketlerin analizi ve değerlendirmeleri yapılmaktadır.

2.4.2.1. Tarama (Betimleme) Anketin Analiz Değerlendirmesi:

Bir grup yurt öğrencisi üzerinde yapılan taramaları ile ankete katılan öğrencilerin yaş göstergisi sakinlerin çoğu 20-23 yaş arasındadır. 30 yaştan büyük olan daha az sayıda öğrenci grubu bulunmaktadır. Bu konu, öğrencilerin canlılığına ve bu kategoriyi benimseme gerekliliğine işaret eder. Cinsiyet farkı ile yüzde 55'den fazla öğrenci kızlardan ulaşmaktadır. Demografik bakışı ile yurttaki kalan öğrencilerin yüzde 50'e yakın çoğunluğu Arap coğrafyalarından gelen öğrencilerdir. Hemen ardından gelen grubu farklı vilayetlerden gelen Türk Milleti Öğrencileri teşkil etmektedir. Eğitim bölümleri anket sonuçlarında ise yurt öğrenlilerinin ekseriyetini müh öğrenciler oluşturmaktadır. Bu grup öğrencilerin tamamı yurtdışından gelen kimlikli öğrencilerdir. Yukarıda tez yazarı tarafından anket sonuçlarına göre gerçekleştirilmiş tabloda, en çok 3. sınıf öğrencilerine rastlanır; Bu grup öğrenciler Ürdün uyrukludur. Ürdün uyruklu öğrencileri, çoğunluk açısından mühendis bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler izlemektedir.

2.4.2.2. Soru-Cevap Anketinin Analiz Değerlendirilmesi

Yukarıda sorulmuş sorular ve mükerrer cevapları listeye alınmıştır. Soruları sormak ve cevaplar almak bir ay boyunca sürmüştür. Çünkü yurdun yönetiminin öncelikli olarak izim vermesi gerekiyordu. Yanısıra ACÖY yönetimi yardımcıları, bu tarama (betimleme), anketi uygulamasında birlikte olmak ve tez yazarını denetlemek durumunda idiler. Anket sorularının sorulması ve cevapların alınması, tez yazarının öğrencilerle ayrı, ayrı bizzat görüşerek uygulanmak durumunda kaldı. Her bir görüşme esnasında ve ACÖY'nu mekân gözlemlerinde yurt yönetim yardımcılarının kontrolü ve denetimi birlikte olmak zorundaydı.

Ayrıca, görüşme ve anket sonucunda elde edilmiş sonuçların yüzdeleri ile yurdun yönetiminden alınmış oranlar birbirine çok yakın gelmektedir. Açıklamalı 10 soru ACÖY öğrencilerine soruldu. Elde edilmiş cevaplar mantıklı ve öğrenci çoğunluğunda tekrar eden, mükerrer cevaplar olarak gruplandırılabilir. Bu bakış açıları ile on adet soruya verilmiş cevaplar gruplandırılmış cevaplar olarak aşağıda genellendirilmiş, Tablo 19 ve Tablo 20 ye işlenmiştir.

1. Geldiğiniz şehir ya da yaşadığınız ülke ile İstanbul arasında ne gibi farklar vardır?

Tüm öğrenciler İstanbul'un dışından gelen insanlar olarak, çoğu İstanbul'un güzelliği ve kalabalığından bahsetmiştir; farklar ise geldikleri ülkelerde evler daha büyük ve İstanbul evlerinin küçük olduğunu ifade etmektedirler.

2. Yurt ile okul arasında ne kadar mesafe var? Ve ne şekilde gidip geliyorsunuz?

Bu soruya gelince, öğrencilerin çoğunluğu okullarına yüreyerek gidip gelmektedirler. En azı 5 dakika en çoğu yarım saat kullanır. Böylece öğrenciler, yurdun üniversitelere ve diğer okullara toplu ulaşımın yakınlığının önemli olduğunu göstermektedirler. Bir kısım öğrenciler.

3. Okuldan geldiğiniz zaman yurda girdiğinizde sizi cezbeden ve kendinizi en huzurlu hissettiğiniz yer neresidir?

Bu soru cevaplarına göre cazip olan noktalar, her öğrencinin öncelikle kendi odası ön planda değerlendirilmiştir. Bazı öğrenciler ana girişteki lobide, diğer bazıları kütüphanede huzur bulduklarını beyan etmektedirler. Ayrıca yurttaki kalan öğrencilerin hiç birisi huzursuzluk hissettiği ifade edilmedi.

4. Ana binanın lobisini ve ortak alanları hangi saatte ve nasıl kullanıyorsunuz? Bu lobide alabildiğiniz yemek veya içecek var mı?

Bu soru cevabında, ilk baştan hiç kullanmayanlar vardı. Kullananlar ya da kullanmayanlar arasında birçoğu, yurda geç vakit geldikleri için, zaman bulamadıkları için, nadir bir şekilde kullanıyorlar veya hiç kullanmamaktadırlar. Lobiyi kullananlar birçoğu ise, akşamları kafeterya, ana giriş ve lobi kullandıklarını ifade edilmişlerdir. Sabahları spor salonunu kullananların sayısı da az değildir. Bu öğrenciler okula dinlenmiş zihinle, ferah bir şekilde gitmek istediklerini ifade etmişlerdir.

5. Birinci katta mevcut olan terasları günde ya da haftada kaç kere kullanıyorsunuz?

Bu soruyu şöyle cevaplandırmışlardır. Öğrenciler tarafından, yüzde 95'e yakın bir gruba, haftada bir kere kesin olarak kullanmakta ve hatta mangal yaptıklarından söz etmektedirler. Hafta sonlarında haftada birgün kullananlar yine akşam yemeklerinde ya da kahvaltı yapmak için değerlendirmektedirler. Her gün kullanmış olanların sayısı yüzde 50'den fazladır. Bu grup, her gün düzenli olarak

arkadaşlarla oturup sohbetlerde bulunmaktadır, Ayrıca, bütün bu grup üyeleri hava şartlarının uygun, güzel olduğu durumlara göre bu cevapları vermiştir

6. Ortak alanların, en çok hangisi kullanıyorsunuz ve hangi saatlerde? Bir günde ya da haftada kaç kere kullanıyorsunuz?

Bu sorunun cevapları aslında bir evvelki soru ile aynı olsa da, ana giriş bölümü, akşam okullarından geldiklerinden güneş batana kadar uygun kullanıldığını ortaya koymaktadır. Kafeterya geç vakitlerde oturup şeyler içmek ve sohbet etmek adına yoğun kullanılmaktadır. Spor salonları hemen hemen her gün kullanılmaktadır. Teraslarda arkadaşlarla hafta sonlarında, kütüphane, özellikle sınav istisnalarında ileri düzeyde bir kullanıma uygun olmaktadır.

7. Bu yaşadığınız yurttta sizin için en güzel en değerli en çok hoşunuza giden mekân ya da mekânlar hangileridir?

Bu sorunun cevabında, öğrencilerin kanaatlerinin ekseriyeti tüm ortak alanların güzel olduğunu ifade etmişlerdir. Bilhassa spor salonu ve teraslarda çoğunluğun düşüncesine göre, uyumsuz gelen herhangi bir cevap yoktur. Sadece iç avlular ve iç teraslarda eğer donanımları doğru ve yeterli olursa, daha iyi bir şekilde kullanım sağlanabileceğini söylemişlerdir.

8. Oda yâda genel terasların sizce güvenlik önlemleri yeterli midir? Korkuluklar düşmeye neden olabilir mi?

Monte edilmiş olan güvenlik önlemleri standartlara uygundur. Tamamen tüm öğrenciler bu kamera ve takip sistemlerinin gerekliliğini savunmuşlardır. Ayrıca, teraslara korkuluk takılması talebinde bulunmaktadır. Tez yazarı tarafından gidip yerinde inceleme yapıldığında, gerçekten tehlikeli olabileceği tespit edilmiştir. Duvar yüksekliğinin 90 cm ve üzerine monte edilmiş mermerin genişliği 30 cm olduğunda bazı öğrencilerin duvarın üzerine oturma eğilimi göstermesi durumunda tehlikeli olabilecektir.

9. Bu yaşadığınız yurttta sizin için az kullanılan, en verimsiz, en kötü ise yaramayan mekân yâda mekânlar hangileridir? Hangi nedenle?

Eleştirme az bulunmaktadır. Fakat çamaşırvhanenin-2 katta olduğu nedenle kullanışsız olduğu, spor salonu küçük olduğundan ve spor araçlarının çeşitinin az olması nedeniyle, terasların mekân donanımlarının olmaması nedenleri ile iç mimarlık bakış açısı ile yetersizlik ve ihmal edildiği açıklamaları elde edilmiştir.

10. Yaşadığımız odada size en çok huzur veren bölüm hangisidir? Ve neden?

Yurt öğrencilerinin çoğunun en çok huzur veren yer odam diye cevaplandırması yaşamın kendisinin özündedir. Cam kenarında oturup çay içmek, bilgisayarda okuyup ya da oyun oynamak, arkadaşlarla birlikte yemek yapmak, yemek, en çok uyguladıkları aktivitelerdendir. Önemli olan bütün aktivitelerinin yoğun olarak odalarında olduğunu ifade etmektedirler.

2.4.2.3. Memnuniyet Analizin değerlendirilmesi:

Örnek olay taraması yöntemine uygun gelen bir öğrenci yurdunun incelenmesinin gerçekleştirilmesi ardından, öğrencilerin ekseriyetinin, yurdun fiziksel, sosyal, güvenlik vb. özelliklerinden memnuniyet özelliklerinin tatmin edici bir düzeyde ortaya çıkmış olması, inşaatı yeni bitmiş, nisbeten yeni yerleşilmiş bir yurtda daha da eksikliklerin var olduğu gözardı edilmemelidir. Uygulamalı çalışmaya göre öğrenciler için en düşük düzeyde değerlendirme ve memnuniyet sağlayan en belirgin unsurlar Tablo 20 sonucunda elde edilmiş bilgilere göre aşağıdadır:

- Beş puanlık en yüksek memnuniyet Revir ve hemşirenin görevlerini yerine getirmesinde gereken müdahaleleri doğru ve insancıl yapması üzerinedir.
- Ardından, güvenlik görevlilerinin kendileri ve kontrol sisteminin yeterli ve düzgün çalışmış olması konusundadır.
- Diğer memnuniyet ifade eden konular ise, genel ihtiyaç ve gençlerin sağlıklı yaşamları konusundaki ihtiyaç mekanlatrının doğru ve yeterli olmuş olması üzerine olumlu sonuçlar vermiştir.

Dört derecelik puan almış olan spor salonu bölümü, idari, işletme bölümüne de memnuniyet gösterilmektedir. Sırada çamaşırhane teraslar, avlu alanları sosyal alanlar bölümlerinden memnuniyetifadeleri daha az gösterilmektedir.

Kalan üç, iki ve bir puanlık araştırma sonuçları, Ateş Corner Öğrenci Yurdu (ACÖY), öğrencilerinin genel memnuniyet düzeylerinin ortalama bir dereceye geldiğini (66,87%) göstermektedir, Bu konu da, ACÖY'nun olması gereken standartları, ortalamanın üzerinde bir düzeyde uyguladığını göstermektedir. Türkiye'deki öğrenci yurdu standartlarına göre öğrenci gereksiminlerinin bütün yurtlarda tam olarak karşılandığı söylenemez. ACÖY özellikle Türk yurt standartlarını önemsemiş ve değerlendirmiş gibi görülmektedir. Ancak yerli

sağlanamayan birçok gereklilik halen mevcuttur. Bu durum öğrencilerin bu yurtaki değerlendirme sonuçlarına ve kendilerine verilen hizmetlerden memnuniyet düzeylerine etki etmektedir.

Bu sonuçların doğru olduğunu sağlamak için, ACÖY’ndaki gerekliliklerin ve uygulanmış özelliklerin Türk Standartları’na uygunluğu, 3.4.3 ACÖY Analizi sonuç Eleştirileri bölümünde sunulmaktadır

2.4.3. ACÖY Analizinin sonuç Eleştirileri:

Bölüm kendi ekseninde iki grupta ele alınmıştır. Birinci grup standartlara uygun özellikleri, ikinci grupta uygun olmayan nitelikleri incelemektedir.

2.4.3.1. Uygun Olan Standartlar

Tablo 22: ACOY Fiziksel özelliklerinin Türk Yurt Standartlarına uygunluğu karşılaştırması

Maddeler	Açıklamalar	UYGUNLUK
MADDE 9	(1) Kurumlarda bölümlerin tavan yüksekliği taban ile tavan arasındaki mesafe ölçülerek belirlenir. Tavan yüksekliği 2,5 metreden az olamaz. Tavan yüksekliğinin 3 metreden fazla olması durumunda, hacim hesaplanırken tavan yüksekliği 3 metre olarak kabul edilir.	Uygundur
	2) Kurumların, kontenjana esas teşkil eden alan veya hacimleri hesaplanırken çıkan nihai sonucun küsuratlı olması halinde 0,5 ve üstü değerler bir üst rakama yuvarlanır.	Uygundur
MADDE 10	(5) Öğrenci yurt ve pansiyonlarında; a) Yatakhanelerde her bir öğrenci için en az 12 m ³ hacim düşecek şekilde kontenjan belirlenir. Öğrenci yurt ve pansiyonlarında bir kişilik yatakhaneler, 8 m ² den küçük olamaz. Yatakhane içerisinde bulunan	Uygundur

M addeler	Açıklamalar	UYG UNLUK
	banyo, tuvalet ve lavabo alanı yatakhane hacim veya alan hesabına dâhil edilmez.	
	(6) Yükseköğrenim öğrencilerine hizmet veren öğrenci yurt ve pansiyonlarında her bir yatakhane en az 1 ya da 3, en çok 6 öğrenci barınabilir. Bir yatakhaneye iki öğrenci kontenjanı verilmez ve yerleşimi planlanamaz	Uygundur
	(7) Bendinde belirlenen yatakhaneler bulunmakla birlikte ayrıca içerisinde tuvalet, lavabo; buzdolabı, çamaşır makinası, ütü, televizyon, koltuk, sehpa, çalışma masası, sandalye ve benzeri eşyalar bulunan en az 24 m ² büyüklükte 1 kişilik odalar ile 1 ya da 3 kişilik, içinde yatak odası, çalışma/oturma odası bulunan en az 36 m ² alana sahip süit daireler bulunabilir	Uygundur
	(8) Her bir öğrenci stüdyo dairesinde 1 ya da 3 öğrenci barınabilir. Öğrenci stüdyo dairesi, bir öğrenci için en az 20 m ² alana; 3 öğrenci için en az 40 m ² alana sahip olur. b) Her bir öğrenci stüdyo dairesinde mutfak, çalışma, yatma ve oturma alanları bir arada bulunur. Öğrenci stüdyo dairesindeki banyo, tuvalet ve lavabo ise bu alandan en az bir kapıyla ayrılır	Uygundur
MADDE 11	(1) Kurumlarda yatakhane ve çalışma odalarının kapı genişliği en az 80 cm olmalıdır. Kapılarının genişliği 140 cm'den fazla olursa kapılar çift kanatlı yapılır.	Uygundur
	(2) Kapıların genişliği, kapı kasasının içten içe ölçülmesiyle belirlenir	Uygundur

M addeler	Açıklamalar	UYG UNLUK
	(3)Yatakhane kapıları içeri doğru, çalışma odası kapıları koridora doğru açılır. Kapıların içeri ya da dışarıya doğru açılmaması hâlinde, duvara paralel olarak açılır şekilde sürgülü kapı yapılır. Koridor genişliği 2 metreden fazla ise yatakhane kapıları dışarı doğru açılabilir.	Uygundur
	(4) Kapılara eşik yapılmaz. Eşik yapılması halinde engelli bireylerin hareketini, yangın çıkışlarını ve benzeri eylemleri engellemeyecek önlemler alınır.	Uygundur
MADDE 12	(2) Kurum binalarının merdiven genişliği; kontenjanı en çok 200 öğrenci olanlarda en az 1,2 metre olur. Bunun üzerindeki her 1-100 öğrenci kontenjanı için 0,2 metre daha ilave edilir. Kurumun bütün katlarına ulaşan asansör ve asansörün jeneratöre bağlı olması durumunda, kurumda merdiven genişliği en az 1 metre olur. Bu durumdaki kurumlarda, 200 öğrenci kontenjanının üzerindeki her 1-200 öğrenci kontenjanı için 0,1 metre daha ilave edilir. Yangın merdiveni ile genişliği 1 metreden az olan merdivenler hariç olmak üzere merdiven genişliği hesabında kurumda bulunan merdivenlerin toplam genişliği dikkate alınır.	Uygundur
	(3) Kurumların bulunduğu binanın bahçe ve bina girişinde merdiven bulunması hâlinde bedensel engelli bireyler için rampa, dikey engelli lifti veya güvenlik tedbirleri alınmış benzeri erişim imkânları bulunur. Engelli rampalarının eğimleri ilgili mevzuata uygun olmak şartıyla en fazla % 8 olmalıdır.	Uygundur
	(4) Merdiven basamaklarının algılanabilmesi ve kayıp düşmenin önlenmesi için basamaklara kaymaz şeritler.	Uygundur

M addeler	Açıklamalar	UYG UNLUK
MADDE 13	(1) Öğrenci yurt ve pansiyonlarının koridor genişlikleri; koridorda yatakhane ve çalışma odası bulunuyorsa ve bu koridordaki yatakhanelerin toplam kontenjanı en çok 10 ise 1 metreden, en çok 25 ise 1,2 metreden, en çok 50 ise 1,5 metreden, 50'den çok olanlarda 2 metreden az olamaz.	Uygundur
	(2) Öğrenci stüdyo daireleri ve öğrenci apart dairelerinde koridor genişlikleri; bağımsız daireler aynı katta ise koridordaki dairelerin toplam kontenjanı en çok 10 ise 1 metreden, en çok 25 ise 1,2 metreden, en çok 50 ise 1,5 metreden, 50'den çok olanlarda 2 metreden az olamaz.	Uygundur
MADDE 14	(1) Kurumlarda su kesintisi durumunda kullanılmak üzere paslanmaz çelikten ve TS 1258 standartlarına uygun yapılmış, toplam kurum kontenjanına göre öğrenci başı en az 30 litre hacminde, binanın tesisatına bağlı modüler su deposu veya tankı bulundurulur. Yemekhane veya mutfak varsa kişi başı 10 litre daha ilave edilir.	Uygundur
MADDE 19	(1) Öğrenci yurt ve pansiyonlarının mescit/ibadethane, kütüphane ve dinlenme odaları dışında kalan bölümlerinin zemininde halı ve benzeri kaplama malzemeleri kullanılamaz. Ancak oda içlerinde ve koridorlarda ses yalıtımı sağlayan yolluk türü malzeme kullanılabilir.	Uygundur
	(2) Kurum binası ya da binalarının bahçeli olması durumunda, bahçe duvarla çevrilir. 12	Uygundur
	(3) Öğrenci apartları ve öğrenci stüdyo daireleri kurumlarında dairelerde kullanılan elektrik, su, doğal	Uygundur

M addeler	Açıklamalar	UYG UNLUK
	gaz gibi hizmetlerin bedeli, hizmet sunum taahhütnamesinde belirtilmek kaydıyla öğrenci veya kurum tarafından karşılanır.	
	(4) Öğrenci yurt ve pansiyonlarında öğrencilerin valizlerini koymak amacıyla valiz odası kurum yönetimince düzenlenebilir.	Uygundur
	(5) Öğrenci yurtlarında ve ortaöğretim öğrencilerinin barındığı pansiyonlarda jeneratör bulunması zorunludur.	Uygundur
	(6) Rahatsızlığı nedeniyle yatakhane dışında istirahat etmesi gereken öğrencinin, bulunması halinde sağlık odası/revirde istirahat etmesi için gerekli imkânlar sağlanır.	Uygundur
MADDE 15	(1) Öğrenci yurtlarında bulunması gereken bölümler:	
	d) Çok amaçlı salon/spor odası: Çok amaçlı salon veya spor odası bulunur. 20 m2 den az olmayacak şekilde düzenlenir.	Uygundur
	ç) Çamaşırhane ve ütü odası: Çamaşırların yıkanıp kurutulabileceği çamaşırhane odası bulunur. Ütü yapılabilen uygun ortam ve malzeme sağlanır.	Uygundur
	e) Diğer personel odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olur.	Uygundur
	f) Dinlenme Odası: Öğrencilerin sohbet edebilecekleri, sosyal etkinliklerde bulunabilecekleri şekilde ve büyüklükte düzenlenir.	Uygundur
	h) Güvenlik odası/alanı: Yurt binasının girişinde veya dışında uygun bir yerde ve yeterli büyüklükte olur.	Uygundur
	ı) Kantin/çay ocağı: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte	Uygundur

M addeler	Açıklamalar	UYG UNLUK
	uygun fiziki şartlara ve donanımına sahip olacak şekilde düzenlenir.	
	i) Kütüphane: En az 20 m ² büyüklüğünde olur. Öğrencilerin ihtiyaçlarına ve seviyelerine uygun kitaplar, internet, bilgisayar ve yazıcı bulunur.	Uygundur
	k) Mutfak: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olur. Yemek pişirme, saklama ve servis araç gereçleri ile temizlik araçları bulunur. Yemeklerin hizmet alımı yoluyla temin edilmesi durumunda yemek servisi için uygun şekilde düzenlenir.	Uygundur
	l) Müdür odası: En az 10 m ² olur.	Uygundur
	m) Müdür yardımcısı odası: En az 10 m ² olur. Kontenjanı en az 150 öğrenci olan kurumlarda zorunludur. 8	Uygundur
	n) Rehberlik odası: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu öğrencilerinin barındığı yurtlarda en az 10 m ² büyüklükte olur. Ortaöğrenim öğrencilerinin barındığı yurtlarda ise isteğe bağlı olarak düzenlenir.	Uygundur
	o) Sağlık odası/revir: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu ve ortaöğretim öğrencilerinin barındığı yurtlarda kontenjana bakılmaksızın, yükseköğrenim öğrencilerinin barındığı yurtlarda ise kontenjanın 150 ve üzerinde olması durumunda en az 10 m ² büyüklükte, içinde ilk yardım dolabı, portatif bir sedye ve istirahat etmek üzere hazırlanmış en az bir yatağın bulunduğu sağlık odası/revir düzenlenir.	Uygundur
	ö) Temizlik malzemeleri odası: Erzak deposu/ambar ve mutfaktan bağımsız, kilitlenebilir bir oda düzenlenir.	Uygundur
	p) Tuvalet ve lavabolar: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu	Uygundur

M addeler	Açıklamalar	UYG UNLUK
	yurtlarının yatakhanelerinde tuvalet ve lavabo bulunmaz; katlarda 8 öğrenci kontenjanına kadar bir tuvalet ve bir lavabo bulunur. Ortaöğrenim ve yükseköğrenim yurtlarında her yatakhane odasında ayrı kabinler halinde bir tuvalet ve bir lavabo bulunabilir. Bulunmaması halinde katlarda 8 öğrenci kontenjanına kadar bir tuvalet ve bir lavabo bulunur. Engelli öğrencilere barınma hizmeti verilen katlarda tuvalet, lavabo ve banyolardan en az bir tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir. Erkek ve kadın personel için her 10 personele kadar birer tuvalet ve lavabo ayrılır, engelli personele de uygun olarak düzenlenir.	
	r) Veli görüşme/ziyaretçi alanı/odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte giriş katında bulunur.	Uygundur
	ş) Yemekhane: Öğrenci kontenjanına uygun büyüklükte, ihtiyaca cevap verecek şekilde düzenlenir.	Uygundur
	t) Yönetim memuru odası: En az 8 m2 büyüklükte olur.	Uygundur
	(2) Yurt binalarında giriş kapıları ve binanın tüm dış cephelerini görüntüleyen, yeterli çözünürlükte ve en az üç aylık kamera kaydını saklama özelliği bulunan görüntüleme sistemi bulunur.	Uygundur

ACÖY Türk Yurt Standartlarını genelde karşılamaktadır. Yalnız 8. Madde'ye göre bazı uyumsuzluklar içermektedir. Ayrıca 15. Madde'ye göre ise, bazı eksiklikleri vardır. Bu özellikler aşağı bölümlerde matris analizi karşılaştırmaları ile saptanmaktadır.

2.4.3.2. Türk Yurt Standartlara Uygun Olmayan Özellikler

MADDE 8: Kurumların yatakhane ve çalışma odalarında var olan pencerelerin binanın dış cephesinde bulunması ve doğal havalandırmayı sağlaması gerekir. Bu bölümlerdeki toplam pencere alanı, o bölümün taban alanının %10'undan az olamaz. Yeterli aydınlatma ve merkezi havalandırma sistemi bulunan kurumlarda yönetim odaları, ziyaretçi görüşme odası, kütüphane, dinlenme odası, yemekhane, spor odası, revir odası, erzak deposu ve diğer bölümlerde pencere şartı aranmaz,

Tablo 23: Turk Yurt Standartları'nin Madde 8' ine gore uygun olmayan bolumler

Türü	Alanı / M2	Planı	Standart	İncelenen Ateş Corner	Standart eleştirisi
1+0 stüdyo	Net alanı: 40 M2		3,5 m2	3,12	Standarttan azdır
1+0 Balkonlu stüdyo	Net alanı: 46 M2		3,8	3,12	Standarttan azdır
1+0 Teraslı stüdyo	Net alanı: 67 M2		4,2	3,12	Standarttan azdır
1+1 Balkonlu daire	Net alanı: 74 M2		6,9	9,36	Standarttan fazlasıdır

	Net alanı: 84 M2		7,9	9,36	Standarttan fazlasıdır
	Net alanı: 104 M2		7,9	9,36	Standarttan fazlasıdır

ACÖY'nun öğrenci odalarında gerek m² alanları, gerekse tüm dönanımlar itibariyle standartlara uyum sağladığı halde, sadece, odaların m² alanlarına göre pencere açıklıkları ya biraz az ya da gereksiz yere fazla büyük yapılandırılmıştır. Bu bakış açısıyla odaların pencere açıklıkları dışındaki mimarlık ve iç mimarlık projelendirilmeleri standartlara uyum sağlamaktadır.

Standar dışında kalmış olsa da, öğrencilerin, dar ölçülü iç avlu yönüne bakan odalarının, karşı odaların pencereleri ile çok karşı, karşıya denk gelmiş olması ve pencerelerini açamama sorunlarının bulunduğu gözden kaçmamaktadır

MADDE 15 (1) Öğrenci yurtlarında bulunması gereken bölümler

Tablo 24: Turk Yurt Statandartlari 15. Madde'ye gore bulunmasi gerekli bolumler.

Ma ddeler	Açıklamalar	Uygunluk
MADDE 19	(1) Öğrenci yurtlarında bulunması gereken bölümler: a) Arşiv ve dosya odası: İsteğe bağlı ve ihtiyaca cevap verecek büyüklükte olur.	Yok
MADDE 15	c) Belletici odası: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu ve ortaöğrenim öğrencilerinin barındığı yurtlarda en az 8 m ² büyüklükte olur. Birden çok belletici olduğunda her biri için 4 m ² daha ilave edilir.	Yok ACÖY'nda müh öğrencileri de var olduğundan
	g) Erzak deposu/ambar: Gıda maddelerinin uygun şartlarda korunacağı biçimde ve	Yok Yurtta Lokanta ve

Ma ddeler	Açıklamalar	Uygunluk
	ihtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir.	kafeteryayı farklı bir şirket işletiyor olduğu nedenle
	ğ) Çalışma odası: Yurtlarda bir veya birden çok sayıda çalışma odası bulunur.	Yok Yurdun kütüphanesi çalışma odasını karşılıyor olabilir
	j) Mescit/ibadethane: En az 10 m ² büyüklükte ve ibadet etmeye uygun, doğal havalandırması ve aydınlatması sağlanmış olarak düzenlenir. Ayrıca, abdest almaya uygun alan düzenlenir.	Yok Yurt ağırlıklı olarak yabancı öğrenciler için planlanmıştır. Arap uyruklular düşünülmemişti
	s) Yatakhane: Bu Yönergede belirlenen standartlara uygun büyüklükte ve en az 40 öğrenci kontenjanına göre düzenlenir, yatakhane odalarından en az biri engelli erişimine uygun biçimde olur.	Yok Bütün yurt öğrencilerinin özel odaları olduğundan yatakhaneye gerek yoktur.

Türk Yurt Standartları doğrultusunda yukarıdaki maddelere göre ACÖY’ nda daha iyi konumda olan özellikler yukarıda Tablo21 de tanımlanmıştır. Eksik olduğu düşünülen mekânların ise genelde karşılıkları ve özgünyaşam ortamı sağlayabilecek karşılıkları bulunmaktadır. Bu özelliklerin açıklamaları yukarıda Tablo 22 de tanımlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

3. YURT GEREKSİNİMLERİNİN ÖZETİ VE ATEŞ CORNER KOŞULLARININ UYGUNLUĞU

Bu bölüm, öğrenci yurtları için çeşitli fiziksel ve psiko-sosyal kullanıcı gereksinimlerini özetlemektedir. Öğrenci konaklaması için fiziksel ve psiko-sosyal kullanıcı gereksinimleri, bireylerin özel ihtiyaçlarına katkıda bulunan çok çeşitli faktörleri kapsar. Bu faktörler fizyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel özellikleri ve dahada önemlisi güvenliği içerir. Bu gereksinimlerin belirlenmesinde cinsiyet, yaş, fiziksel özellikler gibi fizyolojik özellikler ile çevreye uyum ve sosyal ilişkiler gibi psikolojik özellikler rol oynamaktadır. Ek olarak, aile büyüklüğü ve gelir gibi sosyo-ekonomik faktörler ile eğitim ve gelenekler gibi kültürel unsurlar da konaklama arayan öğrencilerin ihtiyaçlarını etkiler. Ancak bu tez kapsamında, ACÖY’nda kalan öğrencilerin kullandığı özel odaları ve ortak kullanım mekânlarının öncelikli olarak fiziksel özelliklerinden ve mekânları kullanmaktaki memnuniyetlerinden konu edinilmiş ve araştırma konusu bu çerçevede derinleştirilmiştir. Konu dışında kalan genelde sosyal ve sosyo-ekonomik nitelikler, ayrıca, aile yapıları ve kültürel unsurlara girilmemiştir.

Öğrenci konaklaması için kullanıcı gereksinimlerini göz önünde bulundururken, bunları fiziksel ve psiko-sosyal yönleri göre kategorize etmek önemlidir. Fiziksel gereksinimler öncelikle fiziksel çevre açısından konforun sağlanmasına odaklanır. Bu, sağlık ve güvenlik ihtiyaçlarının ele alınmasını ve mekânsal koşulların dikkate alınmasını içerir. Hava sıcaklığı, nem ve giysi gibi faktörlerden etkilenen termal konfor gibi hususların dikkate alınması gerekir. Bakımlı banyolar, duşlar, tuvaletler, çamaşırhaneler ve güvenilir su temini ve atık bertaraf sistemleri dâhil olmak üzere yeterli teknik hizmetler esastır. Dış gürültüyü en aza indirecek önlemlerle birlikte akustik konfor, konsantrasyon ve iletişime elverişli bir ortam yaratmak için de önemlidir. Ek olarak, iç mimari, aydınlatma tasarımı, cephe tasarımı ve mekânın genel estetik çekiciliğine dikkat edilmelidir. Bütün bu iç mimarlık kapsamındaki fiziksel ve öğrenci psikolojini ilgilendiren

konular ACÖY çerçevesinde yeterince ele alınmış, incelenmiş ve kanıtlarıyla gözler önüne serilmiştir.

Öğrenci konaklaması için psiko-sosyal gereklilikler, kullanıcıların psikolojik iyi oluşları etrafında şekillenmektedir. Mahremiyet, davranışsal ihtiyaçlar ve estetik tercihler temel hususlar olurken ACÖY öğrencilerin bu tür ihtiyaçlarını doğru bir şekilde karşılamıştır. Yurdun oda düzeni ve mobilya kalitesi, öğrencilere mahremiyet, güvenlik ve kişiselleştirme seçenekleri sunarken birden çok işlevi kolaylaştırmıştır. Sağlık, geri dönüşüm verimliliği ve iç mekân hava kalitesi de iyi hava kalitesinin sağlanması, kirliliğin en aza indirilmesi ve sürdürülebilir uygulamaların teşvik edilmesi için ele alınması gereken önemli faktörler ACÖY’nda yeterince ele alınmış ve bütün gerekleri uygulanmıştır. Yangın güvenlik önlemleri, yangın güvenlik sistemlerinin sağlanmasını ve bakımını gerektiren bina sakinlerinin güvenliğini garanti etmek için çok önemlidir. Son olarak, oda erişim kontrolü, kişisel depolama çözümleri ve genel bina güvenlik önlemleri gibi unsurları kapsayan mahremiyet, işlevsellik ve güvenlik ACÖY’nda yeterince dikkate alınmıştır. Öğrenci konaklama yerleri, bu farklı kullanıcı gereksinimlerini karşılayarak sakinleri için rahat, elverişli ve tatmin edici bir yaşam ortamı ACÖY’n da sağlayabilmiştir.

Önceki gereksinimlere göre ACÖY’nun önemli özellikleri aşağıdaki noktalarda özetlenebilir: Bir önceki bölümde NCadde Ateş Köşesi öğrenci yurdunun fiziksel ve psiko-sosyal yönleri ele alınmaktadır. Yurttaki çeşitli özellikler ve sistemler hakkında bilgi vermektedir.

Yurttaki ısıtma ve soğutma sistemi, her odaya kurulan klima ünitelerine dayanmaktadır. Bu sistem bireysel sıcaklık kontrolü, enerji verimliliği sağlar ve boş odalarda enerji israfını önler. Ancak daireler arasındaki elektrik bağlantı hataları ve olası su hasarı gibi bazı dezavantajlar da mevcuttur.

Yurt, iyi tasarlanmış banyolar, su temini ve drenaj sistemleri dâhil olmak üzere destek ve bakım hizmetleri sunmaktadır. Taşkınları önlemek için yeterli yağmur suyu drenajı sağlanır. Düzenli bakım ve temizlik çalışmaları yapılmakta olup, havalandırma sistemleri mevcuttur.

Yurt, işitsel konforu sağlamak için akustik ve ses yalıtım sistemi uygulamıştır. Çift katmanlı pencereler, ses yalıtım malzemeleri kullanılan duvarlar ve gürültü seviyeleri ile ilgili düzenlemeler huzurlu bir ortama katkıda bulunur.

Yurdun iç ve dış tasarımı görsel konfor, doğal ve yapay aydınlatma ve estetik çekiciliğe odaklanmaktadır. Atmosferi geliştirmek için özel tablolar ve öğrenci resimleri sergilenir.

Yurttaki odalar, yatak, çalışma masası, gardırop ve elektrikli ev aletleri gibi temel eşyalarla döşenmiştir. Odalardaki alan tasarımı ve tahsisi öğrenciler tarafından yeterli görülmektedir.

Temizlik, geri dönüşüm verimliliği ve havalandırmayı sürdürmek için çaba gösterilmektedir. Kategorize edilmiş konteynerlerle çöp alanları sağlanmış olup, havalandırma sistemi temiz hava sirkülasyonu sağlamaktadır. Yangın güvenliği önlemleri arasında sprink sistemleri, yangın alarmları, yangın söndürücüler ve açıkça işaretlenmiş yangın çıkışları bulunur.

Mahremiyet, emniyet ve cinsiyet bir arada yaşama, güvenlik sistemleri, gözetleme kameraları ve sıkı giriş ve çıkış kontrolleri aracılığıyla ele alınmaktadır. Bay ve bayan odaları arasındaki mahremiyet şikâyetleri, pencere ve perdelerde buzlu ya da dumanlı film tabakaları kullanılarak giderilmektedir.

İyi tasarlanmış koridorlar, asansör alanları, yön levhaları ve açıkça işaretlenmiş kat numaraları ile sirkülasyon ve yönlendirme verimliliği sağlanmaktadır. Öğrenci psikolojisi için iyi oluşum sağlanmasının önemi vurgulanmakta, yurt personelinin davranışları öğrenciler için destekleyici ve güvenli bir ortam yaratılmasında önemli rol oynamaktadır.

Genel olarak, NCadde Ateş Corner Öğrenci Yurdu, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için kaliteli yaşam koşulları, güvenlik önlemleri ve psikolojik destek sağlamaya odaklanmaktadır. Çünkü öğrencilerin her türlü problemlerine karşı önlem almaya ve çözüm getirmeye odaklanılmıştır.

Genel değerlendirmeleri

İkinci Bölüm'ün literatür taraması hem fiziksel hem de psiko-sosyal yönleri kapsayan öğrenci konaklamalarına ilişkin genel gereklilikleri tartışmaktadır. Fizyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel özellikler dâhil olmak üzere öğrencilerin özel ihtiyaçlarına katkıda bulunan çeşitli faktörleri vurgular. Fiziksel gereksinimler, termal konfor, teknik hizmetler, akustik konfor, iç mimari, aydınlatma ve estetik gibi yönleri ele alarak konfor ve güvenliğe odaklanmaktadır. Öte yandan, psiko-sosyal gereksinimler mahremiyet, davranışsal ihtiyaçlar, estetik, sağlık, geri

dönüşüm verimliliği, iç hava kalitesi, yangın güvenliği ve güvenlik etrafında dönmetedir.

Üçüncü Bölüm, özellikle NCadde ACÖY örneğini, özelliklerini ve sistemlerini vurgulayarak sunar. Isıtma ve soğutma sistemi, destek ve bakım hizmetleri, akustik ve ses yalıtımı, iç ve dış tasarım, döşeme, temizlik, geri dönüşüm verimliliği, havalandırma, yangın güvenlik önlemleri, mahremiyet ve güvenlik önlemleri, sirkülasyon verimliliği ve önemi hakkında bilgi verir.

İkinci ve üçüncü bölümler karşılaştırıldığında, NCadde ACÖY’nu konu alan üçüncü Bölüm, İkinci Bölüm’de belirtilen pek çok gereksinimle örtüştüğü ve bunları yerine getirdiği görülmektedir. İkinci Bölüm ilk metinde belirtilen fiziksel ve psiko-sosyal gereksinimleri karşılamak için yurt tarafından alınan özel önlemleri tartışmaktadır. Isıtma ve soğutma için bireysel sıcaklık kontrol sistemlerinin kurulumu, iyi tasarlanmış banyolar, su temini ve drenaj sistemleri, akustik ve ses yalıtım önlemleri, görsel konfor, yeterli döşeme, temizlik ve geri dönüşüm çabaları, yangın güvenlik önlemleri, mahremiyet ve güvenlikten bahseder. Teknik sistemler, verimli dolaşım ve psikolojik esenliğe vurgu yapmaktadır.

Genel olarak, üçüncü Bölüm, NCadde ACÖY’ nun İkinci Bölüm’de belirtilen gereksinimlerini karşılamak için çeşitli önlemleri nasıl uyguladığını göstermektedir. Yurdun öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılamak için kaliteli yaşam koşulları, güvenlik önlemleri ve psikolojik destek sağlama taahhüdünü gösterir.

SONUÇ, BULGULAR ve ÖNERİLER

Bu çalışma, genel olarak Türkiye'deki öğrenci yurtları hakkında genel bir teorik çerçeve sunmayı ve özel olarak, bu yurtlardan birinin gerçek bir örneğini ve bu hizmet sektörü için onaylanmış Türk Öğrenci Yurdu Standartları'na ne ölçüde uyum sağladığını açıklamayı amaçlamıştır.

SONUÇ

Bu araştırmada öğrenci barınmalarının dayandığı temel ilkeler ve yurtların bağlı olduğu fiziksel ve psikososyal kriterler incelenmiştir. Bu çalışmanın uygulama boyutunda, ACÖY'nin Türkiye'deki öğrenci müfredatı için Türk standartlarına uygunluk düzeyi incelenmiştir. Çalışma, araştırmalar doğrultusunda, Tez'i önemle saptadığı bir dizi sonuç bilgiye ulaşmıştır:

1. ACÖY, araştırmasında ortaya konduğu üzere, Türk Öğrenci Yurt Standartları'nın öngördüğü bilgilerin çoğunu uygulamaktadır. Yurtta uygulanamayan kriterlerden en öne çıkanlar ise aşağıda maddeler halinde sunulmuştur:

- Arşiv ve dosya odası: İsteğe bağlı ve ihtiyaca cevap verecek büyüklükte olur. Ancak ACÖY' nda mevcut değildir.
- Banyo: Ortaöğrenim ve yükseköğrenim yurtlarında her yatakhane odasında banyo bulunabilir. Bulunmaması halinde katlarda en fazla 8 öğrenci için soyunma bölümü de olan banyo bulunur. Ortaokul/imam-hatip ortaokulu yurtlarının yatakhane odalarında banyo bulunmaz. Katlarda en fazla 8 öğrenci için soyunma bölümü de olan banyo bulunur. ACÖY'nun çok sayıdaki iki, üç, dört kişilik odalarında banyo projelendirildiği ve inşa edilmiş olduğunda bu madde olumsuz kaydedilmemesi gereklidir.
- Belletici odası: Ortaokul/imam-hatip ortaokulu ve ortaöğrenim öğrencilerinin barındığı yurtlarda en az 8 m² büyüklükte olur. Birden çok belletici olduğunda her biri için 4 m² daha ilave edilir. ACÖY'nun belletici mekânları yoktur. Aslında bu öğrenci yurdu üniversite öğrencileri için programlanmıştır. Ancak hiç beklenmedik bir şekilde ağırlıklı olarak Arap ülkeleri uyruklarından yurdun öğrenci misafiri kadrosundan kayıt olmuş olmaları nedeniyle belletici odasının var olmayışı gibi bir sonuç doğmuştur.

- Erzak deposu/ambar: Gıda maddelerinin uygun şartlarda korunacağı biçimde ve ihtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir. ACÖY'nun Erzak deposu yoktur. Mutfak işletmesi, ağırlıklı olarak kahvaltı sunmaktadır. Diğer yemeklerin organize edilmemiş olması nedeniyle depoya gerek görülmemiş olabilir. Öğrenciler akşam yemekleri esnasında ağırlıklı olarak kafeteryada buluşmaktadırlar. Pratik gıdalar yemeyi tercih ediyor olabilirler. Ayrıca, yurdun pasajında yemek yiyecek yerler bulunuyor olabilir.
- Çalışma odası: Yurtlarda bir veya birden çok sayıda çalışma odası bulunur.
- Mescit/ibadethane: En az 10 m2 büyüklükte ve ibadet etmeye uygun, doğal havalandırması ve aydınlatması sağlanmış olarak düzenlenir. Ayrıca, abdest almaya uygun alan düzenlenir. ACÖY'nda mescit yoktur. Ağırlıklı olarak Arap uyruklu öğrencilerin varlığı olmuş olsa da Bir mescite ihtiyaç duyulmamıştır.
- Yatakhane: Bu Yönergede belirlenen standartlara uygun büyüklükte ve en az 40 öğrenci kontenjanına göre düzenlenir, yatakhane odalarından en az biri engelli erişimine uygun biçimde olur. ACÖY'nda 40 öğrenci kapasiteli yatakhaneye gerek yoktur. Çünkü bütün öğrencilerin iki, üç, en fazla dört kişilik özelleşmiş odaları vardır.

Araştırmanın uygulamalı tarafında Akwi yurdunda kalan öğrenciler üzerinde bir anket yapılmış ve çalışma bununla ilgili bir takım sonuçlara ulaşmıştır.

2. Öğrencilerin yurdun fiziksel, psikolojik ve sosyal özelliklerinden memnuniyet düzeyi öğrencilere uygulanmış anket verilerine göre yurttaki öğrencilerin yüksek düzeyli oranlarına göre tatmin edici bir sonuca ulaşmıştır. ACÖY'nda yerinde uygulanmış özgün çalışmaya göre öğrenciler için en düşük düzeyde değerlendirme ve memnuniyet sağlayan en belirgin unsurlar aşağıdaki gibidir:

- Mutfak ve kafeterya bölümünün kullanımında, beslenme ve ağırlıklı buluşma özelliğinde memnuniyet.
- Yönetimde bürokrasi bulunamamış olması memnuniyeti,
- Güvenlik Bölümü kamera sistemleri ve görevlilerin sağladığı memnuniyet.
- Teknik Bölümü yetkililerinin arıza giderme hizmeti memnuniyeti,
- İşletme Bölümü yetkililerinin hizmet kalitesi memnuniyeti,

ACÖY’ nun kız ve erkek öğrencilerinin aynı yurttta yaşıyor olmalarına rağmen, mahremiyete zarar getirecek bir duumun oluşmaması adına, alınacak kontrol önlemleri memnuniyeti,

ÖNERİLER

Bu Çalışma ayrıca, Özellikle İngiltere-Londra’daki öğrenci yurtları için öngörölmüş bulunan psikolojik ve sosyal gereksinimlere dayalı konularda yurt yöneticilerine önemli boyutu olduğu düşünölen önerilerde bulunmaktadır:

1. ACÖY yönetiminin, bu çalışmada ele alındığı şekliyle, Türk Öğrenci Yurtları Standartları’nda karşılanmayan, psikolojik, sosyal gereklilikler hakkında bilgi edinmek için yurttta yaşayan öğrencilerle yıllık veya üç ayda bir periyodik toplantılar yapması, öğrencilerin bilgilerine, ihtiyaçlarına şikâyetlerine başvurarak sorgulaması gereklidir.

2. Bu çalışma, öğrenci yurtlarına ilişkin Türk Öğrenci Yurtları Standartları’nın periyodik olarak gözden geçirilmesini ve öğrenci misafirler için daha fazla verimlilik ve rahatlık sağlamak üzere mümkün olduğunca çok sayıda ilgili makamın dâhil edilmesini önermektedir.

1. Konforlu Konaklama için:

- Daha rahat, daha konforlu mobilyalar, zarif dekor ve birinci sınıf olanaklarla öğrencilerin kendilerini evlerinde hissedecekleri yaşam alanları sağlanması önerilir.
- Yüksek kaliteli malzemeler, kolay temizlenir ve yanmaz nevresimler ve daha insancıl ve doğal malzemeli mobilyalar ile hem dayanıklı ve hem de yaşam standartlarına cevap vererek tasarlanmış öğrenci odaları odaları tavsiye edilir. Aslında var olanlar ihtiyaçları yeterince karılamakta olsa da, öğrencileri davet edici nitelikte, “işte ben bu yurttta kalmak istiytrum” dedirtici donanımlar olabilir.
- Gelişmiş ses yalıtımı ve iklim kontrol sistemlerini birleştirerek sakin ve konforlu bir ortam yaratan, eğlenceli ortamlar sunan, öğrencilerin çalışmalar aralarında dinlenmelerini en verimli düzeye çıkarak ileri memnuniyet donanımları tercih nedeni olark davet edicidir.

2. Kapsamlı Tesisler:

- Son teknoloji, yüksek hızlı internet ve akademik kaynaklara erişim ile donatılmış son teknoloji çalışma odaları kurulabilir.
- Öğrencilerin araştırma ve proje ihtiyaçları için en yeni yazılım ve ekipmanlarla donatılmış iyi donanımlı bilgisayar laboratuvarları inşa edilebilir.
- Öğrencilerin akademik arayışlarını desteklemek için geniş bir kitap, dergi ve dijital kaynak koleksiyonuyla kapsamlı kütüphaneler oluşturmak birçok diğer özelliklerden daha da önem taşımaktadır.
- Birinci sınıf egzersiz ekipmanları, kişisel eğitmenler ve sağlıklı yaşam programları içeren tam donanımlı bir fitness merkezi belki de çok ve daha zengin öğrenci ailelerinin teşvikini sağlayabilirdi. Aktif bir yaşam tarzını teşvik eden basketbol, yüzme, tenis ve squash gibi çeşitli aktiviteler için üst düzey spor tesisleri sağlamak ta söz konusu olabilirdi. Ancak, artık bu konu yurdun m2 alanları ile daha çok ilişkili olduğundan, dünyada belki bu konuya cevap verebilecek kaç zengin kurum bulunurdu?
- Dinlenmek ve sosyalleşmek için oyun salonları, sinema odaları ve açık hava alanları dâhil olmak üzere konforlu dinlenme alanları oluşturmak her gencin ihtiyacı olan bir durumdur. Konu yine öğrenci yurt kurumunun nerede, hangi ülkede, hangi arazi alanları kapsamında programlanabilir ve böyle yurtlara Türkiye’den kaç öğrenci gelebilirdi! Konu Arap uyruklu, petrol zengini ailelerin çocukları için programlanacakmış hissi uyandırıyor.
- Gelişmiş gözetim sistemleri, erişim kontrolü ve eğitilmiş güvenlik personeli dâhil olmak üzere 24 saat güvenlik önlemleri sağlanması zaten öncelikle önerilmelidir. ACÖY genelinde bu olanağın var olduğu izlenmektedir.

3. Ağ Kurma ve Kariyer Geliştirme:

Öğrencilerin kariyer beklentilerini geliştirmek için kurumsal ortaklarla işbirliği içinde ağ oluşturma etkinlikleri, kariyer fuarları ve staj fırsatları düzenlenerek üniversitesini bitirmek üzere bulunan öğrencilerin mesleklerinin gelişiminde hizmet verilmiş olunur. Bu bağlamda, mezun olduklarında daha kolay iş imkânları sağlanmış olunur. Bu konu tıpkı Avrupa ve özellikle İngiltere üniversitelerinin öğrenci yurtları ile anlaşmalı ağlar içindeki iletişimlerine benzemektedir. Bununla beraber, kurulduğu farz

edilecek ağ sistemleri ile öğrencilere mesleki yolculuklarında rehberlik etmek için kariyer danışmanlığı ve mentorluk programları da geliştirilmiş olacaktır.

4. Uluslararası Öğrenci Desteği:

Vize süreçleri, kültürel entegrasyon ve dil destek hizmetleri dahil olmak üzere uluslararası öğrencilere özel destek sağlamak ta öneriler arasında yer almalıdır. Avrupa ülkelerinde de öğrenci yurtlarının birbirleri ile iletişim içinde oldukları ve hatta senyör konumunda bulunan öğretim üyelerini bile gruplar halinde yapılan gezilerde, yurtlarda ağılamak

Söz konusudur.

5. Sürdürülebilirlik ve Sosyal Sorumluluk:

- Enerji tasarruflu sistemler, geri dönüşüm programları ve çevre dostu girişimler dâhil olmak üzere yurt genelinde sürdürülebilir uygulamalar daha çok ve daha gelişmiş olarak artırılmalıdır.
- Yerel hayır kurumlarını ve topluluk geliştirme projelerini destekleyen kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetlerine katılmak elbette son derece önem taşımaktadır. Ancak bu konuyu yut kuran ya da yurt yöneten kimliklere empoze etmek olanak dışıdır izlenimi vermektedir. Çünkü devlet kurumlarının belki ancak başarabileceği bir nitelik iken özel yurt kurumlarının konuyu ele almaları belki zaman içinde gelişme gösterebilir.

KAYNAKÇA

Ackerman, F., (2005). Why do we recycle: markets, values, and public policy. Washington, D.C: Island Press.

Anadolu ajansı, (2022). Türkiye 2023'e kadar uluslararası öğrenci sayısını 300 bine yükseltmeyi hedefliyor, 18 Şubat 2023 tarihinde. <https://www.aa.com.tr/tr/egitim/turkiye-2023-e-kadar-uluslararasi-ogrenci-sayisini-300-bine-yukseltmeyi-hedefliyor/2443790> adresinden alındı.

Anadolu ajansı, (2023). Türkiye'de yurt kapasitesi 20 yılda 4,5 kattan fazla arttı, 18 Şubat 2023 tarihinde. <https://www.aa.com.tr/tr/egitim/turkiyede-yurt-kapasitesi-20-yilda-4-5-kattan-fazla-artti/2685670> adresinden alındı.

Arifin, A. R., Zaki, S. A., & Huda, M., (2019). Exploring the factors affecting student housing location preference. Journal of Physics: Conference Series, 1363(1), 012028.

Baird, G. Gray, J., Isaacs, N., Kernohan , D. ve McIndoe , G., (1996), Building Evaluation Techniques, McGraw-Hill, New York, NY.

Balçık, S Karaoğlu, G Ayaz, B Kılınç, C, (2022, 122) Mikro Barınma Yapılarında Mekân Kurgularının Öğrenci Kullanıcılar Kapsamında Değerlendirilmesi

Barry, Donna. & Hampton, Heidi., (2022): Yurtlarda Sağlığı ve Refahı Artırma Stratejileri, <https://www.gensler.com/blog/4-strategies-for-amplifying-health-wellbeing-residence-halls>

Beaumont, E., (2020). What makes a good student residence? A case study of University of Exeter student accommodation. Frontiers of Architectural Research, 9(2), 303-318.

Birleşik Krallık Eğitim Bakanlığı., (2019). Yükseköğretim yatılı konaklama ulusal asgari standartlar "Further education residential accommodation: national minimum standards". 04 Nisan 2023 tarihinde https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/701019/FE_Residential_Accommodation_National_Minimum_Standards.pdf adresinden alındı.

Carmona, M., Heath, T., Oc, T. ve Tiesdell, S., (2003 , 35). Public Places- Urban Spaces - The Dimensions of Urban Design, Architectural Press, Oxford.

Carpenter, C. and Oloufa, A., (1995), "*Post-occupancy evaluation of buildings and development of facility performance criteria*", Journal of Architectural Engineering, Vol. 1 No. 2, pp. 77-81.

Carr, S., Francis, M., Rivlin, L.G. ve Stone, A.M., (1992). Public Space, Cambridge University Press, Cambridge.

Chiara, J. and Callender, J., (1980), *Time Saver Standards for Building Types*, 2nd ed., McGraw-Hill, New York, NY.

Ching, F. D. K., (1996). Mimarlık, Biçim, Mekân Ve Düzen, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul.

Cross, J.E., Zimmerman, D. and O'Grady, M.A., (2009), "*Residence hall room type and alcohol use among college students living on campus*", Environment and Behavior Volume, Vol. 41 No. 4.

Çağatay, K., Yalçın, M. & Yıldırım, K., (2014). Öğrenci Yurdu Odalarının Mekân Kalitesinin Kullanıcıların Fonksiyonel ve Algısal Performansı Üzerine Etkisi; Tahsin Banguoğlu Öğrenci Yurdu Örneği. Tasarım + Kuram Dergisi, 10(18), 53-72.

Dinçer, Ahmet & Öztürk, Sebile., (2020). Evaluation of the Dormitories in the Physical and Psychological Requirements: The Case of Karabük Province. Iconarp International J. of Architecture and Planning. 8. 47-61. <http://dx.doi.org/10.15320/ICONARP.2020.104>.

Encyclopædia Britannica., (2007), Aesthetics, son erişim tarihi Mayıs 2023: <http://search.eb.com/eb/article-59170>

Eşidir, Y (2017, 18. 21) Yükseköğretimde Barınma Politikalarının Değerlendirilmesi Ve Türkiye İçin Öneriler.

Fatemeh Khozaei Ahmad Sanusi Hassan Kheir Al Kodmany Yasser Aarab, (2014). "*Examination of student housing preferences, their similarities and differences*", Facilities, Vol. 32 Iss 11/12 pp. 709 – 722.

FİLİZ, Z., ÇEMREK, F., (2006). ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BARINMA SORUNLARININ UYGUNLUK ANALİZİ İLE İNCELENMESİ, (213-213).

Fisk, D., (1981), *Thermal Control of Buildings*, Applied Science Publishers, London.

Gümüş, H., Alay Özgöl, S., Karakılıç, M., (2017). Fiziksel Aktivite İçin Park Ve Rekreasyon Alanlarına Gelen Kullanıcıların Mekân Seçimini Ve Fiziksel Aktiviteye Katılımını Etkileyen Faktörler, (32).

Güngör, İ. H., (2005). Temel Tasar, Esen Ofset Matbaası, İstanbul.

Gür, M., (2009). Alt ve Orta Gelir Gruplarına Yönelik TOKİ Konutlarında Kullanıcı Memnuniyetinin Araştırılması: Bursa Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Bursa.

Hassanain, Mohammad A., (2008), "*On the performance evaluation of sustainable student housing facilities*", Journal of Facilities Management, Vol. 6 Iss 3 pp. 212 - 225

Ho, D., Leung, H., Wong, S., Cheung, A., Lau, S., Wong, W., Lung, D. and Chau, K., (2004), "*Assessing the health and hygiene performance of apartment buildings*", Facilities, Vol. 22 Nos 3/4, pp. 58-69.

İlke, F., İnceoğlu, M., Çabuk, A., (2020). Çevre Planlaması Ve Yönetimi İçin Psiko-Sosyal Gereksinimlerin Ahs (Analitik Hiyerarşı Süreci) Yöntemi Kullanılarak Belirlenmesi, (50)

İnceoğlu, N., (1995). Bir Araştırmanın Düşündürdükleri Öğrenci Yurtlarında Planlama Sorunları. Mimarlık Dergisi, 265 (5), 14-16.

iQ Will Wyatt Court, London | 3D view., (2023). 14 Şubat 2023 tarihinde. <https://amberstudent.com/places/iq-will-wyatt-court-london-1911148077432> adresinden alındı.

İzgi, U. (1999). Mimarlıkta Süreç: Kavramlar- İlişkiler. İstanbul: YEM Yayın

Jobbehdar Nourafkan, N., Jumah, B., Asif, R., & Dehghanmongabadi, A., (2020). Conflicts between Students Living on-Campus Dormitories: The Case of Dormitories at Eastern Mediterranean University Campus. SEISENSE Journal of Management, 3(4), 31–43. <https://doi.org/10.33215/sjom.v3i4.397>

Johnson, B., Kronvall, J., Lindvall, T., Wallin, A. and Lindencrona, H., (1991), *Building and Health: Indoor Climate and Effective Energy Use*, Swedish Council for Building Research, Stockholm.

Kalyoncu, G., (2006). Kişiselleştirme ve Yere Bağlılık Kavramlarının Yurt Mekânında İrdelenmesi: İTÜ Ayşe-Zeynep Birkan Yurtları Örneği. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kara, H. Z., Aykul, M., & Pulat, A. B., (2019). Neden ve Sonuçları İtibariyle Üniversite Öğrencilerinin Barınma Sorunu. Pesa International Journal of Social Studies, 78-91

Kara, Ö., (2009). Yükseköğretimde Barınma Sorunu Türkiye'de Öğrenci Yurtları Ve Dünyadan Örnekler, (86). 04 Nisan 2023 Tarihinde [Http://Acikerisim.Akdeniz.Edu.Tr/Xmli/Handle/123456789/5076](http://Acikerisim.Akdeniz.Edu.Tr/Xmli/Handle/123456789/5076) Adresinden Alındı.

Karabacak, M., & Sayılı, M., (2016). Üniversite Öğrencilerinin Barınma Yeri Tercihleri: Havza Meslek Yüksekokulu Örneği. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 195.

KARAKAŞ, S., (2010). Üniversite Kütüphanesi Kullanıcılarının Beklentileri ve Kullanıcı Tatmini, (63).

Khozaei, F., Hassan, A.S. and Ramayah, T. (2011), “*The student's degree of preference for residence hall facilities and amenities, study of a developing country*”, African Journal of Business Management, Vol. 5 No. 17, pp. 7335-7341.

Kızmaz, K. C., Çimşit Koş, F., (2015). Esneklik Kavramında Kullanıcı Katılımının Önemi Ve Güncel Yaklaşımlar . Beykent Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi , 8 (2) , 111-142

Kocaman, Gulsah & Filiz, Senkal & Cetinkol, Tuğba., (2017). User Satisfaction of Indoor Environmental Quality in Student Dormitories. European Journal of Sustainable Development. 6. 11-12. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2017.v6n1p11>.

Laidlaw, AH, McLellan, J & Ozakinci, G., (2016), 'Lisans öğrencilerinin ruh sağlığı, akıl sağlığı ve yardım arama davranışına ilişkin algılarını anlamak', Studies in Higher Education, cilt. 41, sayı. 12, s. 2156-2168. <https://doi.org/10.1080/03075079.2015.1026890>

Lang, K., (1987). Creating Architectural Theory, The Role of the Behavioral Sciences in Environmental Design, Van Nostrand Reinhold Int. Ltd., New York.

Madanipour, A., (1996). Design of Urban Space, Wiley, New York.

Mao, H., Yu, H., Tang, Y., Zhang, K., Luo, M., & Zhuang, L., (2023). Psychological State and Subjective Environmental Perception of College Students Residing in Dormitories during Quarantine: A Case Study. *Buildings*, 13(4), 1065. MDPI AG. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.3390/buildings13041065>

Maslow, A. H., (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper&Row

McBride, Y., (2017), "Future of student housing: meeting emerging student needs", *On the Horizon*, Vol. 25 No. 3, pp. 190-196. <https://doi.org/10.1108/OTH-05-2017-0026>

MEB., (2017), Öğrenci Yurt ve Pansiyonlarına Yeni Standartları, ANKARA

MEB., e-yurt sisteminden alınan verilerden derlenmiştir 15.03.2017 tarihli

Moovit., (2023). Esenyurt Tabela Durağı, nerede, Otobüs, Minibüs, 18 Şubat 2023 tarihinde. https://moovitapp.com/index/tr/toplu_ta%C5%9F%C4%B1ma-Esenyurt_Tabela_Dura%C4%9F%C4%B1-Istanbul-site_18796378-1563 adresinden alındı.

Muyiwa, Lawrence & Akinluyi, & Akinluyi, Muyiwa., (2015). An Evaluation of Functional, Aesthetic, Structural qualities and Satisfaction in Selected Students' Housing for the University. *Iconarp International Journal of Architecture and Planning*. 3(1). 1-27.

Najib, N.U.M., Yusof, N.A. and Osman, Z., (2011), "*The relationship between students' socio-economic backgrounds and student residential satisfaction*", *World Academy of Science, Engineering, and Technology*, Vol. 5 No. 8, pp. 1200-1205.

NCadde Ateş Corner Toplu Yapı Yönetimi., (2023). Ocak 2023, Nisan 2023 arasında ki tarihinde Göreşmeler yapıldı.

Neufert, E., (2000, 29). *Yapı Tasarım Bilgisi*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.

Oral, T., (2014). TOKİ Konutlarından Memnuniyet: Gölcük TOKİ Konutları Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Yalova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Yalova.

Osman ÇİMEN, Mehmet YILMAZ., (2012). Gazi Üniversitesi Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı İlköğretim Öğrencilerinin Geri Dönüşümle İlgili Bilgileri ve Geri Dönüşüm Davranışları

ÖSYM verilerin yazar tarafından derlenmiştir.

Özbilen, A., (2012 ,) Kamusal Alanların Oluşturduğu Arayüzlerin, Fiziksel Ve Kavramsal Niteliklerine Göre Berlin - Alexanderplatz Örneğinde İrdelenmesi

Özgül, M Çelik, Ö Çağlar, A., (2017 ,) Yurt Hizmet Kalite Standartları - Uygulama Rehberi

Özmen, C (2019, 48) Üniversite Öğrenci Yurtlarının Hizmet Kalite Algısının Ölçülmesi: Karabük İli Yurtlarında Bir Uygulama

ÖZTÜRK, S Dincer, A., (2020, 62) Karabük'te Bulunan Yurt Binalarının Tasarım İlkeleri Üzerine Bir İnceleme

Özyurtlar Holding., (2018). Ncadde Ateş corner istanbul. 04 Nisan 2023 tarihinde <https://ozyurtlar.com/Proje/ncadde-corner-istanbul/> adresinden alındı.

Paine, D.E. (2007), An Exploration Of Three Residence Hall Types And The Academic And Social Integration Of First Year Students, ProQuest, University of South Flor.

Pandi-Perumal ve Milton Kramer., (2011): Uyku ve Akıl Hastalığı, Cambridge University Press. 460sn. ISBN: 9780521110501

Porter, L., (2005). Gifted young children: A guide for parents and teachers (2nd ed.). Crows Nest, Australia: Allen & Unwin.

Pride, L., (2001), “*Student housing and housing for young people*”, in Adler, D. (Ed.), Metric Handbook: Planning and Design Data, 2nd ed., Architectural Press, Oxford.

Redden, E., (2018). Safety at the forefront of new dorm designs. Inside Higher Ed. Retrieved from <https://www.insidehighered.com/news/2018/02/22/safety-forefront-new-dorm-designs>

Rinn, A.N., (2004), “*Academic and social effects of living in honors residence halls*”, Journal of the National Collegiate Honors Council, Vol. 5 No. 2, pp. 67-79.

Rodger, S. C., & Johnson, A. M., (2005). *The Impact of Residence Design on Freshman Outcomes: Dormitories Versus Suite-Style Residences*. Canadian

Journal of Higher Education, 35(3), 83–99.
<https://doi.org/10.47678/cjhe.v35i3.183515>

Rodger, S.C. and Johnson, A.M., (2005), “*The impact of residence design on freshman outcomes: dormitories versus suite-style residences*”, The Canadian Journal of Higher Education, Vol. 35 No. 3, pp. 83-99.

Ryan, M.A., (2003), “*Contemporary issues in student housing finance*”, New Directions for Student Services, Vol. 2003 No. 103, pp. 59-71.

Savills PLC, 2015 Dünya Öğrenci Konutları Raporundan derlenmiştir.

Searajzadeh, Seyed Hossein & Habibpour Gatabi, Karam., (2022). Quality of Dormitory Life among Girl Students in State Universities of Iran. <https://doi.org/10.22035/jicr.2018.390>

Sleiman, S., Weber, S., & Arentze, T., (2017). The influence of student housing location on the travel behavior of students: A systematic review. Transportation Research Part A: Policy and Practice, 99, 13-28.

Stollard, P. and Abrahams, J., (1991), Fire from First Principles: A Design Guide to Building Fire Safety, E. & F.N. Spon, London.

Şenyiğit, Ö. & Altan, İ., (2011). Anlamsal ifade aracı olan cephelerin değerlendirilmesine yönelik bir yaklaşım: İstanbul’da Meşrutiyet Caddesi’ndeki cephelerin incelenmesi. Megaron, 6(3), 139-150.

Thomsen, Judith., (2008). Öğrenci Konaklamaları – Öğrenci Evleri? Öğrenci Barınma Memnuniyetinin Yönleri.

TURAN, A., ÜNSEL, A., (2014). Üniversite Öğrencilerinin Yurt Memnuniyetleri Anketi, (96).

Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi (NCES), (2016). <https://nces.ed.gov/>

USE, (2004), *Facility Program for Student Residential Facility*, University of South Florida, St Petersburg, FL.

Uzunoğlu, K Tülbentçi, T Quriesh, A., (2007) Hastane Planlamasında Kullanıcı Gereksinimleri Ve Standartlar.

Wan, Y. K. P., (2015). Factors affecting student's choice of on-campus or off-campus housing in Malaysia. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 170, 46-55.

Will Wyatt Court | Student Accommodation in London., (2023). 14 Şubat 2023 tarihinde.

<https://www.iqstudentaccommodation.com/london/will-wyatt-court?year=2023-24&sorting=priceAsc> adresinden alındı.

Yazıcı, E., (2001). Üniversite gençliği. Gazi Üniversitesi Yayınları. Ankara.

Yıldırım, H., (2012). TOKİ' nin Sosyal Konut ve Lüks Konut Projelerinin Değerlendirilmesi: Ankara Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Taşınmaz Geliştirme Anabilim Dalı, Ankara.

Yılmaz, E., (2016). Konut Sorunu ve Toplu Konut Üretiminde TOKİ' nin ve Belediyelerin Rolü. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3 (7), 31-50

Yılmaz, K., (2006). Mimarlıkta Adapte Edilebilir Ve Güncellenebilirliğe Yönelik Bir Araştırma. (Yüksek Lisans Tezi). F.B.E. Mimarlık Anabilim Dalı Bilgisayar Ortamında Mimarlık Programı, İstanbul.

Zahran, M., (1972), *College Housing: An Arena of Involvement and Conflict*, Beirut Arab University, Beirut.

URL KAYNAKLARI

ANKET LİNKİ, <https://forms.gle/NLUK6UWQsDKCj9J8A>

<https://ookgm.meb.gov.tr/www/ogrenci-yurt-ve-pansiyonlarına-yeni-standartlar/icerik/1037> 14 Şubat 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://www.citizensadvice.org.uk/housing/renting-a-home/student-housing/students-in-university-accommodation/student-housing-standards-in-halls/> 14 Şubat 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://pimapien.co/pimapien-ses-yalitimi-nasil-saglanir#:~:text=PVC%20al%C3%BCminyum%20kaplamal%C4%B1%20pencerele r%20de,ve%20i%C3%A7eriye%20ses%20girmesi%20imkans%C4%B1zd%C4%B1 r.> 14 Şubat 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://gurizizolasyon.com/yasal-ses-siniri-kac-desibel/#:~:text=Bu%20y%C3%B6netmeli%C4%9Fe%20g%C3%B6re%20belirli%20yasal,de%20170%20desibel%20%C5%9Feklinde%20d%C3%BCzenlenmi%C5%9Ftir> 14 Şubat 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2022/yuksekogretimde-uluslararasılaşma-ve-türkiye-deki-universitelerin-uluslararası-görünurlüğünü-artırma-calistayi.aspx> 14 Şubat 2023 tarihinde.adresinden alındı.

https://www.academia.edu/25349612/Tarihi_S%C3%BCreciyle_Yurt_Hizmetleri_ve_%C3%96nemihttps://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Yukse k_Ogretimde_Barinma_Politikalarinin_Degerlendirilmesi_ve_Türkiye_Icin_Oneriler-Yusuf_Esidir.pdf 14 Şubat 2023 tarihinde.adresinden alındı.

HARİTA LİNKLERİ

Google earth (2023). Londra şehri. 14 Şubat 2023 tarihinde https://earth.google.com/web/search/iQ+Student+Accommodation+Will+Wyatt+Court,+Pitfield+Street,+Londra,+Birle%C5%9Fik+Krall%C4%B1k/@51.53147296,-0.08254216,37.86752556a,208.24831978d,35y,46.94669103h,79.03507422t,0r/data=CigiJgokCYz977zgwkIAEaAHw4omwUlAGWBXPrebzKe_IYACpSsYfLi_ 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

Google maps (2023). 168 Pitfield St, London N1 6JP, Birleşik Krallık. 14 Şubat 2023 tarihinde. <https://www.google.com/maps/place/iQ+Student+Accommodation+Will+Wyatt+Co>

urt/@51.5315113,-

0.0849848,17z/data=!3m1!4b1!4m9!3m8!1s0x48761ca345f1e8ad:0x845cd33f0248320a!5m2!4m1!1i2!8m2!3d51.531508!4d-0.0827961!16s%2Fg%2F11bccgq4yj 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

https://www.google.com.tr/maps/place/Avrupa+T%C4%B1p+Merkezi+Esenyurt/@41.0237555,28.6782975,15.5z/data=!4m6!3m5!1s0x14caa0782e19763f:0xf544b57bb7d9d200!8m2!3d41.0257181!4d28.6850974!16s%2Fg%2F1pv5w_zs0?hl=tr&entry=ttu 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

https://www.google.com.tr/maps/place/Esenyurt+Necmi+Kad%C4%B1o%C4%9Flu+Devlet+Hastanesi/@41.0287622,28.6655821,17z/data=!4m14!1m7!3m6!1s0x14b55f59662c0445:0xf22426d02959c173!2sEsenyurt+Necmi+Kad%C4%B1o%C4%9Flu+Devlet+Hastanesi!8m2!3d41.0287622!4d28.668157!16s%2Fg%2F11d_8lrnsnx!3m5!1s0x14b55f59662c0445:0xf22426d02959c173!8m2!3d41.0287622!4d28.668157!16s%2Fg%2F11d_8lrnsnx?hl=tr&entry=ttu 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://www.google.com.tr/maps/place/Esenyurt+Polis+Merkezi+-+Esenyurt+Police+station+-+%D9%85%D8%B1%D9%83%D8%B2+%D8%B4%D8%B1%D8%B7%D8%A9+%D8%A7%D8%B3%D9%86%D9%8A%D9%88%D8%B1%D8%AA%E2%80%AD/@41.0392695,28.6746296,17z/data=!4m14!1m7!3m6!1s0x14caa0ab2b5b9eb7:0xb1fe51492166d53!2zRXNlbnl1cnQgUG9saXMgTWVya2V6aSAtdEVzZW55dXJ0IFBvbGljZSBzdGF0aW9uIC0g2YXYsdmD2LIg2LTYsdi32Kkg2KfYs9mG2YrZiNix2Ko!8m2!3d41.0392695!4d28.6772045!16s%2Fg%2F11hcn948k3!3m5!1s0x14caa0ab2b5b9eb7:0xb1fe51492166d53!8m2!3d41.0392695!4d28.6772045!16s%2Fg%2F11hcn948k3?hl=tr&entry=ttu> 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://www.google.com.tr/maps/place/Recep+Tayyip+Erdo%C4%9Fan+Park%C4%B1/@41.0223235,28.6795366,15.25z/data=!4m14!1m7!3m6!1s0x14caa0ab2b5b9eb7:0xb1fe51492166d53!2zRXNlbnl1cnQgUG9saXMgTWVya2V6aSAtdEVzZW55dXJ0IFBvbGljZSBzdGF0aW9uIC0g2YXYsdmD2LIg2LTYsdi32Kkg2KfYs9mG2YrZiNix2Ko!8m2!3d41.0392695!4d28.6772045!16s%2Fg%2F11hcn948k3!3m5!1s0x14caa0bd8b44ab1b:0x4c1c3fcf135da24e!8m2!3d41.017802!4d28.689118!16s%2Fg%2F113dy2pqj?hl=tr&entry=ttu> 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://www.google.com.tr/maps/place/Recep+Tayyip+Erdo%C4%9Fan+Park%C4%B1/@41.0223235,28.6795366,15.25z/data=!4m14!1m7!3m6!1s0x14caa0ab2b5b9eb7:0xb1fe51492166d53!2zRXNlbnl1cnQgUG9saXMgTWVya2V6aSAtdEVzZW55dXJ0IFBvbGljZSBzdGF0aW9uIC0g2YXYsdmD2LIg2LTYSdi32Kkg2KfYs9mG2YrZiNix2Ko!8m2!3d41.0392695!4d28.6772045!16s%2Fg%2F1lhc948k3!3m5!1s0x14caa0bd8b44ab1b:0x4c1c3fcf135da24e!8m2!3d41.017802!4d28.689118!16s%2Fg%2F113dy2pqj?hl=tr&entry=ttu> 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

<https://www.google.com.tr/maps/place/Esenyurt+Belediyesi+K%C3%BClt%C3%BCr+Merkezi/@41.028821,28.6808032,17.25z/data=!4m6!3m5!1s0x14caa0af89d795cb:0xd44a0273be24f5ba!8m2!3d41.0285002!4d28.6831502!16s%2Fg%2F1tf135t4?hl=tr&entry=ttu> 27 Mart 2023 tarihinde.adresinden alındı.

EKLER

TEZ TANITIM FORMU

YAZAR ADI SOYADI	: Ahmed Talat MUBAREK
TEZİN DİLİ	: Türkçe
TEZİN ADI	: Öğrenci Yurtları Ortak Kullanım Alanlarının Mekân Kalitesi Bağlamında İncelenmesi
ENSTİTÜ	: Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
ANABİLİM DALI	: İç Mimarlık
TEZİN TÜRÜ	: Yüksek Lisans
TEZİN TARİHİ	: 15.06.2023
SAYFA SAYISI	: 129
KAYNAK SAYISI	: 132
DANIŞMANLARI	: Prof. Dr. SEÇİL ŞATIR
DAĞITIM LİSTESİ	: 1. FSMVÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne 2. YÖK Ulusal Tez Merkezine

ÖĞRENCİ MÜFREDAT BİLGİLERİNE ERİŞİM İZİNİ

Ncadde Ateş Corner

İLGİLİ MAKAMA

N Cadde Ateş Corner Toplu Yapı Yönetimi:

Ahmet Talat MÜBAREK isimli, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversite'nde 200251101 öğrenci numaralı, iç mimarlık tezli yüksek lisans "ÖĞRENCİ YURTLARI ORTAK KULLANIM ALANLARININ MEKÂN KALİTESİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ" konulu tez çalışmam kapsamındaki, projemizde yapabilmek için gerekli iznin verilmesi hususunda, Anket, taramaları, analizleri, öğrencilerle görüşmek, planları almak ve yeri incelemek tez ile alakalı işlemler için izin verilmiştir.

Bilgilerinizi.

N Cadde Ateş Corner Toplu Yapı Yönetimi

Zafer Mah. Adile Naşit Bulvarı No:2/4 24C/1 Esenyurt/İSTANBUL

1/1